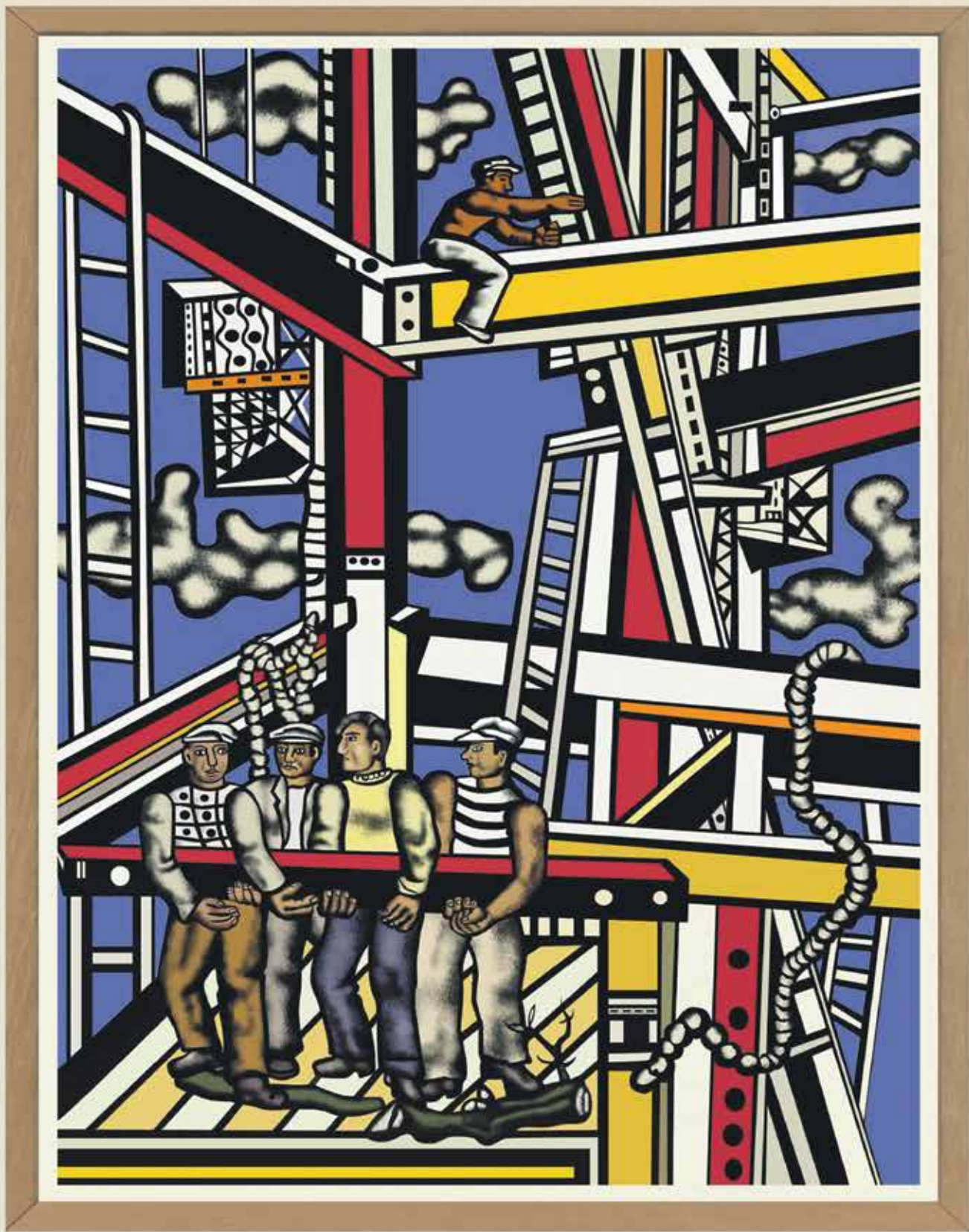

Catalunya

> Òrgan d'expressió de la CGT de Catalunya · 8a. època · Desembre 2015 · núm. 177 · 0,50 euros

www.cgtcatalunya.cat

scib

Disseny: David Vela

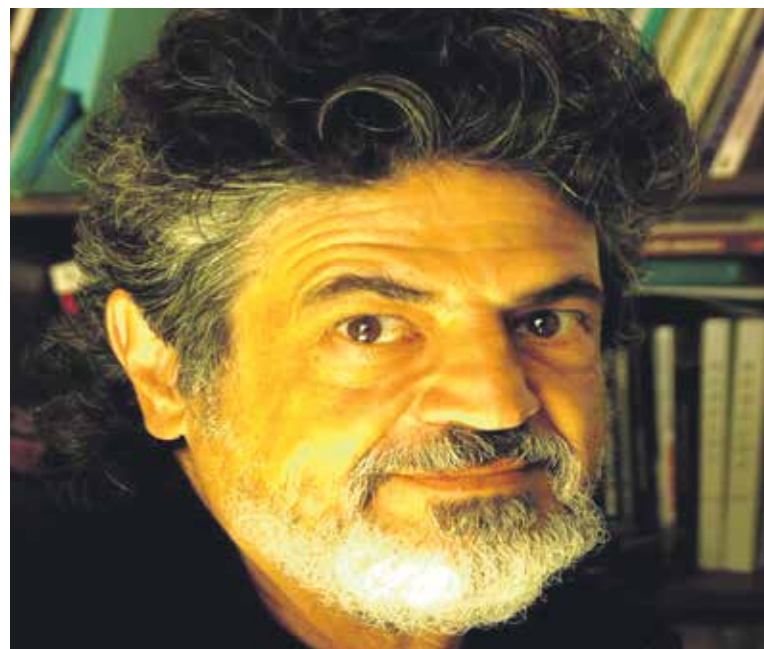
Editorial

Fins sempre, Txema

El nostre és un present de silenci. Malgrat el bombardeig de les xarxes, la immediatesa de les piulades de twitter i dels streamings, la dictadura dels discursos únics i dels debats prefabricats continua exercint el seu poder. El Txema Bofill, entre altres coses, ens va ajudar a trencar-lo, començant per l'atreuiment de tenir un pensament lliure. Lliure de tot, també dels dogmatismes que sovint patim nosaltres mateixos.

Diem que el nostre present és de silenci perquè davant les figures mediàticament dissenyades per a ser mediàtiques tant de moda avui en dia, en Txema representa aquelles persones que mai ocuparan grans titulars. Persones, la tossuderia de les quals, durant anys ens ha mantingut en espais de lluita necessaris. Contra tòpics i tendències. En èpoques de confrontació però, sobretot, en temps de transaccions i transicions. Que en comptes de passar per la vida, han

viscut la vida. I ho han fet amb la voluntat de que allò que feien fos, precisament, actes i no un seguit de frases de lloança i aplaudiment públic.

Sincerament, per a nosaltres, aquesta és la gent necessària. I precisament per això, Txema, et trobarem tant a faltar.

Txema Bofill, membre del col·lectiu redactor de la revista Catalunya i autor del bloc 'En contra: el poder i els seus servidors' va morir als 62 anys en un accident de trànsit el passat 7 de desembre.

Doctor en ciències de l'educació, havia participat en activitats del moviment llibertari des de molt jove, havent estat a l'entorn dels MIL i posteriorment formà part dels GARI.

La seva activitat el va portar a presó, des d'on va fer la seva tesi doctoral i

a l'exili. Posteriorment va viure en diversos països, com Nicaragua, Colòmbia, Gaza, Israel...

En els últims anys havia centrat molt la seva activitat en la recuperació de la memòria històrica del moviment llibertari i les seves figures més destacades.

Incansable militant llibertari i afiliat a la CGT, s'encarregava de fer la majoria de les entrevistes centrals del Catalunya, publicació mensual de la CGT de Catalunya.

IDREN

"En aquest nostre atrotinat, poc conscienciat, conformista i corrupte país, els delinqüents segueixen en impunitat total i manen"

Txema Bofill, militant llibertari

ON ENS TROBEM?

SECRETARIAT PERMANENT DEL COMITÈ CONFEDERAL DE LA CGT DE CATALUNYA

Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona - spccc@cgt.es Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS SECTORIALS

- Federació Metal·lúrgica de Catalunya (FEMEC)
- Federació de Banca, Borsa, Estalvi i Entitats de Crèdit
- Federació Catalana d'Indústries Químiques (FECIQ)
- Federació de Sanitat
- Federació d'Ensenyament de Catalunya (FEC)
- Federació d'Administració Pública (FAPC)

Via Laietana 18, 9è - 08003 Bcn Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS COMARCALS

Anoia
Carrer Clavells 11 - 08700 Igualada
Tel./fax 938042985 · cgtanoia@yahoo.es

Baix Camp/Priorat
Raval de Sta. Anna 13, 2n, 43201 Reus
baixc-p@cgtcatalunya.cat
Tel. 977340883. Fax 977128041

Baix Llobregat
Cra. Esplugues, 46 - 08940 Cornellà -
cgtbaixll@cgtcatalunya.cat
Tel. 933779163. Fax 933777551

Comerc, 5. 08840 Viladecans
cgt.viladecans@yahoo.es
Tel./fax 93 659 08 14

Baix Penedès
Nord, 11-13, 3r, 43700 El Vendrell
Tel. i fax 977660932
cgt.baix.penedes@gmail.com
Barcelonès Nord

Alfons XII, 109. 08912 Badalona
cgt_bn@yahoo.es, tel. i fax 933831803

Garraf-Penedès
Lepant, 23, baixos. 08800 Vilanova i la Geltrú -
cgtvng@cgtcatalunya.cat
Tel. i fax 938934261

Maresme
Unió 38 baixos, 08302 Mataró -
maresme.cgt@gmail.com
Tel. i fax 937908261

Vallès Oriental
Francesc Macià, 51 08100 Mollet -
cgt_mollet@hotmail.com
Tel. 935931545. Fax 935793173

FEDERACIONS INTERCOMARCALS

Girona
Av. Sant Narcís 28, ent. 2a 17005 Girona
cgt_gir@cgtcatalunya.cat
Tel. 972231034. Fax 972231219

Ponent
Av. Catalunya, 2, 8è 25002 Lleida -
lleida@cgtcatalunya.cat

Tel. 973275357. Fax 973271630

Camp de Tarragona
Plaça Imperial Tàrraco, núm. 1 Edifici 2, 3a Planta, 43005 Tarragona
cgttarragona@cgt.es
Tel. 977242580 i fax 977241528

FEDERACIONS LOCALS

Barcelona
Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona
fbncn@cgtbarcelona.org
Tel. 933103362. Fax 933107080

Berga
Balç 4, 08600
sad@cgtberga.org Tel. 938216747

Manresa
Circumval·lació 77, 2n - 08240 Manresa
manre@cgtcatalunya.cat
Tel. 938747260. Fax 938747559

Rubí
Colom, 3-5, 08191 Rubí, flcgt_rubi@hotmail.com Tel. i fax 93 588 17 96

Sabadell
Roselló 10, 08207 Sabadell -
cgtSabadell@hotmail.com Tel. i fax 93 745 01 97

Terrassa
Ramon Llull, 130-136, 08224 Terrassa -
cgtterrassa@gmail.com
Tel. 93 788 79 47. Fax 93 789 45 04

Castellar del Vallès
Pedrissos, 9 bis, 08211 Castellar del Vallès
cgt.castellar-v@terra.es,
Tel./fax 93 714 21 21

Sallent
Clos, 5, 08650 Sallent
sallent@cgtcatalunya.cat
Tel. 93 837 07 24. Fax 93 820 63 61

Tàrraga
Plaça dels Àlbers 10, 2n, 25300, Tàrraga

Viladecans
C/ Sant Marià 72, 08840 Viladecans
fl.viladecans@cgtcatalunya.cat
Tel. 93 6590814 - 610072649

Edició del **Col·lectiu La Tramuntana**: Joan Rosich, Pau Juvillà, Joan Anton T, Jose Cabrejas, Dídac Salau, Josep Estivill, Xavi Roijals, Jordi Martí, Josep Torres, Txema Bofill, Paco Martín, Moisès Rial Col·laboradors: Pepe Berlanga, Bernat Muniesa, Artur Sardà, Alba Cañellas, Toni Álvarez, Pep Cara, Ferran Aisa, Miquel-Dídac Piñero, Jaume Fortuño, Carlús Jové, Agurrelj, Joan Canyelles Amengual, Emili Cortavitarte, Antonio Gascón, Agustín Guillamón, L'amo en Pep des Vivero i les federacions i seccions sindicals de CGT. Tirada: 13.000 exemplars.

Redacció i subscripcions a Catalunya: Raval Sta. Anna, 13, 2n. 43201 Reus. Tel. (dimecres tarda) 977340883. Col·laboracions: catalunyacgt@cgtcatalunya.cat, com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat

Web revista: www.revistacatalunya.cat

No compartim necessàriament les opinions signades de col·laboradores i col·laboradors.

D'acord amb la Llei Orgànica 15/1999 de Protecció de Dades de caràcter personal la CGT informa: a) Les dades personals, nom i adreça dels subscriptors i subscriptores són incorporades a un fitxer automatitzat degudament notificat davant l'Agència de Protecció de Dades, el titular del qual és el Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya i la seva única finalitat és l'enviament d'aquesta publicació. b) Aquesta base de dades està sotmesa a les mesures de seguretat necessàries per tal de garantir la seguretat i confidencialitat en el tractament de les dades de caràcter personal. c) Tot/a subscriptor/a podrà exercir el seus drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició al tractament de les seves dades personals mitjançant comunicació remesa al Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya, al correu electrònic s-org@cgtcatalunya.cat o bé a Via Laietana 18, 9è de Barcelona.

Tots els continguts d'aquesta revista estan sota una llicència "Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 Espanya"

Sou lliure de: copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

- Reconeixement. Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.
- No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.
- Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clar els termes de la llicència de l'obra. Algunes d'aquestes condicions pot no aplicar-se si obteniu el permís del titular dels drets d'autor. Els drets derivats d'usos legítims o altres limitacions reconegudes per llei no queden afectats per l'anterior.

Més informació a <http://cat.creativecommons.org/>

Tema del mes

L'ICAM i les Mútues: camp de batalla de la salut laboral (I)

Alex Tisminetzky

L'acampada de Natividad López davant l'Institut Català d'Avaluacions Mèdiques (ICAM) de Barcelona ha tornat a posar el focus en aquest polèmic organisme sota control de la Generalitat catalana. I és que el cas de la Naty, veïna de Bellvitge afectada d'un recent ictus cerebral al que se l'ha deixat sense cap ingrés econòmic, no és un cas aïllat: les dràstiques retallades en Seguretat Social dels darrers anys estan portant a aquest Tribunal Mèdic a ser el conflictiu territori d'una veritable batalla entre la salut dels treballadors i les imposicions de retallades pressupostàries. En l'altar del rigorós "control pressupostari" s'estan sacrificant les necessitats bàsiques de baixes mèdiques i invalideses de molts treballadors afectats de malalties.

Sense ni tan sols canviar una coma de cap llei, l'estreta col·laboració de l'administració autonòmica catalana i l'estatal ha reduït dràsticament la despesa de Seguretat Social al Principat, a cops d'altres mèdiques (a vegades escandaloses) i d'augment de denegacions d'invalidesa. El resultat és que els treballadors que es troben malalts i en situació d'especial vulnerabilitat es veuen sense prestacions i havent de retornar a un mercat laboral en el que no tenen cabuda.

Què és l'ICAM?

La pregunta no és intranscendent,

doncs a pesar de decidir sobre àmbits fonamentals de la vida de les persones, l'ICAM s'ha mantingut envoltat d'un silenci mediàtic i d'un general desconeixement social. Aquest Institut, depenent del Departament de Salut de la Generalitat, és el competent per a realitzar els dictàmens mèdics on es determina si una persona continua de baixa mèdica o ha de retornar immediatament al lloc de treball, si es té dret a una pensió per invalidesa, o ja s'està "apte" per reincorporar-se laboralment per una millora de la salut.

El Principat és de les poques Comunitats Autònomes que tenen transferida la competència del Tribunal Mèdic, ja que la Seguretat Social i les pensions contributives són competència exclusiva de l'Estat espanyol, a través de l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS).

Per tant, a Catalunya es dona el curiós context en que l'administració que realitza l'avaluació mèdica (la autonòmica catalana) no és la que finalment pagarà la prestació de baixa o invalidesa (l'estatal, a través de l'INSS). Aquesta situació ha estat resolta a través d'un mecanisme pel qual les partides econòmiques que rep l'Administració catalana de l'Estat en aquest àmbit venen relacionades a certs "controls de racionalització" tant de la durada de les baixes mèdiques com de les propostes d'invalidesa. És a dir, i parlant clarament, en cas d'allargar "massa" les baixes mèdiques o proposar "masses" invalideses, les transferències econòmiques de l'administració estatal a l'autònoma baixarien considerablement. En aquest context ens trobem amb un augment considerable de les al-

tes mèdiques i de les denegacions d'invalidesa dels darrers anys, que ja va ser denunciat per l'article de Laia Altarriba a El Crític. Segons les dades oficials analitzades a El Crític, en els darrers cinc anys han augmentat un 13% les denegacions d'invalidesa, mentre la durada mitja de les baixes mèdiques s'ha reduït des de 2007 a 2013 de 12,7 dies a 9 dies anuals. Una nova victòria de la col·laboració entre administracions estatal i autonòmica contra i a costa de la salut dels treballadors.

Què passa si em dona l'alta mèdica l'ICAM?

En els casos de baixa mèdica, "l'alta per recuperació" emesa pels facultatius de l'ICAM té l'efecte immediat de retorn al lloc de treball. En cas de no reincorporar-se l'endemà mateix a la feina, el treballador portaria a terme el que s'anomena una "baixa voluntària" de l'empresa, essent acomiadat sense dret a cap indemnització (a pesar de tenir dècades d'antiguitat) i ni tan sols a prestació d'atur. I el que és més greu, no podrà demanar una nova baixa mèdica ja que durant sis mesos els metges de capçalera tenen molts problemes per donar-ne de noves, doncs aquestes noves baixes mèdiques han de ser "validades" i controlades pel Tribunal Mèdic. Per tant, en els casos de que es dona altes mèdiques a persones encara malaltes, segurament es dona una de les situacions més traumàtiques de la vida laboral, ja que la realitat "legal" és que el treballador pot treballar (fins que un jutge no digui el

contrari, i pot trigar molts mesos a fer-ho) mentre que la realitat "real" és que no pot desenvolupar la seva feina.

El retorn "obligat" a la feina en condicions no adequades provoca tensions amb l'empresa, i situacions de gran estrès en persones afectades de malalties, i per tant en situació especialment vulnerable. Només a tall d'exemple, i entre molts altres, podem mencionar el cas de Vicente Curto de TMB, que ha hagut de tornar a conduir autobusos degut a una alta mèdica de l'ICAM, a pesar de patir greus patologies lumbar. En el cas de no existir cap feina on tornar, com en el cas de la Naty, l'alta significa perdre els pocs ingressos que es tenien.

En els expedients d'invalidesa, el dictamen mèdic emès per l'ICAM es traslladat a l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS), organisme de l'administració estatal que gestiona les pensions, i que teòricament segueix el diagnòstic aportat pel Tribunal Mèdic per fonamentar la estimació o denegació de la prestació d'invalidesa.

Sensibilització i mobilització dels afectats

Poc a poc, i a pesar de les dificultats pròpies d'aquest col·lectiu, les afectades de l'ICAM (en una gran proporció són dones) s'estan organitzant per denunciar públicament aquesta greu agressió als drets laborals.

El cas de la Naty, acampada davant la seu de l'ICAM d'Avinguda Vallcarca, no ha estat l'únic. Abans també van alçar la veu les veïnes del Penedès, Sònia Romero i l'Antònia González, amb tenses protestes i reunions amb l'ICAM, i múltiples cartes als diaris. I com no recordar les campanyes de les afectades de Fatiga Crònica i Fibromiàlgia, i tants altres col·lectius d'afectats.

Han pogut mantenir en silenci i apartat de la llum pública un ICAM al servei de les retallades pressupostàries, però mai al de la salut dels treballadors. Però aquest mantell de silenci ha desaparegut, i comença a germinar una protesta social que en els propers anys posarà en el centre del debat polític com es gestiona el Tribunal Mèdic català.

* Alex Tisminetzky és Secretari de Salut Laboral de CGT Catalunya. Article publicat a L'Accent.

L'ICAM i les Mútues: camp de batalla de la salut laboral (I)

1 i 3 de desembre 2015: Jornades de Lluita de CGT contra les altes mèdiques injustificades

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de CGT Catalunya

Des de la Confederació General del Treball (CGT) de Catalunya vam convocar pels dies 1 i 3 de desembre de 2015 unes JORNADES DE LLUITA per denunciar LES ALTES MÈDIQUES INJUSTIFICADES de les Mútues i de l'ICAM.

Aquesta mobilització es va concretar en la realització de concentracions descentralitzades a diverses ciutats el dimarts 1 de desembre, en concret es van fer concentracions davant de seus de diferents mútues a Mollet, Granollers, Terrassa, Vilanova i la Geltrú, Viladecans i Vic. I també amb una concentració unitària davant la seu de l'ICAM de Barcelona (Avinguda Vallcarca 169) el dijous 3 de desembre amb l'assistència de 200 persones, prèviament a la qual militants de CGT havien fet una tancada a les dependències d'aquest organisme.

Els darrers anys els i les treballadores no només hem patit retallades de drets a base de dramàtiques

reformes laborals, sinó a través de nous criteris per a donar més altes mèdiques i denegar més invalideses. Aquesta actuació no es fonamenta en cap nova avaluació mèdica, sinó que té com a únic objectiu de reduir la despesa, causant que cada vegada més persones es veuen obligades a tornar a treballar sense tenir una recuperació mèdica real.

Aquest nou atac contra els nostres drets és especialment greu, doncs es dona de forma clandestina (sense la publicitat de cap reforma legal) i alhora afecta el que és més fonamental en tota persona, la nostra integritat física i mental, causant greus patiments i insuficients recuperacions mèdiques en les persones afectades.

Un Tribunal Mèdic (ICAM) amb l'únic criteri de reduir despesa a costa de donar altes injustes

Des de la CGT de Catalunya denunciem que l'Institut Català d'Avalua-

cions Mèdiques (ICAM), organisme dependent de la Generalitat de Catalunya, està emetent altes amb criteris no mèdics, sinó econòmics, en detriment de la salut dels i les treballadores. Alhora, els criteris cada dia més restrictius dels dictàmens de l'ICAM, finalitzen amb una cada vegada major denegació d'invalideses per part de l'INSS (Institut Nacional de la Seguretat Social), dependent de l'administració espanyola.

Hem de denunciar que, tal com ha fet públic la publicació Crític, l'ICAM cada vegada dona altes mèdiques més ràpid (del 2007 al 2013 ha baixat de 12,7 a 9 dies la mitjana de la baixa anual de cada empleat) i es declaren menys invalideses (al 2008 va rebutjar el 27,39% del total rebut, i al 2013 la xifra va créixer fins a l'140% del total).

Per tant, sense cap reforma legal i sense cap publicitat, les administracions catalanes i estatals estan actuant conjuntament per reduir dràsticament la despesa en prestacions a base d'altres mèdiques injustificades i denegacions d'invalideses

sense base real mèdica.

Unes Mútues al servei dels beneficis de la patronal a costa de la salut dels i les treballadores

Des de la CGT de Catalunya també hem de denunciar les anomenades Mútues d'Accidents de Treball, que estan portant a terme veritables atemptats contra la integritat de molts treballadors i treballadores.

En aquestes Mútues patronals, com tantes treballadores i treballadors tenen coneixement per haver-ho patit, s'estan donant altes injustes (molt més "ràpides" que les de la sanitat pública), amb l'únic objectiu d'aconseguir reduir despeses, però causant el retorn a la feina de persones sense una recuperació mèdica real.

Des de la CGT de Catalunya apostem per l'abolició de les Mútues, i

per una sanitat pública i de qualitat, al servei dels i les treballadores i de la població en general, i denunciarem al carrer l'actuació de les Mútues i l'ICAM, al servei únicament dels vergonyosos beneficis de la patronal, i a costa de la integritat física de la classe treballadora.

Aquestes vergonyoses actuacions comencen a ser denunciades per afectats i associacions en defensa de la sanitat pública, com la valenta acampada davant de l'ICAM de Barcelona, fent públic el que molts voldrien continuar amagant.

Per aquests motius vam fer la crida a la mobilització al carrer els dies 1 i 3 de desembre, per denunciar públicament l'actuació de la patronal i les administracions estatals i catalana.

L'experiència ens ensenya que només la nostra lluita com a treballadors i treballadores ens permetrà construir un futur on la cobdícia capitalista d'uns pocs no s'imposi a la salut de la gran majoria, la classe treballadora.

O els seus beneficis o la nostra Salut!

L'ICAM i les Mútues: camp de batalla de la salut laboral (I)

“La cadira de la depressió” de les malaltes no reconegudes a l'ICAM

Anna Celma.
Fotografies: Víctor Serri

Natividad López acampa des de primers d'octubre davant l'edifici de l'Institut Català d'Avaluacions Mèdiques i Sanitàries (ICAMS) a Barcelona. Exigeix que se li torni a reconèixer la incapacitació temporal que ja se li havia concedit per les patologies que pateix. Tot parlant amb ella, descobrim més casos com el seu.

Quan comencem l'entrevista des de l'acampada-protesta que està fent davant la seu, ens avisa: “Aquesta cadira d'aquí és la cadira de la depressió. La de fumar, plorar i prendre diazepam. Tothom qui surt per aquella porta, a llàgrima viva, acaba aquí amb nosaltres i ens explica què li han fet”, diu, assenyalant l'entrada de l'edifici. Nosaltres passem tres hores amb ella. Durant aquest període de temps, veiem sis persones que surten plorant de l'ICAMS i parlem amb algunes de les que volen compartir la seva història.

Antonio Mollà va ser objecte d'assetjament laboral. Malgrat els informes psiquiàtrics, se li va revocar la baixa mèdica, fet que el va obligar a tornar a la feina. “M'era impossible millorar, mentre esperava que arribés el judici laboralista, l'ICAMS em forçava a estar a l'espai on m'assetjaven. Un dia vaig perdre la paciència aquí; estava medicat i vaig cridar, amenaçar, insultar... Em van reduir i emmanillar. Durant una hora, vaig estar emmanillat esperant l'ambulància, sense que em donessin aigua”, ens explica, emocionat. “Jo no estava bé. No vaig actuar bé, però és que jo no estava

bé...”. A banda, es veia obligat a pagar part del cost dels informes psiquiàtrics que necessitava per les visites a l'ICAMS, ja que no és un servei inclòs dins la cartera pública. “D'altra banda, ells ens poden denunciar a nosaltres”, ens explica, mentre assenyalava les dues comissaries que hi ha a tocar de l'ICAMS: una dels Mossos d'Esquadra i una altra de la Guàrdia Urbana de Barcelona. “Però, ai, si se'ns acudeix intentar-ho a nosaltres! Només tenim a la nostra disposició un full de reclamacions amb un quart de pàgina per explicar la queixa. Jo he hagut de presentar un document demanant perdó formalment pel meu atac d'angoixa perquè, si no, m'amenaçaven amb una multa inassumible”, segueix l'Antonio. Josep Maria Garcia passa per davant de l'ICAMS, veu l'acampada de la Nati i es posa a parlar amb nosaltres. “Jo també vaig perdre la feina

per culpa d'aquests”, diu assenyalant l'edifici. Durant uns mesos, va patir marejos i vertigens que l'incapacitaven per exercir la seva tasca de conductor; a més, també patia acufens, bronzits a les oïdes. Lotorinolarinòleg li va concedir la baixa mèdica, mentre feien proves per determinar d'on venia la seva afecció. Va aconseguir un diagnòstic després de derivar-lo al traumatòleg: es va descobrir que tenia un problema a les cervicals i va començar a rebre teràpia per curar-se. “Però ja era tard. L'ICAMS em va revocar la baixa mèdica i, al meu lloc de treball, no em van renovar el contracte, convençuts que m'havia inventat la malaltia”, ens explica. Mentre parlem amb aquests testimonis, no deixen de sortir persones de la seu de l'ICAMS. Caps cots, ulls humits o envermellits, rostres angoixats.

Trepitjar el terreny dels professionals sanitaris assistencials

Quan s'ha concedit l'alta mèdica des de l'ICAMS, els metges de capçalera ja no poden donar la baixa, ni que sigui per una altra causa mèdica. Encara que s'hagin contravenut els criteris mèdics del personal assistencial. “Si, per exemple, tenies la baixa per una grip i ara te la vol concedir el metge del teu ambulatori. Però, per un esquinç, estàs obligat a acudir a

l'ICAMS. Al personal ambulatori, li han tret la potestat per fer la seva feina”, ens explica l'Antonio. No és l'única manera en què els tribunals mèdics de l'ICAMS se superposen en les tasques i les decisions preses pel personal d'ambulatoris o hospitals. La comissió de Deontologia del Col·legi de Metges de Barcelona va presentar un escrit que posava en dubte el fet que l'ICAMS accedís als historials clínics de les persones sense el consentiment previ d'aquestes. En concret, el Col·legi es declara preocupat “per la possible vulneració del dret a la intimitat del malalt i, per tant, del Codi de Deontologia vigent, i per la repercussió negativa sobre la qualitat de la història clínica, en evitar reflectir-hi, per part del malalt o del mateix metge, aspectes o dades íntimes, en el cas que hi puguin accedir persones alienes al procés assistencial”, afirma el text.

Segons ens explicava Miguel Arenas, advocat del Col·lectiu Ronda, l'ICAMS ha declarat que continuarà accedint a aquests historials clínics malgrat no complir cap dels criteris per poder-ho fer. És a dir, que no estan proporcionant assistència sanitària, sinó que estan fent un control dels actes i les decisions de les seves companyes de professió, que sí que exerceixen des del vessant assistencial. Què fan, ara, per curar-se en salut? “Enviar una notificació a les persones que estableix que, si no es diu el contrari, es dona per assumida l'autorització per l'accés a aquesta informació tan sensible. Això no pot

ser”, denuncia Arenas.

Pensions com a premi per a dos policies torturadors

Malgrat que la Natividad i tantes altres persones troben esculls insalvables per obtenir, o recuperar, les pensions vitalícies per les seves incapacitacions totals, hi ha casos especials. Per exemple, el dels policies Víctor Bayona i BakariSamyang, ambdós condemnats per haver infligit tortures al jove Yuri Jardine –uns fets que es relaten al documental Ciutat Morta, que narra el cas del 4-F i el posterior muntatge policial, judicial i polític que s'originà.

Les proves psiquiàtriques dels dos policies condemnats per tortures les va fer un metge privat i els seus informes sí que van ser acceptats per l'ICAMS

Els dos agents antidisturbis adscrits a les antigues UPAS de la Guàrdia Urbana de Barcelona reben, des de fa tres anys, un subsidi públic d'entre 1.800 i 2.100 euros al mes perquè, suposadament, sofreixen un trastorn psicològic que els inhabilita per poder treballar la resta de la seva vida. Curiosament, les proves psiquiàtriques van ser dutes a terme per un metge privat i els seus informes van ser acceptats sense problemes per l'ICAMS, que ben sovint posa traves a tothom qui aporti documentació externa al sistema sanitari públic, sota la justificació que es podrien tergiversar proves mèdiques. El psiquiatre Leopoldo Ortega-Monasterio va assegurar a diversos mitjans de comunicació que no havia rebut “cap pressió per certificar la invalidesa permanent” d'aquests agents, alhora que qüestionava la sentència judicial que condemnava Bayona i Samyang per les tortures infligides a Yuri Jardine.

L'Oficina Antifrau, a instàncies d'una denúncia de la CGT, va iniciar una investigació sobre aquestes pensions vitalícies. Com explicava la Directa, la denúncia es va arxivar, tot i que el document de l'arxiu feia constar que s'havien detectat “raonables sospites”, “grolleres coincidències” i un “inexplicable paral·lelisme en l'esdevenir psicopatològic de dues persones diferents”.

Treball - Economia

L'Acord Interprofessional de Catalunya: l'acceptació de la lògica de l'enemic

Ermengol Gassiot

A finals de novembre, CCOO i UGT, els dos sindicats amb més delegats i subvencions públiques i privades de Catalunya signaven, amb les patronals Foment del Treball, Fepime i Pimec una nova versió de l'Acord Interprofessional de Catalunya (AIC). La seva signatura és una mala notícia pel conjunt dels treballadors i treballadores de Catalunya. Per diverses raons que miraré de resumir molt sintèticament.

Un primer grup de raons té a veure amb el contingut objectiu de l'acord. En destaco alguns punts. Un primer és el fet que assumeix que, i cito textualment, "La negociació col·lectiva ha de regular l'organització flexible del temps de treball en relació amb les necessitats de l'activitat empresarial, especialment en cicles de diferent intensitat de l'activitat i fluctuacions en la demanda". A partir d'aquí, en el document es defineixen compromisos per a facilitar a l'empresari alterar les jornades laborals en funció dels seus interessos i s'esvaeix la limitació que fixa l'actual versió de l'Estatut dels Treballadors d'un màxim del 10% de distribució irregular de la jornada laboral sempre i quan no hi hagi un acord en un altre sentit. De fet, sembla que aquest text fixa el compromís de trobar un acord en aquesta matèria i es renuncia a definir un topall màxim que limiti la capacitat dels empresaris de modificar la nostra jornada de

treball quan ho creguin necessari. En aquesta flexibilitat no es contemplen, més enllà d'alguna declaració retòrica poc precisa, factors derivats del nostre dret a conciliar la nostra vida personal amb la laboral.

Un altre punt és la consolidació de les "bosses d'hores", també vinculades als interessos de l'empresa, com un element addicional d'aquesta flexibilització de les jornades laborals. Un tercer és l'avenç en la desvinculació dels salaris del seu poder de compra, és a dir, de l'evolució de l'IPC. Aquest aspecte ja el van acordar a nivell estatal fa pocs mesos CCOO i UGT amb les pa-

tronals CEOE i CEPYME en el III Acord Confederal i s'està aplicant en molts dels convenis que s'estan aprovant darrerament, amb pujades salarials de l'ordre del 0,5 a 1%. Concretament, esborrany de document de l'AIC al qual hem tingut accés considera que s'ha de tendir a eliminar complements salarials que considera obsolets i apostar per fixar-los, en tot cas, a la productivitat i a l'evolució de l'activitat empresarial. En definitiva, una passa més deslligar els salaris de les necessitats dels treballadors i assimilar-los a pagaments que els empresaris ens fan en funció dels seus resultats econòmics. El canvi de concepte és molt important.

I aquest aspecte em permet introduir un altre argument preocupant en la signatura de l'AIC per part de CCOO i UGT. A pràcticament la totalitat del text, la motivació de les mesures que s'hi planteja gira entorn els interessos empresarials. Així, per exemple, i torno a reproduir literalment el text:

"De tal manera que l'existència de mecanismes flexibilitzadors de les relacions laborals han de permetre a les empreses disposar de la necessària capacitat d'adaptació en un context econòmic en constant canvi, en mercats més oberts, amb la implantació d'innovacions tecnològiques més immediates, amb fluctuacions constants de la

demanda que la fa imprevisible, i amb fenòmens imparables com la internacionalització i la globalització econòmica."

En general, el llenguatge del document és sempre d'aquest estil, reproduint conceptes que habitualment fa servir la patronal en les seves reivindicacions. Per contra, quan es tracta de parlar de la perspectiva dels treballadors, generalment es fa en referència a processos negociadors i de reconducció dels conflictes.

A ningú se'n escapa que en una situació de conflicte, i les relacions laborals en un món capitalista ho són, la part que té la capacitat d'imposar la seva perspectiva, la manera d'entendre'l coherent amb els seus interessos, té mitja batalla guanyada. En altres paraules, si els treballadors i treballadores assumim la lògica discursiva del capital renunciem a modificar les relacions d'explotació a les que estem sotmesos. A resoldre el conflicte en funció dels nostres interessos. Per exemple, que assumim que l'absentisme laboral és un problema a resoldre i deixem en un segon (o tercer) pla l'anàlisi de com unes determinades condicions i ritmes de treball afecten a la nostra salut i promouen baixes. De fet, el text de l'AIC ho planteja en aquests termes i proposa donar més poder a les mútues per fiscalitzar la salut

dels treballadors. I em canvi, evita qüestionar la legislació actual en matèria de baixes mèdiques o el paper de l'Institut Català d'Avaluacions Mèdiques (ICAM) que actualment està denegant de manera escandalosa una part important de les sol·licituds d'incapacitats. La mateixa línia de cessió ideològica es fa palesa quan el text considera que qui crea la riquesa són els empresaris i no nosaltres, amb el nostre treball.

Dit de manera més directa, i parafrasejant B. Brecht, mentre els lleons no tinguin els seus propis historiadors, les històries de cacera seguiran glorificant al caçador. El text de l'AIC és molt clar en aquest sentit, els sindicats que el signen semblen renunciar a explicar la realitat a partir de la perspectiva dels treballadors. En definitiva al conflicte entre treball i capital.

És ben cert que l'AIC no té validesa jurídica. Però en la mesura que vincula a les organitzacions signatàries, suposa ja una declaració d'intencions de per on anirà la negociació col·lectiva. Una negociació col·lectiva on moltes vegades només hi participen aquests dos sindicats en base uns criteris de representativitat que, si s'apliquessin al Parlament de Catalunya, implicaria excloure els grups parlamentaris de CSQP, PP i CUP de qualsevol procés de presa de decisions. Una negociació col·lectiva que es basa exclusivament en la delegació i no en la participació directa dels treballadors/es en assemblees i que, en el millor dels casos, contempla únicament referèndums per a ratificar acords ja tancats.

En els propers mesos caldrà articular una resposta clara i contundent a la concreció de l'AIC. Ho haurem de fer sector a sector i empresa a empresa.

Però també haurem de construir aquesta resposta a nivell més global. Bastint alternatives al model sindical i de concertació derivat del règim del 78. En aquest camí, se'n dubte, confluïrem diversos sectors del món del treball, amb especial incidència de precaris i precàries. Ens hi va el futur.

* Article d'Ermengol Gassiot, Secretari General de CGT Catalunya, publicat al Diari del Treball.

CGT i altres sindicats alternatius criden a plantar cara a l'AIC

Redacció i CGT Catalunya

CGT, IAC, Co.Bas, I-CSC i COS van anunciar en una roda de premsa realitzada el 26 de novembre un front comú contra l'Acord Interprofessional de Catalunya perquè admet la flexibilitat i la lògica implantada per la reforma laboral.

Un dia abans que els sindicats majoritaris i les patronals catalanes firmessin el tercer Acord Interprofessional de Catalunya (AIC), els sindicats que no coincideixen ni en la lletra ni en l'esperit del pacte vam fer una dura crítica al seu contingut i vam anunciar que el combatrem.

L'AIC en línies generals suposa que els sindicats CCOO i UGT accepten la lògica empresarial en aspectes com les garanties salarials, la jornada irregular i el que anomenen la 'flexibilitat del treballador' a disposició de les empreses, l'increment de la pressió sobre baixes mèdiques o aspectes irrelevants en les inaplicacions de conveni o ultraactivitat. Es marquen les línies d'actuació d'aquests dos sindicats en els convenis en relació a com implantar, encara més, aquestes mesures lesives per a la classe treballadora, enlloc de combatre-les.

No estem, doncs, malgrat que així ho pretenen CCOO i UGT, davant d'una millora del marc de la darrera reforma laboral, atès que molts dels punts esmentats ja es van acordar el 2011, sinó davant l'assumpció dels valors i les receptes d'aquesta per part de les organitzacions signants. En destaquem:

- Eliminació de conceptes salarials consolidats que els signants consideren 'obsolets' per no estar associats a la productivitat (antiguitat, plusos col·lectius).

- Aposta per lligar salaris a factors de productivitat sota criteris empresarials.

- Consideració de les bosses d'hores, la jornada irregular, i la flexibilitat del treballador com a valors intrínsecament positius a acordar i potenciar. Som davant d'una nova reblada de clau contra la conciliació de la vida laboral i familiar dels treballadors i les treballadores.

- Major participació de les Mútues en el control de les baixes i ús compartit d'informació mèdica personal, juntament amb l'agilització dels processos d'inspeccions mèdiques. Això és particularment lesiu en aquests temps, en els quals l'ICAM (Institut Català d'Avaluacions Mèdiques) anul·la la majoria de peticions de baixa sota criteris economicistes. L'acord contempla també la consideració del que anomenen 'absentisme' com un problema a combatre.

- Acceptació de les inaplicacions de convenis si compleixen requeriments cosmètics d'informació i adequació a la reforma laboral.

La crítica a l'AIC té diversos angles. Per la flexibilitat, considerem que plantejar mecanismes per negociar la flexibilitat en l'interior de les empreses suposa acceptar la lògica nascuda de la reforma laboral a la qual precisament els sindicats majoritaris, CCOO i UGT es van oposar. Que els pactes incloguin com a part essencial la flexibilitat, suposa més facilitat per acomiadar. És molt preocupant l'acceptació en la flexibilització de la jornada de les treballadores i treballadors en funció dels desitjos productius de l'empresa, la bossa d'hores o la introducció de la jornada irregular com a aposta concreta en aquest acord (a diferència del de 2011). També critiquem que l'acord inclogui

aspectes com vincular salaris a productivitat, remarcant la dificultat de fer-ho si les empreses no donen informació als representants sindicals sobre els seus costos, i per tant no es pot calcular la productivitat. CCOO i UGT continuen apostant per vincular el salari de les treballadores i treballadors al concepte empresarial de "productivitat" i pacten "suprimir models salarials obsolets i determinats complements improductius". Ras i curt, eliminar dels convenis tot complement ("obsolet") que no estigui lligat al rendiment (antiguitat, alguns plusos, etc.) i que les millores que en un moment donat es puguin aconseguir siguin volàtils i discrecionals, depenent sempre de criteris empresarials. Per això vincular els augmentos de salaris a aquest element és un error i exigim que els salaris tornin a pujar prenent com a mesura l'IPC. Un altre element que suscita fortes crítiques és la possibilitat que contempla l'acord de substituir complements salarials com antiguitat o

altres per figures relacionades amb la marxa individual de les empreses o sectors.

Alguns dels eixos principals en matèria de jornada laboral i salaris aprofundeixen en les línies marcades per l'aberrant acord subscrit per les parts per al període 2011-2014, el qual considerem que va contribuir a fer créixer la precarietat i la inestabilitat laboral que patim la classe treballadora catalana.

Treballadores i plantilles assistim, doncs, a l'establiment d'uns criteris de negociació que possibiliten més retallades en conceptes fixos i garantits (allà on encara en quedin) i a una major disposició del nostre temps lliure en mans de la maquinària productiva empresarial. Es tracta d'un nou atemptat contra tot intent de conciliació de la vida personal amb la laboral, fent que el nostre temps d'oci i familiar al llarg de l'any, passa a la tutela empresarial i els seus desitjos productius.

El panorama que ens dibuixa aquest acord no ens resulta gens sorprenent, almenys pel que fa a la part empresarial, doncs no fa més que aprofundir en el catàleg del seu ideari de reivindicacions de sempre. Sí que no deixa de sobtar-nos la facilitat amb la qual és assumit pels sindicats signants com a eix de negociació i acord.

A efectes pràctics, a les taules de negociació, els afiliats i afiliades de la CGT de Catalunya tornarem a trobar-nos amb un model sindical que la majoria de vegades costa de distingir dels representants patronals. I a efectes pràctics, tornarem a oferir tota la resistència possible a aquest model, responsable de tants retrocessos concertats a esquenes del conjunt de la ciutadania.

Acords com l'AIC només serveixen per reafirmar els sindicats institucionals com a únics interlocutors vàlids davant patronals i administracions, i per a facilitar que els sindicats firmants puguin accedir a les subvencions que reparteix la Generalitat.

En definitiva, l'AIC legitima una part de la reforma laboral. Totes les forces sindicals aplegades en la roda de premsa ens vam comprometre a combatre l'AIC allà on tinguin presència per evitar que triomfi l'esperit que segons el seu parer suposa de pacte amb la patronal.

Fem una crida a la població treballadora catalana a plantar cara a tots aquests retrocessos, i a unir-se allà on es defensin amb intensitat i llibertat els seus drets i la seva dignitat com a individus i com a classe.

Davant del sindicalisme de concertació i de renúncies, com sempre, per la via del suport mutu i l'acció directa.

Fem una crida a la població treballadora a plantar cara als pactes del sindicalisme de concertació i de renúncies

Hola becari, adéu ocupació pública

L'Estat se serveix de la precarietat per cobrir llocs de treball

Pablo Rivas
Revista Diagonal

Elvira Lorenzo i Pablo Flores tenen clares responsabilitats en el Ministeri d'Educació. Ella, de 23 anys, realitza tot el relacionat amb la imatge, el disseny gràfic, les activitats interactives i la maquetació dels materials del Centre per a la Innovació i el Desenvolupament de l'Educació a Distància (CIDEAD) i de l'Agrupació de Llengua i Cultura Espanyola (ALCI). Ell, de 34, forma part de l'equip que crea i acaba totes les estadístiques del Ministeri. Per poder obtenir el seu lloc van passar per un procés de selecció en el qual se'ls van exigir nombrosos coneixements. A ella li van demanar, a més de competències en imatge i altres requisits, el maneig de programes per a tasques com a disseny gràfic, edició de vídeo, maquetació o creació en 3D. Tots dos realitzen un treball especialitzat. Fins i tot ella és la persona de la qual depèn que el treball tiri endavant, ja que és, al costat de la seva companya d'equip, la més qualificada de l'àrea. No obstant això, quan acabin la seva labor en la institució estatal no tindran dret a atur. I aquesta acabarà aviat. Són becaris, i no posseeixen un contracte de treball.

El nombre de treballadors del sector públic ha disminuït en més de 350.000 persones en els últims quatre anys, segons les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA) de

juliol de 2015 de l'Institut Nacional d'Estadística (INE). "Hi ha un enconyiment dels serveis públics, però no al mateix nivell que la disminució de personal. Algú està fent aquest treball, i aquest algú és, d'una banda, la figura del becari que les administracions públiques estan fomentant i, per un altre, els treballs de col·laboració social, explica Adoración Guamán, doctora en Dret i professora de Dret del Treball en la Universitat de València.

Beca per plaça

Encara que és difícil trobar dades globals del nombre de becaris i treballadors en pràctiques en el sector públic, Guamán intueix que "cada vegada surten més beques de recerca destinades a cobrir places que a

un altre moment haguessin estat cobertes per tècnics". Aquesta situació es dona també a la universitat i en altres organismes públics com les empreses culturals, tal com confirma María Montero, portaveu de l'Oficina Precària. "Davant les retallades pressupostàries i la impunitat de les beques de formació que es fan en frau de llei, de facto aquests buits els estan omplint els becaris, com ocorre per exemple a l'Institut Cervantes".

Aquesta situació podria repetir-se en altres empreses del sector públic. La Direcció de Renfe ja ha avisat als treballadors que entrarà nou personal després de les últimes retallades de plantilla. Segons apunta Fernando Bermejo, del secretariat permanent del Sector Federal Ferroviari de CGT, fan falta uns 7.000 llocs de treball per suplir les mancances del

servei després dels últims acomiadaments. Part es suplirà, però amb treballadors "en condicions molt precàries, a temps parcial i becaris", tal com els ha confirmat l'empresa. Per això, unit a altres reivindicacions de la plantilla i després d'aconseguir que Renfe fes marxa enrere a un acomiadament col·lectiu a l'agost de 2.000 persones, tres sindicats van convocar una vaga el passat 4 de setembre, protesta que té rèpliques en diferents jornades dels mesos de setembre i octubre.

Frau de llei

En el frau de llei està el quid de la qüestió. "Les beques sempre han servit com a cobertura jurídica a la pretensió empresarial d'ocultar una relació laboral i no aplicar un ordenament laboral a una determinada prestació de treball que, en realitat, hauria d'estar sota un contracte", indica Guamán.

Independentment que se l'anomeni beca o pràctica laboral, aquesta ha de tenir un objectiu primordial: formar a la persona. El Tribunal Suprem té clar aquest concepte i s'ha creat una ferma jurisprudència sobre aquest tema. Tampoc se li pot exigir al becari, "en principi, cap activitat o treball en favor de qui la concedeix o de tercers", explica l'advocat laboralista Diego de las Barreras, alguna cosa que el Suprem recull. Per tant, establir si una beca és il·legal és simple i fàcil.

Sol davant el sistema

Quin és el problema llavors? Per què les beques no es converteixen en contractes laborals? Perquè el becari ha de denunciar. "Tens el dret a acudir als tribunals perquè et protegeixin, però per fer efectiu aquest dret has de ser lliure, i no ho ets en el sentit que necessites aquesta mínima beca per sobreviure", afirma Guamán. Aquest és el problema que es va trobar l'Oficina Precària el 2013 quan va llançar la campanya 'No més beques per treball', avui vigent. L'objectiu era denunciar les convocatòries en frau de llei i convertir-les en ocupacions per via judicial, però en un primer moment la iniciativa no va tenir èxit. "El becari havia d'anar sol i autosenyalar-se, i en un mercat laboral amb tanta competència, aquest pensa que és una via al món laboral i no vol fer-ho", relata Montero.

El col·lectiu va passar llavors a un segon nivell: portar les reivindicacions davant la Inspecció de Treball sense la participació de l'interessat, i amb la mediació de la pròpia Oficina Precària. "Així quedaven protegits. Aquesta via ha tingut molt èxit i hem aconseguit regularitzar moltes situacions, encara que no que es crei una tendència en les empreses per la qual siguin conscients que és molt fàcil enxampar el frau i parin de fer-ho". Així, l'última fase de la campanya es basa a demanar a les universitats, un dels principals actors d'aquesta història d'il·legalitats, que no permeti que se signin contractes de pràctiques amb aquestes característiques. "I en això estem ara", afirmen.

Ús il·legal massiu

Malgrat la facilitat per desemmascar una beca fraudulenta, el mercat laboral fa un ús massiu d'aquest tipus de figura per ocultar relacions laborals. Casos com el d'Elvira Lorenzo, a pesar que són clars, proliferen per les institucions públiques: "A mi no em forma ningú, i tampoc faig recerca. Recerca és, en tot cas, la que faig per resoldre els problemes que em sorgeixin", expressa amb sorna, ja que no hi ha una figura superior que li ajudi en la seva tasca. Flores sí té una figura que pot formar-li, "però de recerca no té res, això és irremediable", destaca, a pesar que va obtenir, igual que Lorenzo, una beca titulada 'per a la formació i recerca en el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport', de les quals aquest any s'han ofert 71, trenta més que en la passada convocatòria.

Els beneficiaris de beques com les que han obtingut Flores i Lorenzo gaudeixen de vacances pagades, però aquest 'privilegi' no és habitual, com sol passar en les beques de col·laboració a les universitats. "Tampoc vacances retribuïdes, perquè en principi l'ajuda econòmica no ha d'estar vinculada a la seva assistència a un lloc de treball, excepte especialitats", remarca De las Barreras. Així, no existeix cap normativa general que reguli les convocatòries de beca. "És cada administració la que convoca a l'empara de la Llei General de Subvencions, hi ha flexibilitat", indica Guamán. Sí es va regular, el 2011 amb la coneguda com a Llei de Ciència, l'activitat del personal investigador. "La Llei 14/2011 estableix la contractació del personal predoctoral que hagi estat admès en un programa de doctorat amb plenitud de drets", apunta la doctora. Era,

teòricament, la fi de l'anomenat 2+2 (dos anys de beca més dues de contractació laboral) que va llançar Zapatero el 2006. "Aconseguim abolir la figura del becari en recerca, i ara des del primer any de la tesi tenim contractes laborals", explica per la seva banda José María Fernández, de la Federació de Joves Investigadors/Precaris. "Ara mateix l'Estat ha de fer contractes segons la Llei de Ciència, i sembla que les convocatòries estan sortint així. Hi ha moltíssima gent amb contractes molt precaris, temporals... però beques com a tal, en el sector, no".

El 2011 també es va dictar una normativa –el RD 1493/2011– que determinava la inclusió en la Seguretat Social de les persones que participaven en programes de formació. "El que va fer aquí el PSOE va ser intentar que els becaris tinguessin cobertura quan estiguessin en un programa així, assimilant-los a un treballador per compte d'altri i, per tant, ficant-los en el règim general, però amb una cotització molt baixa i sense desocupació", explica Guamán. És el cas de Lorenzo i Flores, que cotitzen un 2% però no tenen dret a atur. "Amb això se'ls considera coberts en tot el que és contingències i discapacitat temporal, incapacitat permanent, etcètera". No obstant això, una mica més tard, en el mateix any –mitjançant el RD 1707/2011–, es va excloure d'aquests supòsits als estudiants universitaris que estiguessin realitzant pràctiques externes, "pràctiques que insereixen mà d'obra gratuïta en empreses i administracions", matisa la docent.

"Se'ls va excloure de la Seguretat Social, però una sentència del Suprem en 2013 va anul·lar això, amb la qual cosa ara mateix tots, fins i tot els que estan en pràctiques universitàries estan dins del règim per compte d'altri de la Seguretat Social. Però més enllà d'això no hi ha una regulació genèrica".

Un model precaritzador

Les conseqüències de la proliferació de pràctiques i beques precàries repercuteixen en el model econòmic. Espanya és el segon país de la UE amb més becaris titulats, només per darrere d'Eslovènia, segons l'últim informe 'Joventut, empleabilitat i habilitats 2015' de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), realitzat al juny. Un de les dades més greus és que Espanya és el país que pitjor paga als seus becaris: un 70% dels enquestats afirma no ser capaç de cobrir les seves necessitats bàsiques amb el que obté de la beca. Altres dades per emmarcar del mateix informe: només el 42% dels becaris rep una compensació per la seva labor, el 21% no va tenir un mentor o responsable a qui dirigir-se i un 66% va finalitzar les pràctiques sense una oferta de l'empresa.

"Tot això s'emmarca en un procés de precarització generalitzada", aporta Guamán, "i en un canvi de model de relacions laborals en el qual el que es fa és, d'una banda, tenir un menor nombre de treballadors en condi-

cions estables en reduir-se els drets laborals i, per un altre, s'expulsa a gent fins i tot d'aquest dret al treball inestable per col·locar una frontera on no s'aplica cap tipus de dret".

És la vella història de la maximització del benefici empresarial. Montero va més enllà i parla, tal com ho anomena l'Oficina Precària, de "becarització del mercat laboral, ja que els nous llocs es creen amb condicions molt a la baixa perquè hi ha una força de treballadors que ho farà gratis". Així, l'activista apunta que "les beques són la precarització futura, en la qual la teva primera experiència laboral implica no tenir drets, no tenir formació laboral i renunciar a moltes coses que s'han aconseguit".

El col·lectiu té clares les conseqüències d'aquest model: prolongació de la dependència econòmica dels joves, fugida de cervells, expulsió de la mà d'obra qualificada, pressió a la baixa sobre els salaris de la resta de treballadors, etc. Guamán apunta en la mateixa línia: "Una persona a la qual no s'integra de forma estable al mercat de treball durant els anys posteriors a la seva formació veurà minvada la seva formació professional i la seva capacitat professional tota la seva vida".

Solucions? "Primer, facilitar la denúncia i detecció d'aquest fenomen i evitar-ho mitjançant sancions. No hi ha una altra", sentència la doctora en Dret. "I després, evidentment, un canvi de model productiu. Amb propostes com el treball garantit o la renda bàsica, que evitarien aquest tipus de fenòmens mentre que si apliques una renda bàsica la gent

deixa de necessitar ser explotada per viure. Cal pensar en solucions de canvi real de sistema, els pegats ja no serveixen".

Substituir places de professors a Primària

La precarització en forma de treball realitzat per becaris arriba a totes les àrees del treball ofert per l'Estat. Al febrer, cinc sindicats del sector educatiu acusaven al Ministeri d'Educació de "cobrir amb becaris les places de professors que s'han perdut als centres durant la crisi", davant l'anunci de la institució pública de dedicar 22 milions d'euros perquè 2.000 titulats universitaris realitzessin pràctiques com a personal de recolzament en centres de Primària amb alumnes amb necessitats especials.

70% és el percentatge de becaris de l'Estat espanyol que afirma que el seu sou és "insuficient per cobrir el cost bàsic de la vida, com pagar el lloguer, el menjar, etcètera", segons l'informe 'Joventut, empleabilitat i habilitats' de l'OCDE, publicat el passat mes de juny.

21% El 21% dels becaris espanyols, segons l'OCDE, no té una persona responsable a la qual acudir per consultar dubtes, a pesar que, tal com estableix el Tribunal Suprem, una beca ha de tenir, obligatòriament, l'objectiu primordial de la formació del becari.

42% és el percentatge de becaris que, a Espanya i segons l'OCDE, no rep cap tipus de compensació econòmica pel seu treball en la institució en la qual realitza la seva labor.

CGT davant l'EPA del 3er Trimestre 2015

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT

El PP, des que arriba al govern al desembre del 2011, no només pretén "recuperar la taxa de guany del capital", sinó que la recuperació econòmica, la nominal, la mesura només en dècimes de creixement sobre el PIB, es fa sobre el robatori de salaris, de llocs de treball i de prestacions socials. L'Enquesta de Població Activa del 3r trimestre gairebé tanca el cicle de la legislatura d'aquest govern lliberticida i, tot i ser una EPA "favorable", en termes de miratge de creació d'ocupació i reducció d'aturats i aturades (la gran afluència de turistes al trimestre, explica el tipus d'ocupació creada en termes quantitativs i qualitativs), torna dotar-nos d'una excel·lent radiografia del dolor, del dany causat en la majoria social treballadora, per l'acció política d'austericidisme de governs i polítics corruptes i impunes a la justícia social.

Un primer element que desmunta la gran mentida i estafa del PP: des del 2012 fins setembre 2015 s'han destruït 33 milions d'hores de treball que equivalen a ni més ni menys de

884.099 llocs de treball.

Un segon element: la població activa, des de novembre 2011 a setembre 2015, ha disminuït en 600.000 persones, és a dir, s'han anat a l'emigració (joves, migrants) o a casa, en aquest cas, dones fonamentalment, ja que han de cuidar dependents, tornant-se a reproduir el tracte desigual en el dret a ocupació de les dones i, per tant, els seus menors taxes d'activitat i majors taxes d'atur.

Responsabilitat absoluta d'unes polítiques patriarcales i de la no aplicació de la llei de dependència i cures.

La disminució de la població activa, alhora que la creació de llocs de treball a temps parcial de manera exponencial, és la que fa mostrar a la societat el miratge de que l'atur disminueix.

L'ocupació parcial (per hores a la setmana o simplement d'una hora) amb les seves creixements (més d'un 25%), en termes estadístics, compta com una feina.

S'han destruït 438.900 llocs de treball fixos i jornada completa i el 92% dels llocs de treball creats són llocs de treball temporals (els serveis han absorbit 2/3 de tots els nous llocs de treball creats).

El tercer element té a veure amb la població ocupada i les llars amb tots els seus membres en atur: pel que fa a l'ocupació, es troben ocupats i ocupades 438.000 persones menys a setembre 2015 que en novembre 2011. D'altra banda, la taxa d'ocupació de les dones descendeix significativament i els llars on tots els seus membres estan a l'atur han augmentat en

147.700 el 2011 al 2015. Alhora que ens trobem amb 721.900 llars on no entra cap ingrés.

El quart element: baixen les persones assalariades, tant en el sector privat com en el públic, en un total de 500.400 persones.

I la pèrdua de llocs de treball assalariats en el Sector Públic ha suposat que en l'Administració Central s'hagin destruït 43.700 llocs de treball. A la Seguretat Social s'han perdut 9.500 llocs de treball. En les Administracions autonòmiques, la pèrdua de llocs de treball és de 189.400 i per últim en les Administracions Locals (Ajuntaments), s'han destruït 62.500 ocupacions.

El mercat laboral de la legislatura del PP ... és un mercat de "tot a 100"

L'atur segueix en taxes nominals "indecents" (4.850.000), és a dir el 21,18%, però en taxes reals, si tinguéssim en compte que ningú està parat per la seva pròpia voluntat i

li suméssim les 600.000 persones que s'han desafectat de la població activa, més els centenars de milers d'ocupats a temps parcial, de vegades per una hora a la setmana, la taxa real d'aturats/es, més la subocupació, ens mostraria no ja només la indecència d'aquesta taxa, sinó la criminalitat de l'acció dels polítics.

Els salaris han tingut un tractament únic: La disminució real de la massa salarial global, tant en salaris directes, on les pèrdues des de l'inici de la crisi-estafa s'acosta al 25%, com en els salaris indirectes (prestacions socials i pensions).

A això se li ha de dir pel seu nom, ROBOTORI LEGAL garantit per lleis com la Llei 3/2012 de reforma laboral del Mercat de Treball i la Llei de Pensions del PP sobre el factor de sostenibilitat i l'índex de revaloració. La realitat del dolor i el drama social que patim la majoria social, assalariats i assalariades i pensionistes, alhora que aturats i aturades, quan es la "retorça" i "distorsiona" en nom d'una suposada "recuperació econòmica", no és només un "atemptat contra la intel·ligència humana", sinó, sobretot, és un crim social amb l'agregant de la premeditació i traïdoria.

Atur, devaluació salarial i sindicalisme de concertació

Ermengol Gassiot

Any de crisi han instituït en molts espais públics el discurs de la lluita contra l'atur. Sembla com si la virulència de la crisi es mesuri únicament en el nombre de persones inscrites com aturades als serveis públics d'ocupació. En conseqüència, la disminució d'aquesta xifra que ens presenten les darreres Enquestes de Població Activa pot entendre's com un indicador de que l'economia de l'Estat espanyol està sortint de la crisi. De fet, així ens ho venen tant els governs estatal i autonòmics com la patronal, amb el ressò oportú dels grans mitjans de comunicació. Tot plegat fa tuf a una gran estafa.

Per una banda, la manera de comptabilitzar l'atur és més aviat discutible. No deixa de ser sorprenent que mentre baixa la xifra de persones sense feina, en paral·lel també ho faci la de les que en tenen. En altres paraules, entre el primer trimestre del 2013 i l'actualitat, segons l'EPA l'atur ha baixat en prop de 1,4 milions de persones. Alhora, en aquest període la taxa d'activitat ha disminuït del 60,2 al 59,4% de la població. Menys aturats/des i, simultàniament, menys persones treballant i buscant feina. A més, la gent que venim de la precarietat sabem molt bé que no tenir feina no necessàriament ens porta a inscriure'ns a l'atur. Per l'altra banda, situar en el centre de l'opinió pública l'atur o la por a l'atur és una arma molt perillosa per a nosaltres. Camufla les condicions

en les que ens veiem obligats/des a treballar. De fet, avui ho ha reconegut en Rosell a la ràdio Onda Cero quan ha dit literalment que "En las últimas reformas laborales se han relajado algunos derechos".

Posats a cercar dades per il·lustrar la situació dels i les treballadores, són molt clarificadores les estadístiques de salaris de l'Agència Tributària. En poques setmanes es farà pública la de l'any 2014. No obstant, agafant les que actualment ja estan disponibles, les xifres referents als sous i a la seva evolució són molt il·lustratives. Per exemple, l'any 2013 una mica més del 46% dels i les assalariats del conjunt de l'Estat cobraven per sota de 1,5 vegades el salari mínim interprofessional (SMI); és a dir, menys de 980 € al mes. En realitat, un de cada tres assalariats/des en el còmput anual no va arribar a

cobrar ni el propi SMI. La tendència a l'empobriment dels salaris ha sigut clara i evident al llarg dels darrers anys. Per exemple, el 2010 els treballadors/es que cobraven per sota 1,5 vegades l'SMI eren poc més del 43% i l'any 2007 el 40%.

A aquesta situació hi han contribuït molts factors. Per una banda és innegable la incidència de les reformes laborals del 2010 (PSOE) i 2012 (PP) i aplaudides per les patronals espanyola i catalana. Però no hem de deixar tampoc de banda la responsabilitat sindical. Miro d'explicar-me ràpidament. Més enllà de les grans proclames, el sindicalisme de la concertació ha promogut empresa darrera empresa sortides negociades als intents de la patronal de retallar les condicions laborals i salarials. Molt sovint l'argument utilitzat ha

sigut el fantasma de l'atur. Davant una amenaça real o no d'acomiadaments o de tancament de la planta o del centre, ha defensat assumir congelacions o, directament, retallades de sous com a mal menor. L'argument principal, i que en molts casos ha acabat doblegant les plantilles, ha sigut el de la por a la pèrdua del lloc de treball. El resultat d'aquesta política és notori: un descens generalitzat del que els i les empresàries paguen pel treball (els costos laborals), una baixada de les cotitzacions a la Seguretat Social i una disminució important de les rendes dels i les treballadores. I la desvinculació pactada entre CEOE, CEPYME, CCOO i UGT per a desvincular l'actualització salarial de l'IPC previsiblement apunta també cap aquesta direcció. La degradació dels sous en els da-

rrers anys ha sigut de tal magnitud que, segons el darrer Global Wage Report (Informe global de salaris) de l'Organització Internacional del Treball, quasi un de cada quatre treballadors/es guanya menys del 60% de la renda mitjana. És a dir, és pobre.

L'assalt de les nostres condicions de vida per part del Capital és evident i preocupant. Especialment quan la resposta promoguda pel sindicalisme majoritari sembla donar ja per perduda la defensa dels interessos de la classe treballadora. Cal, des del sindicalisme de classe, tornar a situar el conflicte i la lluita en el centre de la nostra acció sindical. L'escenari on ens porta el no fer-ho ja l'estem veient.

* Ermengol Gassiot és Secretari General de CGT Catalunya

Casa, cotxe, accident o jornada laboral? El camí al treball no és part de la jornada, però els accidents sí que ho són

Jose Durán Rodríguez

La redacció del segon punt de l'article 115 de la Llei General de la Seguretat Social deixa una definició del que són els accidents de treball succeïts en el camí d'anada o tornada al treball, la qual cosa es coneix com in itinere, prou oberta com perquè en ella càpiguen tot tipus d'interpretacions. Així, partint que la norma entén per accident de treball "tota lesió corporal que el treballador sofreixi amb ocasió o per conseqüència del treball que executi

per compte d'altri", tindran aquesta consideració "els que sofreixi el treballador en anar o en tornar del lloc de treball".

Catorze paraules que han donat lloc a molt debat pel xoc d'interessos que sol produir-se entre qui sofreix aquest tipus d'accident laboral, l'empresa i la mútua o companyia asseguradora que ha de fer-se càrrec de la cobertura. El temps que transcorre durant el trajecte, tant a l'anada com a la tornada, això sí és clar, no forma part de la jornada laboral.

"És molt casuístic, no hi ha norma que ho especifiqui i els jutges han

anat delimitant aquesta definició tan ambigua", explica a Diagonal Alex Tisminetzky, secretari de salut laboral de CGT Catalunya. "En tenir una protecció més forta que la malaltia comuna, posen més traves per declarar-ho com a accident de treball", afegeix Tisminetzky, qui posa un exemple de la importància d'aquesta consideració: "La pensió de viduïtat canvia molt si es tracta d'un accident de treball o d'una malaltia comuna". Des de gener a juliol d'aquest any s'han produït in itinere 40.212 accidents de treball amb baixa laboral a l'estat espanyol, segons les dades del

Ministeri d'Ocupació. D'ells, 56 han estat accidents mortals, dos menys que en el mateix període de 2014, i 498 han tingut la qualificació de greus, sis més que l'any anterior.

Els accidents laborals in itinere han crescut en l'últim any i presenten una diferent distribució en homes i dones. 17.608 (un 43,8% dels succeïts el 2015) han afectat a homes, mentre que 22.604 (un 56,2%) van afectar a dones. En tots dos s'ha notat un augment: del 10,5% en homes i del 6,8% en dones.

L'acumulació de sentències ha anat marcant què és el que es considera o

no accident de treball en el trajecte, en funció de criteris que els jutges han fixat, davant la indefinició normativa. Entre ells, Tisminetzky assenyalava que l'origen sigui el domicili habitual, la destinació el lloc de treball i que el camí realitzat sigui 'raonable', un concepte que tampoc aclareix gaire i segueix resultant discrecional. "Has de sortir de casa i arribar al treball sense cap desviació d'aquest trajecte que el jutge considera raonable, perquè si et desvies i tens un accident poden entendre que no es tracta d'un desplaçament in itinere. Si no haves sortit de casa, també resulta conflictiu".

La suspensió a Telefónica, que no és ERO... però com si ho fós

Sindicat Federal de Telefónica de la CGT (SFT-CGT)
<http://cgt-sft.org>

Caminàvem la setmana passada analitzant els magnífics avanços que els sindicats domesticats relataven sobre la negociació del TriConveni, quan apareix l'empresa en la 11ª reunió de la Comissió Negociadora del CEV amb el seu flamant "Programa Voluntari de Suspensió Individual de la Relació Laboral?" (PSI d'ara endavant). Aquesta "sorpresa" ha produït diversos efectes immediats: ple absolut en totes les assemblees on la majoria sindical explicava i venia la jugada, sospir alleujat dels qui esperaven un anunci d'aquesta classe per saltar del vaixell ara que vénen incendis, i augment de la preocupació entre la plantilla destinada, per edat, convicció o situació personal, a sufocar-los com pugui i a treballar entre les ruïnes.

La fórmula de les suspensions voluntàries (solament per els qui no tinguin 53 o més anys d'edat s'ofereixen desvinculacions) no és un lúcid invent de Telefónica, ni tampoc de les brillants hosts sindicals que s'han atorgat la representació total de la plantilla en aquesta negociació, malgrat obtenir menys del 60% dels vots en les recents Eleccions Sindicals. La suspensió del contracte de treball (excedències i ERO temporals ho són) està regulada en els articles 45 a 48 de l'Estatut de les [persones] Treballadores, establint llits per evitar que davant determinades situacions la relació laboral es trenqui. Com a exemple el d'Endesa, que té un pla similar fins a 2018.

La suspensió consisteix en que el contracte de treball segueix existint, està vigent, però s'interrompen temporalment les principals obligacions del treballador i de l'empresari: en principi no hi ha prestació de serveis ni retribució. En el plantejament de Telefónica, la suspensió es realitzarà per acord entre les parts (la 1ª causa de l'article 45 del ET), podent establir-se les característiques de tal suspensió en el propi acord, incloent l'establiment de remuneració i les condicions de cessament de la suspensió.

Així, el PSI de Telefónica ofereix fins als 65 anys (a nascudes abans d'1/1/1965) mensualment el 68% del salari regulador (1/12 de la suma per conceptes fixos anuals), continuació en la pòlissa Antares Salut (abona el 40% del cost, no tot) i Assegurança Col·lectiu de Risc (inclou Supervivència a qui ho tingui ara), reemborsament del cost del Conveni Especial amb la SS que subscrivui cadascú i

aportació de la part empresarial al Pla de Pensions. A més, com a diferencial respecte a les anteriors liquidacions massives de personal, existeix la possibilitat teòrica de revertir la situació i reincorporar-se al tall. Tot magnífic, socialment avançat i meravellós, si no fós per la realitat que amaga i que detallarem. Per a menors de 53 anys l'oferta equival a un acomiadament improcedent amb 45 dies per any treballat, amb un màxim de 3,5 anualitats.

Ens sembla més adequat que un ERO, ja que en aquesta ocasió una empresa amb beneficis no està saquejant les arques públiques en enviar a la desocupació a milers de persones. Aquesta pregunta que ja es fan moltes no ha de portar-nos a mossegar l'esquer dels "llestos" de las patronals: ja no podem dir que així (amb PSI en comptes de ERO) es destrueix ocupació, perquè han trobat la fórmula per desfer-se per sempre de 7500 persones sense que constin com a aturades i, per tant, sense haver d'abonar a l'administració la pasta de la prestació de dos anys a totes elles.

Però això no és així, perquè si que hi ha pèrdua econòmica per part de l'estat, ingrés cessant en realitat, no perd però deixa de guanyar: la cotització a la SS serà menor, la quantitat recaptada per les diferents hisendes també disminuirà notablement (la cotització es reduirà en ser menor la base imposable, el salari, i en alguns casos la disminució d'escala IRPF). Una estimació de quantitat anual poc atrevida seria no inferior a 60 milions d'euros a l'any (suposant unes 7500 suspensions totals), quantitat que s'acumularà durant 12 anys (dels 53 als 65 anys). Com, a més, l'aportació al Pla de Pensions es realitza amb el mateix percentatge però (com en l'IRPF) sobre una base menor, la pèrdua personal futura és

segura.

Matisem també que, encara que en teoria existeixi la reincorporació a voluntat després de cada període de tres anys en suspensió, realment aquest retorn solament es produirà en els casos en els quals Telefónica estigui interessada, ni un més. En la pràctica és com una excedència, no es garanteix la reserva de plaça ni en la teva localitat ni en una altra, i ja sabem que excepte contadíssimes excepcions no reingressa ningú. El programa assegura a Telefónica la potestat d'admetre o negar tant les suspensions com les reincorporacions que vulgui.

I una cosa que no acabem d'entendre: el contracte previst al programa de suspensió inclou la renúncia expressa a sol·licitar ajuda o subsidi algun a l'administració. Tant és així que s'especifica que si ho incomplixes t'excomunicuen i et donen 50 fuetades (en realitat posa que realitzes renúncia expressa a tals sol·licituds, especialment a les relacionades amb

la prestació de desocupació). Però si una suspensió d'aquesta classe elimina el dret a percebre-les perquè s'inclou el terme "específicament". I si no ho elimina per què hem de renunciar a això?

En resum, es tracta d'un programa "formidable", és a dir, molt temible i que infon sorpresa i por. Sens dubte, una vegada més, la pitjor part serà per qui es queda: el previsible buidatge de departaments i províncies suposarà un esforç més per la ja minvada plantilla, aplicant-se amb extensió la fabulosa multifunció de la nova classificació, i no es descarten possibles trasllats forçosos amb la inestimable negociació de la representació social. El TriConveni diu que no hi haurà mobilitat geogràfica forçosa sense acord amb aquesta i ja coneixem la seva responsabilitat amb l'empresa a l'hora de possibilitar els acords que necessiti. I malgrat aquesta proximitat a les necessitats patronals, molt superior a la de la plantilla, dubta algú que no

hi haurà més remei que externalitzar i subcontractar?

Davant aquest panorama, i mentre la majoria sindical donava assemblees informant de tan esperat pla, se celebrava un Comitè Intercentres on esperàvem que ens expliquessin la seva posició com a sindicats de classe davant aquesta nova destrucció massiva de llocs de treball, perquè les suspensions per sempre són destruccions, aquí i a tot arreu. La resposta va ser la de sempre, serà un pla voluntari i universal, davant la qual cosa CGT exigeix que qualsevol pla de minvament de plantilla ha de portar aparellat el mateix nivell de creació d'ocupació i en les mateixes condicions. Els 20.000 llocs de treball destruïts en 10 anys és una factura molt gran que ha de ser pagada.

També es faran evidents les repercussions sobre la Plantilla B (la marea blava de Movistar) que seguirà suportant l'abús, segur que augmentat, de la desregulació de les seves condicions laborals, penant amb més suor i llàgrimes com ho ve fent aquests últims anys. Aquest PSI permet la continuïtat del degenerat cicle en el qual estem immersos de substitució de l'ocupació de qualitat per ocupació precària, aprofundint el creixent desequilibri de la nostra societat, aquest que converteix a l'estat espanyol (el del 50% d'atur juvenil) en el subcampió europeu de la desigualtat. Mentrestant, la casta, la classe executiva, aquesta que porta anys incrementant el seu poder adquisitiu enfront d'aquesta pèrdua de drets per les de baix, segueix lliurant-se sense pudor ni dissimular al servei del sistema de portes giratòries, els últims casos de les quals són els de Trinidad Jiménez i Yolanda Barcina.

Per a algunes aquest pla i les llaminadures del TriConveni són suficients per treure el boli de signar en un exercici més d'entreguisme sindical!

Els fums de VW, un escàndol d'escàndol

Diego Rejón (FESIM-CGT)

El juny de 2007, la FESIM-CGT enviàvem cartes a les direccions de les multinacionals de l'auto que fabriquen a l'Estat espanyol, a l'ANFAC i al Ministeri d'Indústria, llavors en mans del PSOE. En aquestes cartes reivindicàvem l'aposta decidida per noves motoritzacions de tecnologia amb emissions 0, per abandonar els motors basats en combustibles fòssils.

La resposta va ser el silenci més absolut. En alguns casos es limitaren a justificar, de paraula, que aquests temes es decideixen en les seus centrals dels Consorci. A l'Estat espanyol no existeix cap marca pròpia.

La crisi que es van inventar els capitalistes ens va obligar a dedicar tots els nostres esforços a parar ERTO, acomiadaments i reconversions, per la qual cosa aquesta reivindicació va quedar en un segon terme, desgraciadament. Però l'escàndol de la manipulació dels controls de contaminació de motors VW ens ha permès tornar a posar en un lloc d'importància, la lluita per una tecnologia neta.

Un escàndol ple d'escàndols

La CGT, com la plantilla del Consorci VW, estem assistint a un espantall vergonyós. Recentement hem participat al costat de companys i companyes alemanyes de VW, en la 1ª Conferència Internacional dels Treballadors de l'Automoció (CITA), celebrada a Sindelfingen (Stuttgart), seu de Mercedes i Porsche. Allí hem pogut comprovar que el trucatge de les emissions en els motors dièsel, està destapant un escàndol d'escàndols. Al frau mundial de les emissions cal unir altres fets escandalosos com:

- Tot això es coneixia des de fa més de 3 anys i han estat maniobrant entre governs i multinacional, tant

a Estats Units com a Europa. Pitjor encara, la sospita planeja sobre la majoria de les empreses del sector de l'automòbil.

- Milers d'alemanys porten temps denunciant que el sindicat alemany (IGMetal, present en el Consell de Vigilància, màxim òrgan de decisió del Grup VW, no va veure res i valoren que la tan lloada cogestió sindical es basa a rebre alguns beneficis a canvi que decideixin els descendents de les mateixes famílies que fundaren VW durant el règim nazi.

- Els governs han incomplert la seva labor de vigilància de les emissions contaminants. Hi ha denúncies, cada vegada més fundades, que l'Administració espanyola no ha realitzat els estudis de mercat en cotxes en ús, que podrien haver descobert el frau.

- La connivència entre petrolers i multinacionals de l'auto queda evidenciada en el 17% d'accions de VW, en mans del govern petrolier de Qatar. Això ha estat, i és, un obstacle perquè el Grup aposti per les

energia d'emissió 0 com la pila d'hidrogen, tal com els hem plantejat a CGT, des de 2007.

- També és un escàndol que la resposta dels sindicats oficials sigui la de posar-se al costat de les empreses, amb la demagògia de la defensa de l'ocupació (ells que han signat milions d'acomiadaments). Arriben a defensar el manteniment de les tecnologies com el dièsel o la gasolina i abandonen la defensa mediambiental, com han abandonat la defensa de la reducció del temps de treball i altres lluites obreres.

A tot això cal afegir un fet realment històric: Daimler, empresa competidora de VW, ha cedit a una figura rellevant dels seus directius, Christine Hohmann, per salvar al Consorci del cercol. Algú que ja va salvar el 2011 a Mercedes-Benz a Estats Units, per corrupció en els preus de les seves accions. Una joia, vaja.

El neoliberalisme porta massa anys usant la política de la por per aconseguir reestructuracions i reduccions de costos i mà d'obra. I ho està tornant a fer. Seat està anunciant que no renova contractes a pesar que les conseqüències de l'escàndol VW no es noten en les comandes i les vendes. Una cosa que només pot entendre's com a part del teatre de la por per a la negociació del conveni que ha de començar a primers de gener. Els capitalistes europeus porten molt temps intentant acabar amb el "privilegi" de la llei VW. Una llei que dóna dret de veto als seus sindicats a Alemanya i que sustenta el sistema de la "cogestió". Els qui realment dirigeixen el Grup ja han anunciat mesures de retallades de salari (retiren de 6.000 a 8.000 euros

anuals per treballador/a), accions de retallades de despeses (que recauran sobretot en les plantilles) i tot un pla de reestructuració mundial. Tal sembla que ho tinguessin preparat i l'escàndol ha estat només l'excusa per aplicar aquesta nova volta de rosca.

La CGT estem actuant en dos fronts: el sindical i la denúncia pública

Quant al primer, rebutgem la idea que aquest escàndol s'hagi produït a propòsit, però sí que podem confirmar que la empresa Seat ho està utilitzant per als seus interessos, davant la propera negociació del XIX conveni col·lectiu. I aquest és el repte que tenim la CGT per davant: aconseguir que la plantilla canviï la resignació que fomenten els sindicats del sistema i siguem tots capaços d'enfrontar una negociació positiva, per a una plantilla que porta massa anys empitjorant les condicions i congelant salari, mentre els directius s'omplen les butxaques amb sous milionaris.

Al mateix temps, els treballadors del Grup a Alemanya, encara que ens doblen en condicions salarials i socials, també comencen a sofrir retallades i pèrdues de drets. Les declaracions del nou president de VW parlen que qualsevol solució serà "dolorosa". És evident que per als qui guanyen milions, el "dolor" és menys gran però per a qualsevol que depèn d'un salari sí serà traumàtic.

Per això hem coincidit amb els companys/es d'Alemanya i resta de països amb fàbriques VW, en què cal donar una resposta unitària i solidària, des de totes les plantilles del Consorci. Enfront d'una multinacional tan potent, cada plantilla per separat podem perdre força, però la unitat de tots els sindicats pot evitar tant la política de la por com l'enfrontament entre plantes que ens porten generant durant anys.

Així l'hi hem plantejat a la majoria sindical a Seat. Ara com ara, la resposta és l'acció unitària i seguida de l'empresa, per la qual cosa no confiem que entenguin que l'essència del sindicalisme de debò està en la unió i solidaritat per a la lluita, no pel corporativisme.

I quant al segon àmbit de denúncia pública, la CGT estem organitzats al costat de 30 associacions i organitzacions ecologistes de l'estat espanyol com Greenpeace o Ecologistes en Acció, en la "campanya contra els fums dolents" (Campanya Malos Humos), i estem plantejant-nos la possibilitat de personar-nos com a acusació particular davant la denúncia de la fiscalia a l'Audiència Nacional.

El desafiament tecnològic energètic no té un altre camí que una indústria lliure de contaminants. Ja existeix la tecnologia, només falta la voluntat política dels governs i la decisió tècnica de les empreses d'anar en aquest camí. La CGT el vam proposar el 2007 i seguim reivindicant un món lliure de mals fums.

Els interessos espuris de les multinacionals petroleres són un atemptat contra el medi ambient i contra la humanitat que vivim en ell. La recent notícia que no només Retour ligne automatique són els motors dièsel, si no els gasolina els que contaminen més CO2 dels publicitats, és una prova que la solució a aquest contrasentit és el canvi immediat i total de la motorització dels vehicles i del sistema de mobilitat i transport.

Els treballadors de l'auto no podem caure en el parany de supeditar el futur del planeta i dels nostres fills a la por de perdre llocs de treball per la reconversió industrial que significaria un altre tipus de motors. Si fa falta menys mà d'obra: que treballin els robots i rebaixem la jornada laboral fins que tots tinguem treball i mitjans de subsistència dignes. Aquesta és la posició sindical correcta, les altres van cap al passat i la resignació.

* Diego Rejón és Secretari General de la FESIM-CGT. Article publicat al Rojo y Negro.

Mas, retorna'ns la paga!

(I les condicions laborals i les ràtios i beques i el suport personal i tècnic...)

CGT Ensenyament
<http://cgtense.pangea.org/>

L'11 de setembre d'enguany, el Govern central publicava el Reial Decret 10/2015 en el qual es reconeixia (amb clares intencions electoralistes) l'atrancament de la seva administració als i a les treballadores del sector públic: "Los empleados públicos han contribuido con un esfuerzo notable y directo a la recuperación económica y al cumplimiento de los compromisos adquiridos por España en materia de consolidación fiscal."

D'aquest primer paràgraf declaratiu a la concreció en l'articulat, hi ha una gran distància. En l'article 1.1. escriuen: "Las distintas Administraciones públicas, así como sus entes dependientes y vinculados, abonarán dentro del ejercicio 2015, y por una sola vez, una retribución de carácter extraordinario cuyo importe será el equivalente a 48 días o al 26,23 por ciento de los importes dejados de percibir como conse-

cuencia de la supresión de la paga extraordinaria, así como de la paga adicional de complemento específico o pagas adicionales equivalentes, correspondientes al mes de diciembre de 2012..."

Quan diem que hi ha una gran distància és perquè no es contempla ni la recuperació del poder adquisitiu perdut en anys de congelació, ni tan sols la de la paga addicional del 2012, ni els llocs de treball eliminats, ni les condicions de treball (en el cas de la docència: ràtios, substitucions, jornades...).

L'administració de l'Estat ja va pagar aquest 26,23% de la paga addicional de desembre de 2012, a l'octubre.

El Govern de la Generalitat (provisional o anterior a la provisionabilitat) no s'ha plantejat la necessitat de compensar els i les treballadores del sector públic català? Si les mesures d'austeritat imposades per la UE i el Govern estatal van ser aplicades (com se'ns intenta fer creure) a contracor, no seria ara i en aquestes circumstàncies un bon moment per demostrar-ho i modificar-les?

Molt ens temem que, novament, s'emparin en una normativa estatal per fer-ho tard i amb garreperia (com ja vàrem titllar la primera part del llarg episodi de la recuperació de la paga addicional del desembre del 2012 i que sembla que es convertirà en una nissaga de les dolentes).

Per què opinem això?

Perquè l'article 1.3. de l'esmentat decret planteja: "Cada Administración pública abonará, las cantidades previstas en este artículo dentro del ejercicio 2015, si así lo acuerda y si su situación económico financiera lo hiciera posible. De no permitirlo su situación económico financiera en 2015, el abono podrá hacerse en el primer ejercicio presupuestario en que dicha situación lo permita."

Des de CGT Ensenyament exigim la recuperació sencera de la paga addicional del 2012 enguany, la recuperació i millora de les condicions laborals dels i de les docents i la recuperació i la millora de la situació general de l'ensenyament públic (beques, ràtios, suport personal i tècnic...).

La precarietat i l'espoli a la ciutadania, assoliments a AENA de la majoria absoluta de Rajoy...

CGT AENA
<http://www.cgt-aena.org/>

- Ocupació a AENA Aeroports i ENAIRE: Molts dels candidats aprovats no seran mai cridats.

- No existeix actualment ni una oferta concreta de plaça fixa, a cap centre d'AENAAeroports o ENAIRE.

- AENA i ENAIRE estan oferint soroll mediàtic i gens d'ocupació, el que generarà gran desesperació i falta de confiança.

Foment del treball precari

Durant els quatre anys de majoria absoluta del govern del PP amb Mariano Rajoy al capdavant, la deterioració de l'ocupació a AENA ha estat una constant. La minva de personal dels diversos col·lectius aeroportuaris i aeronàutics ha portat a situacions extremes en alguns centres (Recordeu el "bomber orquestra single" o els "nous Procediments de Manteniment"). Ara, al final del seu mandat, el PP ofereix places de Servei Públic a AENA sota la fórmula de borses de candidats en reserva per a treball temporal,

mentre que en realitat no existeix ni una vacant concreta de plaça fixa a cap centre, i el que és encara pitjor, això es fa amb la conformitat còmplice de les cúpules de CCOO, UGT i USO.

Molts dels candidats aprovats no seran mai cridats per signar un contracte, mentre la majoria dels que tinguin la "sort" d'entrar a treballar ho faran en condicions molt pitjors que els seus companys fixos, doncs d'entrada cobraran menys per fer el mateix treball (amb diferències de més de 300 euros, per l'existència de tres trams salarials en funció de l'antiguitat), podran ser cridats discrecionalment en dies solts, per suplir baixes o contingències sobrevingudes, i de la mateixa forma cessats al mínim canvi de circumstàncies.

És el que es diu "pa per avui i gana per a demà" doncs rebutjar diverses ofertes d'AENA o ENAIRE, comporta l'exclusió de la borsa, però conservar aquesta relació de discontinuïtat laboral precària pot suposar, de fet, veure's en l'atur permanentment, sempre amb l'estigma de la temporalitat que tempta a convertir-se en submissos treballadors i potencials víctimes d'extorsió, i a més en complir certa edat arribar a trobar-se amb que el cotitzat a AENA no arriba per

a gairebé res.

Foment del clientelisme

La falta d'informació concreta sobre vacants és intencionada i provoca que la mateixa borsa temporal actual pugui arribar servir en un futur no determinat, per cobrir places fixes, la qual cosa en l'àmbit del Servei Públic atempta contra els principis de publicitat i igualtat d'accés entre els sol·licitants d'una ocupació. Els qui comptin amb millors contactes i assessorament a l'hora de triar a quina plaça i en quin centre presentar-se, tindran de partida en el procés un gran avantatge.

El Sector Públic de l'aviació civil, un dels pocs oasis d'estabilitat laboral fins fa poc, va entrar primer amb el PSOE i després amb el PP en la senda de la precarietat i va camí de convertir-se en un altre niu de clientelisme i inestabilitat social.

CGT sempre ha apostat per l'estabilitat laboral per a TOTS els treballadors d'AENA i ENAIRE, i considera que aquestes no són formes per dignificar i professionalitzar un Servei Públic essencial com el que ha de prestar AENA.

Plusvàlua robada al contribuent

La minusvaloració d'AENA (amb l'assessorament de la "UTE de Lazard i N+1" des del principi) i la seva presentació com una empresa ofegada pels deutes davant l'opinió pública, en una perversa maniobra de desinformació forjada des del govern del PP, ja va ser exposada i desemmascarada per alguns grups polítics al congrés dels diputats (IU, PSOE) i també per CGT. Avui les dades, negre sobre blanc ens donen la raó. Aquest 2015, primer any de cotització en borsa d'AENA, es tancarà amb rècord

històric mundial en la rendibilitat d'una OPV en Borsa, i també en els beneficis de l'entitat, els quals, gairebé la meitat, aniran destinats no a inversions ni a amortitzacions de préstecs sinó al pagament de dividends per als accionistes (320 milions d'euros).

Atenent a la cotització actual d'AENA en Borsa, la conversió en accions del 49% del seu valor, ha suposat una pèrdua patrimonial per al ciutadà, superior als DOS MIL SIS-CENTS MILIONS d'euros, en un "error destimació" d'autèntic escàndol, que esperem que algun dia les autoritats competents arribin a atrevir-se a investigar, i com no, l'opinió pública a denunciar.

Notícies Sindicals

Absolts 5 dels encausats del Cas Expert i multa de 120 euros pel sisè

Després d'onze anys d'espera, el 2 de desembre es va celebrar a Tarragona el judici de les encausades pels fets esdevinguts l'any 2004 a l'antiga empresa Expert Polymere de l'Arboç, el conegut com a "Cas Expert". Aquest ha tingut una resolució positiva per a les persones imputades, atès que totes elles han estat absoltes dels càrrecs dels quals els acusava la Fiscalia. Només un d'ells, en Pedro Duque, Secretari General de la CGT Baix Penedès quan es van produir els fets, ha hagut d'assumir una multa econòmica de 120 €, per resistència a l'autoritat.

Celebrem el final d'aquest lamentable muntatge policial i judicial, que ha afectat de forma molt negativa la vida de totes les encausades i de les seves famílies durant massa mesos i anys. I tot plegat pel simple fet d'haver defensat els seus llocs de treball. Durant aquest temps s'ha fet ben palès la intencionalitat política que ha animat tot aquest procediment. En primer lloc, pel fet que les úniques treballadores de l'empresa que han continuat imputades fins el dia d'avui han estat, i no pas per casualitat, les persones que havien denunciat agressions per part d'agents de la Guàrdia Civil. En segon lloc, perquè cinc anys després d'haver-se iniciat tot el procediment, i de forma totalment discrecional, s'incorpora en el mateix un nou càrrec (el de vulneració del dret al treball), amb l'únic objectiu d'augmentar les peticions de penes de presó per a les encausades. El fet que la Fiscalia s'hagi vist obligada a reconèixer que el delictiu d'atemptat que s'imputava inicialment al company Pedro Duque no era tal, i només es podia sostenir, com a molt, un delictiu de resistència, resulta simptomàtic de la feblesa de les acusacions que s'han sostingut durant tot aquest temps. Les declaracions contradictòries dels propis agents de la Guàrdia Civil han fet esvaïr gran part de les pretensions de la Fiscalia.

Un cop més s'ha fet evident l'ús per part de l'Estat de la repressió com a eina contra les persones que lluiten, amb voluntat exemplificadora, per ficar la por al cos a tots aquells i aquelles que pugnen per defensar els drets laborals i socials i per aconseguir un món més just. Agraïm el suport rebut per tota l'organització i també per part de la resta de col·lectius que ens han recolzat, que porten mesos mostrant amb gestos de tota mena la seva solidaritat activa amb les persones encausades, i especialment a tots aquells i aquelles que les han acompanyat concentrant-se de forma massiva davant del

judicat de Tarragona per fer-les sentir que no estaven soles.

Totes les campanyes antirepressives comporten despeses per a la gent que les suporta, i la del Cas Expert no és pas una excepció, atès que són 6 persones les represaliades i han estat 11 anys llargs de procés. Us animem a realitzar contribucions solidàries per a fer front a totes aquestes despeses, i especialment a les de defensa jurídica de les encausades al següent número de compte: ES77 2013 3059 41 0210121861

CGT del Baix Penedès i la CGT del Garraf-Alt Penedès

Vaga el 10 de desembre de la plantilla del servei de neteja d'Igualada

El comitè d'empresa, presidit per la CGT, denuncia que l'empresa mixta Societat Municipal Mediambiental d'Igualada (FCC i Ajuntament) ha reduït la plantilla, cosa que ha comportat un augment de ritmes de treball i perill per la salut dels treballadors. També critiquen l'elevat percentatge de contractes laborals. Per això va convocar una vaga pel 10 de desembre amb aturades d'una hora per torn, acompanyada d'una concentració a la plaça de l'Ajuntament. Des del passat gener estan negociant el conveni d'aplicació sense que s'hagi arribat a cap acord i l'empresa s'ha negat fins i tot a retirar articles que entenem que són il·legals, com per exemple el treball a preu fet. A més, no es tenen en compte les polítiques socials o de conciliació de la vida familiar i l'augment salarial implica anar perdent poder adquisitiu cada any.

Alerten que la plantilla s'ha reduït un 20% els darrers anys, cosa que ha comportat augmentar els ritmes de treball i posa en perill de vegades la salut dels treballadors i treballadores. També denuncien que el percentatge de companys i companyes

en contracte temporal és elevat, ja que frega el 40% de la plantilla i, en alguns casos són fraudulents perquè ocupen llocs fixes.

Finalment, també critiquen que l'empresa incompleix sistemàticament obligacions en matèria de salut laboral.

Després de 21 dies de vaga, les empreses del remolc portuari de Barcelona retiren la mesura d'imposar una jornada de 3.168 hores anuals

El passat 6 de novembre s'iniciava la vaga indefinida de 9 hores diàries als remolcadors del Port de Barcelona. 21 dies després l'Assemblea de treballadors deixava en suspens la vaga, davant el compromís per escrit de les empreses de retirar la mesura i proposar una nova negociació. El compromís de les empreses de recuperar, des de data 1 de desembre, el règim de treball anterior, és a dir eliminar la mesura imposada el passat 17 de novembre (que comportava un total de 3.168 hores de treball anuals) i tornar a la jornada de 2.616 hores/any, juntament amb la proposta d'obrir un procés negociador,

fins al 15 de febrer, prorrogable per acord de les parts, i per tractar diverses matèries que conformen la negociació d'un nou conveni, ha estat valorat per l'assemblea com un gest important que permet suspendre la vaga, confiant que es pugui, aquesta vegada, trobar una solució negociada al conflicte, i que no impliqui en cap cas, la imposició d'unes condicions que afecten greument als drets dels treballadors, i a la seguretat marítimo-portuària.

Confiam que es pugui evitar la reactivació del conflicte, una cosa que està pràcticament en mans de les Direccions de la UTE REBARSA - SAR Remolcadors, i de l'Autoritat Portuària de Barcelona.

CGT Remolcadors Barcelona

La UAB actua com una masia bananera

En un context on la corrupció, a força dels successius escàndols que han anat coneixent-se en múltiples àmbits, ha esdevingut quelcom "normal", qui no forma part de la institució universitària sovint participa de la creença de la Universitat com un espai asèptic, lliure de les corrupcions i degradació d'altres institucions.

Malauradament, també en l'àmbit universitari la distància entre el que seria desitjable i la fosca realitat és ostensible. Més enllà de la instrumentalització de les estructures universitàries per la via de crear societats interposades en les seves múltiples variants (fundacions, consorcis etc.) que, amb l'excusa de ser instruments per a l'excel·lència acadèmica, en realitat esdevenen forats negres de recursos públics a millor "glòria" d'alguns grups.

Tanmateix, si fa un temps informàvem de les denúncies que havíem hagut de presentar a Inspecció de Treball per irregularitats i possibles tractes de favor en determinades ofertes de contractació de professorat o l'existència de professorat sense

contracte ara hem de fer el mateix en relació a una situació esperpèntica.

És possible que una Universitat Pública Catalana ofereixi places de professorat a través d'un portal privat? És possible que es faci oferta de places de professorat al marge dels canals establerts d'oferta pública d'ocupació? És possible que la UAB procedeixi al marge del que estableix el Conveni de les Universitats Públiques Catalanes i del mateix Reglament de Professorat de la UAB en el seu article 9?. Pel que sembla sí que ho és segons la Open Position publicada a Akadeus per a Professorat Visitant.

És possible que una Universitat Pública Catalana ofereixi places de professorat sense fer pública la Comissió de Contractació que ha de resoldre les places ni s'ha informat de tal convocatòria al Comitè d'Empresa del Personal Docent i Investigador laboral de la Universitat Autònoma de Barcelona ni tampoc als canals oficials d'oferta de places del PDI de la Universitat. Sembla que sí, que ho és, com demostra la publicació a Akadeus.

És possible que una Universitat Pública Catalana ofereixi places de professorat mitjançant un portal privat de pagament? Sí, que ho és, a Akadeus.

Per aquestes i d'altres raons hem presentat el 25 de novembre una denúncia per via urgent que ha estat admesa a tràmit per part del servei de guàrdia d'Inspecció de Treball i hem sol·licitat que es citi al Rector i al Vicerector de Professorat ateses les seves presumptes responsabilitats per raó de càrrec i donat a més que la figura de professorat visitant és una de les que consta en el document de Configuració de Plantilles de Professorat que s'ha tret de la màniga l'Equip de Govern.

Secció Sindical de CGT a la UAB

Treballadors de BTV guanyen la sentència per cessió il·legal

El Consell d'Administració de BTV no ha fet cas a l'equip de govern municipal i ha decidit recórrer la sentència que obliga a internalitzar a quatre treballadors i pagar-los la diferència de sou i les corresponents quotes a la Seguretat Social -un d'ells era fals autònom- que no havien percebut i els pertocava per dret. Fins a 60 empleats de la cadena pública de televisió i ràdio de Barcelona van denunciar que hi treballen estant contractats formalment per altres empreses.

La sentència reconeix la situació d'il·legalitat i de precarietat laboral

que havien patit aquests treballadors durant anys, com ara l'acomiadament sistemàtic a les vacances per tornar-los a contractar quan començava la nova programació.

I encara més. Són professionals que hem estat discriminats i posteriorment acomiadats, precisament, com acció reactiva a la presentació d'aquesta demanda.

Malgrat tot, el Consell d'Administració de BTV ha menystingut la recomanació de l'equip de govern municipal de no presentar un recurs de suplicació. Ho han fet, segons que asseguruen, "en compliment dels deures d'administració diligent i lleial i atès el greu perjudici econòmic".

Per què els sous d'ICB, que no havien suposat mai un greu 'perjudici econòmic', ara després de la sentència sí que ho esdevenen? Què ha canviat pel Consell d'Administració? Segons la memòria anual d'ICB de 2014 la remuneració total del Director de BTV va ser de 124.759,39 euros. Els membres del Consell d'Administració van meritjar un import conjunt de 114.306 euros en concepte de dietes d'assistència. Aquesta quantitat fins i tot ultrapassa el límit de 2,5 vegades el Salari Mínim Interprofessional que fixa per cada membre l'article 9.5 del Reglament d'Organització i Funcionament del Servei Públic de Televisió Local de Barcelona (BTV).

Segons la mateixa memòria anual, la despesa en sous i salaris pels 20,42 treballadors d'ICB el 2014 va ser de 1.076.095,39 euros, als quals s'ha d'afegir 233.685,73 en seguretat social a càrrec de l'empresa. Això significa una despesa anual de 64.142 euros per treballador. Una xifra a la qual no hi arribarem ni de bon tros cap dels treballadors que ara som d'ICB. La sentència especifica unes remuneracions anuals de 36.043,80€, 34.021,62€, 21.985,75€ i 41.242,74 €.

Són sous que havíem d'haver cobrat ja des del primer dia. Però com que ens contractava una empresa externa, a aquesta xifra no hi vam arribar mai. És més. Antena Local, l'empresa que ens contractava formalment (del grup Mediapro) ens pagava menys del que havia assegurat en un pressupost a ICB S.A. s.p.m.

Entenem, doncs, que amb el seu comunicat, el Consell d'Administració no assumeix el cost dels nous treballadors, tot i reconèixer que el sistema de contractació realitzat fins ara és il·legal.

Així doncs, per a qui és un 'perjudici econòmic' haver de pagar la diferència de sou que els pertocava per dret a aquests quatre treballadors? Per a l'empresa que haurà de disposar la globalitat d'aquests diners en fiança en un compte del jutjat? O per als mateixos professionals que ara estan a l'atur i un d'ells sense cap mena de prestació per haver estat fals autònom?

La jutgessa no ha dictaminat res d'extraordinari. Simplement sentència que s'ha de pagar un deute que es deu a aquests quatre professionals i que s'integrin a ICB S.A. s.p.m. -l'empresa pública que gestiona BTV- en qualitat de treballadors indefinits. Res més.

El Consell d'Administració també pren una decisió que els treballadors havíem volgut des de fa anys: traslladar a l'àmbit polític i no al judicial el canvi d'un model que permet la precarització i la vulneració de drets a l'empresa pública. Esperem que es faci. I que es faci aviat. Ha calgut una sentència per forçar el canvi d'una situació totalment injusta i, com s'ha demostrat, il·legal.

Però aquest primer pas no pot tenir el cost de continuar deixant al carrer -amb la presentació d'un recurs a la sentència- a aquells i aquelles que han lluitat pels seus drets i llocs de treball dignes. I més quan l'equip de govern va recomanar justament el contrari.

Col·lectiu Som Treballadors BTV

Es suspèn la vaga al Gran Teatre del Liceu després d'arribar-se a un acord entre la direcció del teatre i el comitè de vaga

La CGT al Liceu celebra haver arribat a un acord que suposa una millora, un avenç, en la resolució del conflicte col·lectiu permanent que genera el Pla de Viabilitat imposat a la plantilla des dels poders privats i privatitzadors de les administracions que són els Patrons de la F.G.T.L. i Roger Guasch el responsable de l'execució. Reivindiquem la unitat dins del comitè d'empresa, amb totes les treballadores independentment d'or-

ganitzacions sindicals. No ens han doblegat amb les intervencions judicials. Hem refermat l'acord de juliol de 2014, pel qual breguem, i que és el para-xoc, al Liceu, contra les mesures de les polítiques neoliberals a les institucions culturals d'aquest país.

El 6 de novembre s'ha arribat a un acord entre la direcció del teatre i el comitè de vaga pel qual es desconvoca la vaga per a les funcions de Benvenuto Cellini i Ricardo Muti i es retira la demanda per vaga il·legal i abusiva als representants del comitè d'empresa.

Les condicions es poden resumir en:

- El manteniment del pacte de 2014 a la seva totalitat a excepció de la revisió del punt 5.

- Un compromís de deute salarial individualitzada i amb garantia de pagament.

- La no intrusió dels pagaments pendents en el conveni.

- El manteniment dels salaris dels treballadors.

I referent al aspecte econòmic:

- La unificació de la deute de les pagues de 2013 a 2017, 5 pagues, a pagar en 6 anys de forma trimestral a partir de 2016.

Secció Sindical CGT Gran Teatre del Liceu

Els treballadors de TV3 tornen a tenir conveni col·lectiu

La direcció de la CCMA i el comitè d'empresa de TV3 van signar finalment el 13è conveni col·lectiu de la televisió pública, posant fi al període de provisionalitat iniciat a finals de gener de 2014, quan va expirar l'anterior conveni, tot i que durant aquest temps se n'havien mantingut les condicions.

De les forces sindicals presents al comitè d'empresa, CCOO, Sindicat de Periodistes i CGT van signar l'acord, mentre que la Candidatura de Treballadors de TVC se'n va abstenir.

El nou conveni col·lectiu és fruit d'unes llargues negociacions entre direcció i representants dels treballadors les quals van culminar a finals de juliol en un preacord que al setembre va rebre el vistiplau de la majoria de la plantilla.

Per al comitè d'empresa de TV3, la prioritat ara és completar la consolidació de promocions i aconseguir que es pugin fer contractacions temporals de treballadors per cobrir baixes i mantenir la producció. Un altre punt en l'agenda dels sindicats és garantir una negociació "franca i constructiva" al voltant del pla de confluència de redaccions entre TV3 i Catalunya Ràdio.

El 13è conveni col·lectiu té una vigència de dos anys, fins al 2016, amb una possible extensió de dos anys més en cas de no haver-hi acord per a un de nou, i contempla l'execució de la sentència de l'Audiència Nacional amb la devolució a terminis fins al 2018 del 5% de reducció salarial que s'aplicava des de 2013.

A més, el document inclou el compromís per part de la direcció de la Corporació de no obrir cap procediment d'acomiadament col·lectiu ni de modificar de forma substancial les condicions de treball fins al 31 de desembre de 2018.

Les taules salarials per al 2015 són les que hi havia fins ara sense la reducció del 5% del RAV, mentre que per al 2016 i possibles pròrrogues del conveni l'increment de sou serà el que marqui la Llei de pressupostos de la Generalitat.

A més, al conveni s'hi incorporen els treballadors provinents dels serveis corporatius de la CCMA i de les empreses tecnològiques del grup, que són plenament equiparats en condicions laborals i salarials.

Ara només queda pendent d'incorporar-hi la plantilla de Catalunya Ràdio, el comitè d'empresa de la qual ja ha començat a negociar per tal que els seus treballadors assoleixin la plena equiparació dins del nou conveni col·lectiu de la Corporació.

CGT en contra del pacte assolit a Valeo

Els treballadors de Valeo ratifiquen amb un 76% el preacord assolit pels representants de CCOO i UGT amb l'empresa i retornen a la feina després de mantenir durant 100 dies una vaga indefinida i bloqueig de les portes de la factoria de Martorelles que mantindrà l'activitat fins el 2017

La participació ha estat de 207 persones, de les quals 159 han votat sí a l'acord, un 76,8%; 45 treballadors hi han votat en contra, un 21,7% dels que han participat en la consulta i 3 han votat en blanc. Les abstencions no han arribat a la cinquantena.

Els sindicats majoritaris al comitè d'empresa, CCOO i UGT han estat els que han preconitzat el vot positiu, mentre que la CGT s'ha mostrat en contra del pacte assolit després de gairebé 20 hores de negociació.

El resultat de la votació dona el pacte per definitiu. L'acord implica l'aturada de les accions reivindicatives i reprendre l'activitat a l'empresa el 9 de novembre.

El pacte es basa en quatre grans apartats.

- Pla de reindustrialització i ocupació

- Baixes incentivades

- Trasllats amb indemnització i ocupació per a treballadors i familiars

- Pla de jubilacions que beneficiarà tots els treballadors i treballadores que, en el moment de la signatura de l'acord, tinguin 50 o més anys. Des de la CGT es considera que el preacord estableix el tancament definitiu de la planta el 2017 malgrat estar vigent un pla de viabilitat que assegurava activitat i producció fins a l'any 2019. Consideren que les indemnitzacions pactades només suposen una mínima millora en relació amb les pactades i vigents en aquest mateix pla de viabilitat i que es condiciona tota possibilitat de preservar l'ocupació a Martorelles a promeses concretes d'aparició d'un possible inversor, sense garanties de cap tipus.

Juande guanya sentència que el reconeix com a delegat LOLS de CGT a Correus Girona

Juande, company que prestava els seus serveis com a carter rural a Correus de Maçanet de la Selva (Girona) va ser acomiadat el juny passat, mitjançant un expedient disciplinari, acusant d'haver enganyat l'empresa per ser fals que pogués haver realitzat el repartiment de correspondència registrada que el seu cap li va lliurar per repartir els dies 29 i 30 de gener d'aquest any.

El que s'amaga darrere d'aquest acomiadament, és una repressió sindical contra el nostre company, que va ser nomenat delegat per l'assemblea del sindicat a la fi de 2014, ja que la tasca que realitzava en el sindicat, ens havia portat a realitzar diferents denúncies contra la seva cap i també sobre altres temes, ja que com a secretari de Salut Laboral, realitzava denúncies a Inspecció de treball que van provocar alguns requeriments a Correus.

Aquesta sentència és un gran pas per aconseguir la readmissió de Juande, i la finalització de la repressió sindical que l'empresa realitza constantment contra els delegats de CGT a tot el territori.

Converse

Mireia Redondo: autodefensa

“Vaig arribar a ser llibertària”

Txema Bofill
Reus

Mireia Redondo, activista feminista, va néixer el 7 de desembre del 1982 a Barcelona. Actualment treballa en una tintoreria d'aquesta ciutat tot i residir al Baix Penedès. Va cursar un primer cicle de Sociologia a la UAB i un primer cicle d'Humanitats a la UOC. Ho va abandonar perquè, tot i treballar, l'economia no li permetia viure pel seu compte i estudiar.

- Com t'has format en la vida? (fets, llibres, esdeveniments i persones que t'hagin format)

Em seria impossible triar pocs llibres que m'hagin format, només d'intentar-ho ja m'atabalo. Si hagués de concretar en feminismes triaria «Rojas» de Mary Nash, tant pel fil històric com per la crítica a l'heteropatriarcat regnant entre les files militants antifeixistes dels anys trenta. Quan no saps posar paraules al que passa al teu voltant o penses que parteixes de zero, un llibre així et situa en el punt ideal de partida: t'anima a explorar la història de les dones i a verbalitzar que no estem lliures de relacions patriarcales entre nosaltres. Fora de l'àmbit feminista triaria l'historiador Josep Termes, i poesia, que és vida (Marçal, Martí i Pol, Papasseit, Abelló, Plath, Pizarnik...). I crec que ja paro!

No sóc gaire amiga de triar persones que m'hagin format en concret, ja que intento aprendre d'allò quotidià i de totes les persones que m'envolten, des dels records de l'àvia i la infantesa a les companyes de militància. Pense, realment, que m'he format molt a base de fets, assajos, errors, esdeveniments i gestions de les emocions i els fets.

Si hagués d'escollir esdeveniments, triaria els inicis de la militància en els moviments socials quan encara no era ni major d'edat i, molt més tard, una relació d'abús amb un militant, serien dos punt força claus. Tant en allò positiu, com en allò negatiu.

- Parla'ns de feministes importants per a tu

Crec més en les col·lectives, vull dir, reconec que hi ha moltes dones com Kollontai, Kyralina, Teresa Mañé i Teresa Claramunt, Emma Goldman, Angela Davis o Chandra Talpade

que destaquen i de les que aprenem moltíssim. Però el que n'aprenem, si llegim bé la seva història, és que elles formaven part de col·lectives de dones (i organitzacions mixtes). Aquest és el punt important que, malauradament, ha restat ocult a totes. La feina d'acció directa que realitzaren i realitzen tant Mujeres Libres com Mujeres Creando, les Rote Zora, les WITCH, les dones zapatistes o els grups d'aquí, és feina d'autodefensa i també de creació de sororitat, vida i mons realment nous.

- Quin és l'origen de la teva consciència i activisme feminista?

Jo arribo als feminismes, perquè n'hi ha molts, a través del meu pas en els moviments socials (les assemblees de facultat, CSOAs, Endavant, Arran -que es deia d'una altra manera-, Dolça Lluita i el món autònom i del feminisme autònom). Diria que és inevitable entrar en contacte al menys amb el discurs feminista si passes pels moviments socials. Però sento que la consciència es va treballant molt sovint de manera paral·lela, és a dir, aquest, en ser un món patriarcal, ens és hostil, i això fa que en el dia a dia, notis que alguna cosa no va bé. El contacte amb el discurs feminista el que fa és clarificar emocions i percepcions que potser no estàs segura si són certes o no saps com anome-

nar-les.

- Parla'ns d'aquests grups feministes on has militat?

Dolça Lluita va ser el primer, de fet amb un grup de noies de la UAB vam ressuscitar aquesta col·lectiu. Essent el primer en guardo records genials. Dins de les organitzacions que he mencionat abans, doncs algunes de les noies/dones, ens encarregàvem de les qüestions antipatriarcales i penso que vam fer una molt bona feina formativa, al menys de cara a moltes de les noies que hi érem. Era inevitable, doncs, relacionar-nos amb els altres grups de dones de la ciutat, i això em va fer créixer moltíssim.

- Com vares esdevenir llibertària?

De fet vaig arribar a ser llibertària gràcies al feminisme. Sempre cito a Mujeres Creando i dic que jo no sóc anarquista per Bakunin o per Durruti. Ho sóc per les meves àvies, les meves predecessores, totes, conegudes i sobretot anònimes. A partir del feminisme vaig arribar a la conclusió que la única manera en la que les dones poguem viure sense cap subjecció és amb la idea llibertària. Així arribo al món autònom i del feminisme autònom, que és en el que he après més, tant en la teoria com en la pràctica. És la part de la meua vida a la ciutat que més positivament valoro, ja que

em va situar en una perspectiva totalment diferent.

- Fas tallers d'autodefensa per a les dones. En què consisteixen? Quins resultats? A tu personalment t'ha servit l'autodefensa?

Principalment faig, entre altres, tallers d'autodefensa per a dones. N'hi ha de tot tipus: només físics, físics i de debat al voltant de temes claus per a l'empoderament individual i col·lectiu com el saber dir fins aquí, el construir xarxa de dones i discurs i acció, etc. És a dir, van del mer entrenament a la politització feminista. A cada grup els resultats són diferents perquè el seu ritme mana, però els resultats són sempre positius. Si he de parlar per mi, em va servir per reconstruir-me després d'una relació terrible, però sobretot per a parlar amb ets i uts sobre agressions, violència, masclisme, més enllà de les quatre frases apreses. El nivell de consciència i d'aprenentatge van ser, i són, extraordinaris i ho recomano a totes les dones.

- Hi ha violència masclista entre companys? Com ho resoleu?

La violència masclista es troba a tot arreu. El que passa és que dins dels col·lectius antisistema, llibertaris o que d'alguna manera desafien l'estatus quo, hi ha un punt de partida erroni: tenim al cap que som els bons. Si en comptes de partir d'aquí partíssim del punt, més realista i lògic, que tots podem ser agressors perquè hem après a ser-ho, segurament la resposta que ve seria diferent. No sé si la pregunta hauria de ser "com es resolen", potser hauria de ser, per començar pel començament, "com es gestionen". És realment complex que alguna dona s'atreveixi a denunciar públicament que dins els seu col·lectiu ha rebut agressions, sobretot si les rep per part d'un super militant. Sap que s'exposa, i molt, a que ningú se la cregui perquè: com pot ser que un llibertari o un antisistema, que parla d'injustícies, hagi fet això? Oblidem que hem crescut en relacions desiguals i verticals, que hi ha qui té uns privilegis i té la oportunitat de fer-los servir. Aquest oblit no hauria de ser l'excusa per a deixar passar l'ocasió de relacionar-nos d'una altra manera, en fi, de portar la teoria a la pràctica. No estem acostumades a gestionar això de manera col·lectiva i des d'una

línia que escapi a allò policial, el joc trist de les versions típic del sistema judicial burgès que tant ens horroritza per altres temes o a la imposició d'una mediació sense sentit, doncs, com en qüestions laborals, quan hi ha relació de poder, la mediació el que fa és donar la mateixa oportunitat a l'agressor que a l'agredida, i això és profundament llastimós a nivell polític. Surten tots els prejudicis (la dona exagera, menteix o s'ho ha buscat), els corporativismes masclistes i/o organitzatius, les omissions per por a sortir de l'espai de confort, etc. S'acaba qüestionant la resposta a l'agressió, la dona sembla que no té mai poder per a definir què és el que li passa, i al final ens quedem quietes: sense crear espais de confiança per a les dones en els que transformar i aprendre a respondre entre totes a aquestes situacions.

El cert és que amb el pas del temps s'ha anat creant una bona pila de material per a combatre les agressions: exemples de gestió, teoria, exemples de protocols, explicar què és el poder de definició, la importància després de dones etc. I de fet els espais feministes han fet un feina fantàstica. Però quan continua havent-hi agressions i dificultats per a gestionar-les és que cal molta pràctica col·lectiva i molta voluntat de voler canviar.

- Dintre la CGT hi han poques dones militants. La majoria som homes. Quins problemes us hi heu trobat? Què es pot millorar?

Dins de la CGT hi ha els mateixos problemes que a tot arreu perquè, malauradament, encara no hem sabut treballar d'arrel les dinàmiques de dominació i categorització que estableix l'heteropatriarcat. Tot allò que passa a fora passa a dins, ja que el sistema no és un ens estrany que està allà fora, sinó que en formem part, ens hi hem criat i el reproduïm. Des dels micro-masclismes, passant per la falta d'interès per aquestes qüestions fins a coses més grosses, tot això hi és. I cal que tinguem el valor d'agafar les eines que ja hi ha per a canviar tot això i utilitzar-les. El que s'ha de millorar, sempre, és la voluntat.

- Podries precisar-nos quines són les eines?

Hi ha gestos mínims que serveixen per a anar erosionant els micromasclismes. Per exemple, els canvis en

em amb...

ensa i creació de sororitat

ria gràcies al feminisme”

el llenguatge és ja molt conegut. A altres nivells hi ha la possibilitat de crear o potenciar mecanismes (organitzatius s'entén) que vetllin per a que es crei un discurs i una resposta a discriminacions laborals que, per exemple, afecte a les dones pel fet de ser dones. Podem dir que l'assetjament sexual, l'esclètxa salarial, les discriminacions per embaràs, etc., són temes que potser a les dones i afiliades afecten i interessin i, per tant, seria molt important no diluir aquests fets com si fossin lluites laborals més, sinó dir les coses pel seu nom. Més enllà, es poden utilitzar eines formatives, no només textos o llibres, més participatives com són els tallers per a identificar entre totes dinàmiques internes, externes i personals, que siguin masclistes i treballar per a anar-les eliminant. Per a qüestions com les agressions, hi ha material a les xarxes que expliquen processos de gestió col·lectiva d'agressions. Més enllà de quin hagi estat el resultat, l'important és que ens parlen de tractar el tema entre totes, de protocols que ajudin a la dona a sobreposar-se, de noves maneres de fer. Recomano el llibret 'Torres mas altas hemos visto caer', i el de 'La Gota que fa vessar el got', perquè són un bon inici per a pensar sobre qui defineix què és una agressió, perquè el focus no s'ha de posar el l'agressor i altres punts delicats que cal tractar.

- Violència masclista, què és? Com la definiries?

Per a fer una definició curta, diria que la violència masclista és una més de les eines que fa servir, o pot fer servir, el patriarcat (i el patriarca) per a exercir i afirmar la seva dominació. De fet la violència disciplina, marca, posa a cadascuna al seu lloc de ma-

nera nítida. Violència no és un tret de caràcter, no és un moment d'ofuscaió. És un eina, i com a tal, qui té la paella pel mànec és qui en té el monopoli d'ús i, per tant, la legitimació per a usar-la. Davant aquestes agressions i aquesta eina calen fer coses a nivell individual i col·lectiu.

- Què és pot fer?

Per exemple, desafiar el monopoli de l'ús de la violència, crear noves maneres de relacionar-nos i practicar l'acció directa entesa a l'antiga, és a dir, com la praxi de la teoria. S'ha de crear grups d'acompanyament per a les agredides, s'han de fer xarxes que assegurin un benestar, una criança col·lectiva i sostinguda, s'ha de pensar en tots i cada un dels aspectes concrets que impedeixen que les dones surtin de l'espiral, però a la vegada ser capaces de donar respostes al moment a totes i cada una de les agressions. És així perquè les administracions no arriben a solucionar el problema, i és perquè tota l'estructura institucional emana d'una idea estatista, i l'Estat és la casa del patriarca, de l'estadista, del gestor i el pater. Neix del cap heteropatriarcal, per tant, és patriarcal. Per això silenci, legisla en clau masclista i homòfoba, fa impossible la criança lliure, agredeix i és incapaç d'ajudar. La lluita contra aquesta institució, que passa per crear altres maneres de gestionar-ho tot, és la manera d'afrontar les seves agressions. I per a parlar d'això farien falta molts dies!

- Les imposicions educatives són una agressió. Quina creus que és l'alternativa feminista a aquest problema?

Efectivament són una agressió. És complicat pensar en una solució que

sigui només dins les aules, perquè després la porqueria que apareix a les xarxes, als mitjans i el que hi hagi a cada casa és també altament influent. Si tenim en compte que les normes i els rols són sistèmics i que, per tant, els hem creat i els podem desfer i desaprendre, el més important seria fomentar l'aprenentatge del desaprendre. La importància de l'educació és tant clau que totes les elits s'han esforçat sempre per a monopolitzar-la i, totes les tendències transformadores procuren crear pedagogies diferents. Però per a donar la volta a tot això, des del punt de vista feminista, caldria fer molt més que picar pedra amb els estereotips; caldria potenciar i posar en valor el paper de la mare i la llar en la criança així com la voluntat de les criatures. Deixar-les de veure com a éssers a qui bombardejar amb coneixements i conceptes que no els interessin o parar de medicalitzar la frustració que això els genera serien punts claus. La llista és llarga, perquè la canalla ha sigut un petit cavall de batalla silenciós per a la perpetuació del sistema.

- El col·lectiu Dones Llibertàries, què feu? Quins objectius teniu? Què heu aconseguit? Quins principis?

Fa molt poc temps que hi sóc a Dones Llibertàries. Som assembleàries, tractem qüestions de gènere (diades com el 8M, el 25N, col·laboracions amb altres moviments feministes, la vaga de totes, i altres projectes que tenim en ment...) però ara mateix, amb el poc temps que hi porto no m'atreuria a dir què és el que més ressò ha tingut, les companyes que porten més temps ho dirien molt millor que jo.

- En el mensual confederal Rojo y Negro les dones col·laboren regu-

larment en al menys dues pàgines en un apartat titulat «Eje violeta». Per què no participeu al Catalunya?

En referència al Catalunya et prenc la paraula i mirarem a veure si en fem una eina, sobretot perquè se m'estan quedant moltes coses als marges ara mateix.

- Punts forts i febles dels (moviments feministes en general)

De feminismes n'hi ha molts i entren en relació constant. Segueixen estant vius debats sobre la qüestió de classe i com ens travessen altres eixos que no siguin els de gènere, com la raça, les religions, etc. Penso que el feminisme decolonial és un punt fortíssim ja que ens ajuda a veure quantes de nosaltres partim del privilegi, o el moviment LGTB i queer, qüestionant el binarisme de gènere, els punts de trobada en qüestions com l'avortament i la lluita contra les agressions...realment penso que té molts punts forts, i com a punts febles potser els que sempre han existit, que jo ho resumiria en una expressió una mica general: les relacions de poder entre nosaltres i algunes vegades, en organitzacions mixtes, la sensació de partir constantment de zero.

- Com us tracten els mitjans de comunicació?

Com tot moviment subversiu, els mitjans sempre obvien o ridiculitzen allò que pot fer mal, però el que més ens afecta és com ens tracten com a dones, els estereotips que hi reflecteixen i els petits masclismes que s'hi aprenen amb total naturalitat.

- Com veus l'anarcosindicalisme actual?

Penso que té moltíssimes coses a oferir fora de les seves portes i que, al seu torn, els moviments socials tenen molt a explicar-li a l'anarcosindicalisme actual. De fet: Què seria de l'acció directa sense una viva, positiva, delicada i constant relació entre els dos àmbits? Potser precisament aquesta expressió, la de l'acció directa en tota la seva amplitud, és la que ens donaria clau, utilitzem-la.

- Com et posicionen sobre la independència a Catalunya?

No seria capaç de sotmetre el poble per on transito al jou d'un estat, és a dir, si no crec en un estat espanyol no crec en un estat català. Com a dona llibertària sóc estrangera dins una pàtria perquè com el seu nom indica és la llar del mascle. Només hi sóc benvinguda en la submissió i no vull un poble de dones subjectades, de persones sotmeses al control institucional, etc. Sí que entenc la independència com a quelcom total, és a dir, fora d'imperis i administracions i controls de qualsevol tipus, així si que l'entenc, i aquesta es fa des dels carrers i des del suport mutu i l'autogestió. No la veig possible de cap altra manera. Només la idea llibertària ens pot fer precisament lliures i ens pot desfer de totes i cada una de les dependències, qualsevol altre camí és un cul de sac.

- Què en penses del purisme i els dogmatismes dintre les organitzacions d'ideologia afins?

Irònicament són altament destructius i denoten certa curtesa de vista. Em pregunto... als anys trenta s'hagués pogut crear tota la xarxa d'ateneus obrers des del melic del dogmatisme i sense contacte i feedback amb el carrer i les persones?

LES FRASES

“La violència masclista es troba a tot arreu. És realment complex que una dona s'atreveixi a denunciar públicament que dins el seu col·lectiu ha rebut agressions”

“La violència masclista és una més de les eines que fa servir el patriarcat per a exercir i afirmar la seva dominació”

Sense fronteres

Ni guerra entre pobles ni pau entre classes

CNT-F
<http://www.cnt-f.org>

La CNT francesa va aportar el seu suport a les víctimes dels atemptats perpetrats a París el 13 de novembre i als seus familiars i amics. Aquesta massacre va afectar a innocents, treballadors i treballadores, joves i menys joves, de tots orígens... Morts per trobar-se en el camí dels assassins del Daesh, que ha decidit d'estendre el conflicte de l'Orient Mitjà al territori francès, una guerra en la qual l'Estat francès participa activament.

Els governs francesos, tant d'esquerra com de dreta, han àmpliament contribuït a la desestabilització de l'Orient Mitjà i de l'Àfrica. Ja durant la primera guerra del Golf, malgrat les manifestacions massives d'oposició de la població, el Partit Socialista havia imposat la participació de França a la coalició bombardejant l'Iraq. Els vint-cinc anys de guerres, d'embargaments i d'ocupació que han seguit, han generat les

condicions per al creixement d'Al Qaeda i del Daesh.

L'estat capitalista francès, tercer exportador d'armes al món, és un potenciador de la guerra, que ven armes a Qatar i a l'Arabia Saudita, els enllaços amb Daesh dels quals són ambigus, i a la Turquia que ajuda el Daesh en la seva guerra contra les Kurdes. Unes vendes d'armes, fruit de les aliances estratègiques amb tal i tal règim dictatorial, que serveixen els interessos econòmics

de les grans empreses capitalistes franceses.

En aquells països, el més profund caos polític afavoreix guerres de poder pel domini del petroli i d'altres riqueses. Les rivalitats econòmiques i geopolítiques entre potències són exacerbants. Els civils d'aquests països en són les principals víctimes, com en tota guerra. Assassinats com els del 13 de novembre, els pobles de la regió afectada pel conflicte els coneixen

prou bé, i és precisament això el que els porta a abandonar la seva casa, el seu barri, els seus amics i la seva família per intentar viure amb seguretat en un altre lloc.

Quan ells i elles que fugen del terror no moren en el viatge, és a Europa que proven de refer la seva vida, en aquests països els governants dels quals són, en part, responsables de les violències perpetrades en el seu país.

Com nosaltres ara, elles són víctimes d'una guerra que no han escollit. Més que mai, avui, hem de reforçar la nostra solidaritat cap a elles.

Com en els atemptats del passat gener, els nostres dirigents instrumentalitzen l'emoció cara a aquestes massacres odioses cridant a la unitat nacional per fer callar tota crítica legítima de la seva política exterior imperialista.

Les postures militaristes i xovinistes dels governs no han d'enganyar-nos: lluny de fer retrocedir l'amenaça terrorista, no seran més que el pretext per a emmordassar

tota expressió contestatària dels moviments socials, i poden provocar l'estigmatització d'una part de la població.

Aquesta guerra que porten sobre uns altres territoris comporta conseqüències sobre el territori francès des de fa anys, a cop de lleis de més en més lliberticides, de control policial creixent, de discursos xenòfobs per a dividir-nos mentre ens imposen polítiques antisocials i retrògrades. Restableixen ara el control a les fronteres, fent més difícil l'accés al territori d'aquells fins i tot que fugen les massacres de Bachar Al-Assad i el Daesh.

Demanem la supressió de l'Estat d'Urgència, dels controls aleatoris del fitxatge generalitzat.

El capitalisme sembla la guerra i la misèria. Aquesta guerra no és pas la nostra. Ni Estat Islàmic, ni Estat policíac.

Aturem la política imperialista de França i estenem la solidaritat entre els treballadors i treballadores, sigui quina sigui la seva procedència.

Atemptats de París: contra les seves guerres, les nostres solidaritats

Alternativa Libertaire
<http://www.alternativelibertaire.org/>

Una onada d'atemptats homicides es va desenvolupar la nit del divendres 13 de novembre a París i a Sant-Denis.

L'Estat francès porta guerres a diversos països (Iraq, Líbia, Mali, Síria...) des de fa anys. Aquestes guerres han tingut ara repercussions sobre el territori francès.

Ens enfrontem a atacs l'objectiu dels quals és sembrar el terror i atiar els conflictes al si de la població. Alternativa Libertaire condemna aquests atemptats: matar gent a l'atzar en el carrer i colpejar amb el sol objectiu de fer por és digne del més gran menyspreu.

Aquests atacs són obra d'un corrent polític — el gihadisme salafista — del qual les primeres víctimes són les poblacions civils de l'Orient Mitjà que, tal es va veure fa uns dies en un atemptat a Beirut. És aquest

mateix corrent polític que porta a terme una guerra contra les forces progressistes kurdes a Síria.

A continuació d'aquests atemptats, estem presenciant un desplegament seguritari policial i militar mantingut per forces polítiques que utilitzen les pors de la població per enfrontar-nos els uns contra els altres.

Les poblacions sortides de la immigració i la minoria musulmana d'aquest país comencen a ser assenyalades i apuntades de nou per declaracions polítiques i s'exposen a repressàlies irreflexives i incontrolades

No serà amb un reforçament dels dispositius restrictius dels drets i les llibertats que s'impedirà la realització de nous atemptats. L'estat d'urgència és la suspensió de nombrosos drets democràtics, la legalització de mesures repressives de gran amplitud, amb la vista posada en diferents sectors de la població que no han tingut res a veure amb aquests atemptats.

Nosaltres rebutgem que el govern

s'aprofiti de l'ocasió per prohibir les mobilitzacions sindicals i ecologistes convocades.

Tot això no portarà a res més que a dividir i a reforçar les pors i els odis. Tot això només conduirà a un encadenament entre atacs terroristes de més en més sagnants i respostes seguritàries més i més repressives. La resposta no passa ni pel replegament en un mateix ni per la militarització de la societat. La solució no vindrà d'aquells que han contribuït a crear aquesta situació per les seves polítiques militaristes, imperialistes, discriminatòries, de propagació de l'odi. Utilitzen aquesta situació per imposar una societat sempre més policíaca i una unitat nacional entre explotadors i explotats que nosaltres rebutgem i denunciem.

La solució passa pel reforçament de les solidaritats, en els barris i en els nostres llocs de treball, i pel reagrupament de totes aquelles i tots aquells que rebutgen tots els règims de terror. No ens quedem aïllats! Reunim-nos per debatre

sobre les nostres responsabilitats davant la situació, en particular en termes d'accions unitàries de totes les forces que estem per la transformació social.

* Comunicat de l'organització francesa Alternativa Libertaire davant els atemptats d'activistes del Daesh a París.

À St-Denis, Paris, Beyrouth, Kobane
NI DAESH
NI ÉTAT D'URGENCE
NON aux politiques de la peur

Résistons, discutons
 avec nos collègues, nos proches, nos voisin-e-s

alternativelibertaire.org

Contra la repressió de l'Estat i l'obscurantisme religiós

Secrétariat des Relations Internationales - Fédération anarchiste
<http://www.federation-anarchiste.org/>

La Fédération Anarchiste es posiciona contra la trobada "ecologista" COP21, organitzada per aquells que són responsables de tots els problemes mediambientals a l'escala mundial, i contra l'obscurantisme religiós de l'Estat islàmic i els seus atacs apuntant la població, a França com en altres llocs. Avui més que mai la llibertat és atacada per l'Estat i l'obscurantisme religiós.

Al mateix temps que l'Estat francès organitza la repressió contra les anticapitalistes i llibertàries que volen manifestar-se a París per la COP21, col·labora amb règims islàmics com els estats turc, iranià i saudita, i per tant contra les poblacions kurdes que es troben en primera línia contra l'Estat islàmic. Com a continuació als atemptats

terroristes del 13 de novembre de 2015 reivindicats per l'Estat Islàmic, l'Estat francès, que és en guerra a Síria, però també al Niger, al Mali, al Tchad, va declarar l'estat d'urgència en tota la França, fet que li permet violar les llibertats públiques. Durant la COP21, a la clausura de les fronteres ja prevista, s'afegeix la repressió contra les accions anticapitalistes. Els plans Vigipirate han demostrat la seva inutilitat i l'estat d'urgència no serà pas més eficaç. Tot això serà aprofitat essencialment pels islamistes radicals i els feixistes de tot tipus, encantats de presenciar la militarització i polarització de la societat francesa, i per a la degradació de les llibertats individuals.

Al fons del problema, des de fa anys, hi trobem la misèria, el racisme i l'estigmatització dels francesos d'origen estranger, sobretot als suburbis de les perifèries de les grans ciutats, que han comportat la radicalització de centenars de joves que han marxat fer la jihad a Síria i l'Iraq, o que vénen de cometre els

atemptats que han costat la vida a 130 persones innocents. En aquests llocs on la misèria és més forta, la manipulació per part d'islamistes radicalitzats ha estat facilitada per l'absència d'organitzacions que treballen per una perspectiva col·lectiva d'emancipació.

En tant que l'Estat francès continuarà col·laborant hipocritament amb Estats teocràtics, en tant seguirà estigmatitzant la joventut francesa d'origen estranger o de confesió musulmana, en tant que donarà lliçons moralistes sobre l'ecologia tot prosseguint la seva campanya imperialista a l'Àfrica per protegir les mines d'urani d'Areva, el terrorisme fonamentalista i estatal continuarà.

Contra l'Estat i l'obscurantisme, organitzem la resistència social i llibertària!

* Comunicat de la Fédération Anarchiste en llengua francesa davant la trobada pel canvi climàtic COP21 i els atemptats d'activistes del Daesh a París.

COP21: Reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle, canviar el model energètic

Eneko

Frenar el canvi climàtic a temps és un dels reptes més importants que té la població mundial avui en dia. La concentració de CO2 a l'atmosfera ja supera les 400ppm (parts per milió), quan el límit per controlar el canvi climàtic va ser fixat en 350ppm en el seu dia. Això ens ha portat els primers efectes que creixen any rere any, la temperatura global ha pujat 0.85 °C des de l'era preindustrial i el nivell del mar està augmentant a conseqüència dels desglaços de glaceres com els de l'Àrtic, regió que ha perdut tres quartes parts de la seva extensió en els darrers 30 anys. A tots aquests efectes s'hi sumen les sequies, fenòmens meteorològics extrems i l'acidificació dels oceans, si seguim en la mateixa línia l'augment de la temperatura mundial podria arribar als 5°C cap a finals de segle. Davant d'aquests problemes, del 30 de novembre al 11 de desembre, es celebra a París una cimera internacional per tal de solucionar aquests problemes, la COP21 (21st Conference of the Parties). En aquesta trobada entre nacions, després de no haver aconse-

guit fixar una base clara en la passada COP20 de Lima de l'any passat, es decideix finalment les mesures que els diferents estats hauran d'assumir, per això resulta important que es vegi una pressió ciutadana per tal que els acords siguin el més profunds possibles i d'aquesta manera les mesures siguin notables, i que no passi com amb acords anteriors com el Protocol de Kyoto el qual no va ser respectat. Milions de persones estan centralitzant les seves forces en aquest tema, per això s'ha creat un Manifest per la Justícia Climàtica, on entre d'altres coses es demana que els països es comprometin a reduir de manera dràstica les seves emissions d'efecte hivernacle. Que aquest procés sigui fomentat per els països més desenvolupats ja que són els que més recursos tenen per portar-lo a termes i els principals causants del canvi climàtic. A més a més que els països més desenvolupats contribueixin al desenvolupament sostenible dels països en vies de desenvolupament. D'altra banda s'ha de garantir el dret a un medi ambient sa i l'accés a recursos d'una manera sostenible. Finalment, calen uns mecanismes per tal que els acords es compleixin.

Per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle s'ha de canviar el model energètic. Hem de minimitzar fins a eliminar la crema de combustibles fòssils, i invertir en energies renovables i netes, però a causa dels innumerables obstacles posats per el lobby energètic a l'Estat espanyol tindriem que aconseguir una democratització del sector i eliminar lleis com l'anomenat "impost al sol", que perjudica l'autoconsum de renovables. D'altra banda s'ha de reduir el consum energètic, crear sistemes que regulin el consum elèctric i no consumir més del que es necessita. En quant al transport, convé promoure el transport públic i facilitar la mobilitat en bicicleta, aquestes mesures també ajudarien a que grans ciutats com Madrid i Barcelona, que ara mateix es troben en risc, reduïxin la contaminació atmosfèrica millorant així la salut i la qualitat de vida dels seus habitants. És important acabar amb projectes de prospeccions d'hidrocarburs no convencionals que se'ns volen imposar avui en dia, com el Fracking, invertint en aquests recursos retardem encara més el canvi de model energètic a la vegada que posem en risc medi ambient i la nostra salut. A

més, hem de protegir àrees clau com l'Àrtic, donat que el gel polar actua com un mirall reflectint els raigs de sol a l'espai, i boscos com els de l'Amazona, Indonèsia o l'Àfrica tropical, són el principal filtre de CO2 de la Terra. Per acabar, també hi ha segons qui apunta a la reducció del consum de carns, atès el fet que la indústria ramadera representa quasi una cinquena part dels gasos d'efecte hivernacle. Un objectiu una mica ambiciós però possible i eficaç seria aconseguir una emissió 0 de gasos d'efecte hivernacle per 2050 a l'Estat espanyol. Des d'Embat lluitem per la nacionalització del sector elèctric i un pla de descentralització energètica. Trobem

la necessitat de l'existència d'una empresa pública amb participació cooperativa encarregada de producció neta, local i auto-centrada d'energia. També contemplem la necessitat de l'eficiència energètica i la producció local de l'energia. Tornant a la COP21, malgrat les prohibicions per part del govern francès, s'espera que el 29 de novembre i el 12 de desembre es reunixin milers de persones en dues grans marxes per visibilitzar la preocupació social per el canvi climàtic i la necessitat de prendre mesures urgents.

* Eneko és militant de l'Agrupació Territorial d'Embat al Vallès Occidental.

Social

Cas Pandora, un artefacte ideat pels serveis d'informació dels Mossos d'Esquadra

Jesús Rodríguez - Directa

L'operació antiterrorista autoritzada el passat 28 d'octubre pel jutge Juan Pablo González des de l'Audiència Nacional espanyola té una clara matriu catalana. Les diferents fases d'aquesta investigació s'han impulsat des dels despatxos de la Comissaria General d'Informació, a l'edifici Egara de Sabadell. Va ser la Comissaria General d'Informació dels Mossos d'Esquadra qui, el mes de desembre de l'any 2014, va demanar al tribunal madrileny l'autorització per escorcollar la Casa de la Muntanya, l'Ateneu Llibertari del Palomar i un llarg llistat d'entitats i domicilis particulars. El conjunt de l'operació es va pensar, dissenyar i executar des de l'edifici Egara de Sabadell, on hi ha la Comissaria General d'Informació i els serveis centrals de la policia catalana. El jutge de l'Audiència Nacional només hi va donar el vistiplau. Les actuacions dutes a terme en el marc de la segona fase de l'operació Pandora també han comptat amb la signatura del jutge espanyol, però el múscul i el cervell del cas tenen segell català. El conseller d'Interior, Jordi Jané, ha

sortit al pas de les acusacions d'estar darrere l'operatiu i ha afirmat que "les actuacions s'han portat a terme tal com s'havien planificat, sota el comandament de l'Audiència Nacional". El titular d'Interior, però, ha reconegut que "la predicció de persones a detenir i d'habitatges a escorcollar a Barcelona i a Manresa s'ha realitzat de forma correcta i d'acord amb les previsions professionals de la policia catalana".

Els Mossos van pressionar l'òrgan judicial espanyol

El 29 de gener d'enguany, es va viure un enfrontament molt significatiu entre el jutge Javier Gómez Bermúdez (instructor del cas fins l'estiu passat) i els investigadors dels Mossos d'Esquadra que alimentaven la causa. Els policies pretenien allargar un mes el secret de sumari per poder fer noves indagacions i van demanar al magistrat que perllongués la presó preventiva per a les set persones recloses als centres penitenciaris d'Estremera, Soto del Real, Aranjuez i Valdemoro. Gómez Bermúdez no va secundar les intencions dels Mossos i va acor-

dar la posada en llibertat de totes les empresonades sota previ pagament d'una fiança de 3.000 euros. A la mateixa hora que el jutge signava els autos de llibertat, el gabinet de premsa d'Interior difonia un comunicat on destacava la perillositat de les activistes anarquistes, acompanyat de fotografies de caixers automàtics destrossats per l'esclat d'artefactes explosius. La relació que suposadament hi havia entre aquestes imatges i les persones detingudes mai no ha quedat demostrada, ni tan sols de manera indiciària.

Construcció teòrica dels GAC com a organització terrorista

La construcció teòrica que s'ha emprat com a justificació per a les detencions de les diferents fases de l'operació Pandora també neix al nucli dur dels serveis d'informació del Departament d'Interior. A finals d'octubre de 2012, en el marc de les Jornades sobre intel·ligència davant la radicalització, el sergent Daniel Canals -cap de la Unitat Central d'Anàlisi d'Estra-

tègies d'Organitzacions (UCAEO), dins l'Àrea Central d'Anàlisi dels Mossos d'Esquadra - va pronunciar una ponència en què s'assenyalava l'anarquisme "insurreccionalista" com una amenaça terrorista potencial. Un any més tard, el subgrup de la UCAEO especialitzat en la lluita contra l'anarquisme va elaborar informes on s'apuntava per primera vegada que els Grups Anarquistes Coordinats (GAC) eren una "organització terrorista". Aquesta afirmació resulta sorprenent, si més no tenint en compte que els GAC es van presentar públicament uns mesos abans com "un espai de discussió i propaganda", fins i tot

donant a conèixer un correu electrònic per contactar amb l'organització. Les dues jornades de presentació de l'entitat es van anunciar prèviament i es van celebrar a locals de concurrència pública. En un article titulat "Trencar el cercol. Reflexions sobre l'Operació Pandora i la repressió de l'anarquisme a Catalunya" publicat al bloc del Grup Elissa, s'afirmava que aquesta suposada organització terrorista "només existeix en les imaginatives ments dels cretins que habiten els despatxos dels jutjats i les comissaries".

* Article publicat a la revista Directa.

Pandora 3: Nou atac repressiu contra el moviment llibertari

SP CGT Catalunya

Durant el 28 d'octubre es van produir fins a 9 detencions de persones de l'entorn llibertari i escorcolls en domicilis i ateneus dels barris de Sants, Sant Andreu, Gràcia i Manresa. Segons informacions periodístiques es tractava d'una nova fase de l'Operació Pandora, que s'afegeix a la posterior Piñata. Estem, doncs, davant un nou acte d'una operació político-repressiva iniciada pel cos de Mossos d'Esquadra i actualment sota el control de l'Audiència Nacional. Aquest tribunal segueix el fil blau de la història mantenint el

mateix comportament que el Tribunal d'Ordre Públic franquista que el va precedir.

La línia argumentativa per a legitimar socialment aquestes operacions creua les fronteres del surrealisme: es presenten llibres "sospitosos", llibretes amb llargues actes d'assemblees o tenir software de seguretat com "indicis". Es pretén, doncs, criminalitzar tota una ideologia associant-la a un enemic interior que cal combatre.

No és anecdòtic que el primer fil d'aquesta operació neixi del cos de Mossos d'Esquadra, és a dir, del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya. L'actual govern provisional ha mostrat una línia molt agressiva

contra treballadores en vaga, moviments socials i, en general, tota forma de protesta organitzada al carrer.

Encara hem de suportar veure l'hipocresia en la cara d'Artur Mas demanant solidaritat quan ell mateix és el primer botxí pel poble treballador català. Quan la Generalitat continua personant-se en judicis de vagues com a acusació particular demanant més presó que la mateixa fiscalia, quan és responsable directe de les condemnes de presó a manifestants davant el parlament o en judicis per conflictes socials dels qui protesten contra retallades o abusos de poder. Parla l'actual govern de "desobediència a l'estat espanyol". Ja veiem que aques-

ta desobediència als tribunals estatals és a la carta: Si és contra el poble, mà dura mani qui mani.

No és d'estranyar, en aquest context de combat a la dissidència des del Poder, que després d'identificar el moviment llibertari com un sector no domesticat es procedeixi a actuar com estem veient.

Des de la CGT de Catalunya volem manifestar:

- El nostre suport als col·lectius i persones criminalitzades i reprimides per construir un món nou lliure i solidari.
- Denunciar l'aparell repressiu estatal i la complicitat activa dels Mossos d'Esquadra i la conselleria d'Interior.
- Requerim la derogació de la legisla-

ció "antiterrorista" i la dissolució de l'Audiència Nacional.

- Fer una crida a participar en les mobilitzacions solidàries. Amunt les que lluiten!

Pandora no és casualitat

Ermengol Gassiot

Pandora va ser la primera dona. La va fer construir Zeus per castigar Prometeu, qui havia gosat ajudar els homes. I va portar tots els mals al món.

Més de 2500 anys més tard de la creació d'aquesta història, Pandora torna. Aquest cop de la mà dels Mossos d'Esquadra i del govern de la Generalitat de Catalunya. Amb la nova Pandora es reconstrueix el fantasma de l'enemic intern. De l'anarquista que posa bombes. Que ho destrou tot. I que si ara no mata nens i dones innocents no és perquè no vulgui, sinó perquè les forces de la seguretat actuen amb celeritat i professionalitat. Així ens ho evidencien els desplegaments, de matinada, de grans contingents de mossos armats en diversos punts del Principat.

Amb més o menys èmfasi, com qui es dedica a explicar una llegenda la vora del foc, els mitjans de comunicació reproduïen un relat com aquest quan parlen de la Pandora del s. XXI. Es tracta d'una narració que el darrer any ha aparegut amb força a l'escena pública, però que en fa uns quants més que es cuina. Fa gairebé una dècada ja ho va mostrar l'aleshores director general d'Interior, Joan Boada (ICV), quan va enviar a la presó la Núria Pòrtulas i la va qualificar de terrorista insurreccionalista. Encara recordo quan va assegurar que la policia catalana havia evitat

atemptats contra població civil (el cas va acabar amb la Núria absoluta, per cert). I ara, un govern d'un tarannà aparentment diferent, ha aprofundit la llegenda i li ha donat el nom de Pandora.

El nom no és casual. Pandora va portar els mals a la terra en seguir la seva curiositat i obrir la capsa. Les persones detingudes i empresonades el s. XXI són portadors, segons l'Estat, de mals que cal eradicar. Segurament un és la defensa de la fi de l'opressió, tant col·lectiva com individual. O la defensa de l'anarquisme polític que, sense cap dubte, no encaixa gens bé en els diferents intents de Transició 2.0 que s'estan pensant darrerament. No obstant, observant també l'operatiu que hi ha hagut a Galiza l'endemà de la darrera ràtzia de Catalunya, un està inclinat a pensar que també s'està perseguint directament una forma de fer política. La que, voluntàriament, situa el cen-

tre de l'acció col·lectiva i la pràctica fora de les institucions. Al carrer, als centres de treball. Com a veïns/es i com a treballadors/es. Un tipus de política que, en la mesura que escapa de les normes de les institucions burgeses, esdevé molt més lliure i pot desenvolupar de manera més imprevisible la seva capacitat creativa de noves realitats. De nous mons.

Els propers dies assistirem a una nova campanya electoral, aquest cop d'àmbit estatal. Veurem com noves cares entren a l'escenari institucional. Algunes ens seran familiars perquè en el passat hem pogut compartir alguns espais, encara que molt sovint de manera més aviat tangencial. Acceptaran les regles d'un joc que generalment hem rebutjat. No només perquè tinguem els nostres dubtes sobre la centralitat dels processos electorals. De fet, jo participo activament a les sindicals del meu centre de treball. Sinó perquè la manera de

fer política de la qual en seran part especialitza i professionalitza la pròpia acció política. En altres paraules, reproduirà aquesta espècie de divisió del treball, en termes polítics, que va fonamentar la Transició del 78. Per una banda les persones normals, de qui s'espera que visquin (treballant, consumint, etc) amb el mínim de preocupacions possibles. Per l'altra les persones que pensen i promouen les accions i mesures que garanteixen la vida col·lectiva. En definitiva els que, segons algunes declaracions d'alguna gent que es pensa d'esquerra, posen la política al servei de la gent.

La Pandora del s. XXI persegueix qui defensa que sigui el conjunt de la població qui faci la política. Al marge, o fins i tot en contra de les institucions. Busca desarticular les respostes col·lectives a la misèria quotidiana en els seus diferents nivells. Criminalitzant a qui fa política fora de les normes i obrint lleugerament el club de qui pot qui pot participar en el joc de la política oficial, clarament assenyalant quin és l'espai que l'Estat ens reserva a les i els que no tenim previst entrar a les institucions. No es permetran uns moviments socials, unes organitzacions i unes pràctiques col·lectives que defensin una política diferent, feta des de nosaltres i en funció dels nostres interessos. I en contra se'ns pretén aplicar la repressió que, a banda de la presó, cerca aïllar-nos de la majoria de la societat. Estigmatitzar els moviments populars.

El mite grec criminalitza Pandora, que s'atreveix a ser dona i humana. Que opta per fer la seva, desobrint les prohibicions. Una dona que, a més, existeix com a càstig a la solidaritat, en aquest cas de Prometeu envers els homes. El mite actual de Pandora assenyalant una part dels moviments socials. Apunta envers pràctiques polítiques que volen ser lliures de les institucions, d'unes institucions emanades d'aquesta forma d'organitzar la societat de classes, i per tant, l'explotació, que denominem Estat. I dispara, metafòricament, contra els anarquistes. De moment, i en tot just 3 anys, 63 han patit detencions sota la legislació antiterrorista.

El mite de la Grècia clàssica i l'actual de Pandora es fonen en un de sol. Persegueixen dictar com ens hem de comportar i quin és l'espai que se'ns deixa com a subjectes polítics. Ara és el de votar, consumir la política institucional que ens transmeten els mitjans i no gaire més. A la Grècia de fa més de 2000 anys, en el cas de les dones, el de ser filles i esposes submissives sense cap mena d'iniciativa. Al Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya hi ha qui això ho té molt clar. Tot apunta a una estratègia ben meditada i dissenyada, que deixa poc lloc a la improvisació. Especialment pel que fa als objectius a mitjà termini. La nova Pandora, doncs, no és casualitat.

* Ermengol Gassiot és secretari general de la CGT de Catalunya.

Pandora, la dels vents, i nosaltres, de part dels bons

Jordi Martí Font

Podrïem dir que les anarquistes, sempre, al llarg de la història i de tota la terra, han demostrat àmpliament la seva intel·ligència i la seva astúcia. Sempre han anat un pas -o diversos quilòmetres- més enllà del que el poder volia o feia per a la majoria, i sempre han donat mostres de gran atreviment simbòlic i real. I ara, sense cap mena de dubte, estem assistint a una nova forma de posar-se al capdavant de la societat. Sinó, com s'entén que els que han creat un "grup terrorista criminal" no hagin fet cap atemptat? Com s'entén que no només fessin pública la seva constitució com a "grup terrorista criminal" sinó que a més donessin un correu de contacte per si algú es volia afegir a "fer el mal". Sense cap mena de dubte, estan desconcertant els antiterroristes practicant un terrorisme inexistent i aquesta és una

nova forma de crear tendència.

Realment, les universitats de tot el món necessitaran moltes tesis doctorals per entendre les característiques d'aquests terroristes sense bombes, d'aquests detinguts unes setmanes acusats de ser dolents i alliberats sense proves. Que n'arriben a ser de malèvols! Són tan dolents que tot el que els atribueixen no ho han fet mai. És el summum de la dolenteria i de l'odi al sistema: fer el contrari del que la policia diu que fan i pel qual se'ls deté, se'ls emmanilla i se'ls posa a la presó uns dies.

En fi, els mitjans de comunicació catalunesos, aquests dies, a banda del definitiu camí cap al procés, estan plens d'anarquistes i de Pujols, les dues cares del mateix país. "Pandora, Pandora, Pandora..." i "Diuen, diuen, diuen..." amb la diferència que als primers els anomenen criminals malgrat no hi hagi proves per tal de mantenir-los a la presó i el segons (i família) serà sempre un prohoms perquè sortia molt per la tele i recordava

les cares de tothom amb qui havia parlat. I nosaltres, ja ho deia l'Ovidi,

sempre, de part dels bons, amb els vents que no cap en cap caixa.

* Jordi Martí Font és activista social i afiliat a CGT Tarragona.

Pedro Álvarez, ni oblit ni perdó

Secretaria d'Acció Social CGT Catalunya

La Plataforma Pedro Álvarez (<http://plataformapedroalvarez.com/>) és el moviment contra l'abús de poder més antic de tota Europa. La família i amics del jove segueixen demanant justícia per a un cas que encara no està tancat.

La nit del 15 de desembre de 1992, el jove de 20 anys Pedro Álvarez acompanyava a la seva parella Yolanda a casa quan, just després d'acomiar-se, un cotxe que circulava a gran velocitat va estar a punt d'atropellar-la. Això va desencadenar una discussió que va ser resolta de forma cruel pel conductor, qui va disparar tres tirs al jove, que va ingressar mort a l'Hospital de Bellvitge. Dies després va ser detingut un policia nacional, José Manuel

S.F, com a presumpte autor dels fets, però va ser exculpat per "falta de proves concloents", a pesar que totes apuntaven cap a ell.

El cas Pedro Álvarez va estar des de l'inici recolzat per un ampli moviment social contra l'abús de poder que s'ha convertit en el més antic d'Europa. Milers de persones van sortir al carrer per demanar justícia pel cas, es van tancar en esglésies i es van entrevistar amb altes personalitats, que van prometre una ajuda que mai va arribar. Al desembre de 1996, Juan José Álvarez, el pare del jove, va iniciar una vaga de gana i va recollir 5000 signatures perquè es reobris el cas. Dos mesos després d'iniciar-la va aconseguir el sobreseïment amb noves línies d'investigació, però la veritat és que ningú ha comunicat noves notícies als advocats de la família. L'any 2000 l'Audiència Provincial va tornar a arxivar el cas i ara, es troba a punt

de prescriure.

La Plataforma sempre ha sostingut que el cas Pedro Álvarez no és un cas aïllat. Recentment, el veí del Raval Juan Andrés Benítez va morir a causa d'una brutal pallissa propiciada per part dels Mossos d'Esquadra. Al setembre del 2009, diversos testimonis van assegurar que el jove Jonathan Carrillo va ser agredit per diversos policies municipals de Terrassa, sent imputats 4 dels agents. Tres anys abans, Patricia Heras va ser acusada d'agredir a un guàrdia urbà, motiu pel qual va ser empresonada, a pesar que sempre va assegurar que no es trobava en el lloc dels fets. Finalment va acabar suïcidant-se per la pressió rebuda.

Un any més, família i amics de Pedro Álvarez van convocar, en el 23è aniversari de l'assassinat del jove, una ofrena floral al lloc de l'assassinat i una nova concentració a Plaça Universitat de Barcelona

Tanquem els CIE reclama el tancament definitiu del CIE de Zona Franca

Tanquem els CIE <http://www.tanquemelscie.cat/>

El CIE de la Zona Franca de Barcelona va tancar les seves portes el 30 d'octubre a raó de la realització d'obres de millora durant quatre mesos. La incertesa sobre el que passarà després ens brinda una oportunitat única d'aconseguir que no torni a obrir mai més. De la ciutadania depèn que no torni a obrir.

Després d'anys denunciant la vulneració dels Drets Humans que s'hi han comès, de trencar l'opacitat que hi regnava, de judicialitzar els casos de tortures. Després que el CIE acabés amb la vida de Mohammed, l'Idrissa i l'Alik. Després de que milers de persones es mobilitzessin fins a les seves portes, exigint que es clausurin aquests centres de la vergonya. Després d'interposar desenes de queixes als jutges de control per exigir canviar unes condicions d'estància que trepitgen la dignitat de qualsevol persona. Després que el Parlament de Catalunya s'hagi posicionat, en una resolució històrica, a favor del seu tancament. Ara, el dia 30 d'octubre, el CIE de Barcelona tancarà -segons ha anunciat el Ministeri de l'Interior- per fer-hi obres. Des de Tanquem els CIE celebrem la notícia del seu tancament ja que entenem que cal entendre'l emmarcat en un procés social majoritari perquè el CIE de Barcelona, i tots els

existents, desapareguin de la nostra societat i acabin essent un mal record de la nostra història. Fruit d'aquest mandat i d'aquesta expressió social de rebuig, el Parlament de Catalunya va aprovar el passat mes de juliol una moció per instar al Govern espanyol al tancament d'aquest Centre. Totes les forces polítiques catalanes, a excepció del PP i C's, hi van votar a favor. La resolució deia textualment: "El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a exigir al Govern

de l'Estat que: a) Iniciï en el termini més breu possible un procés que conduïxi al tancament progressiu dels centres d'internament d'estrangers (CIE), atès que la Directiva europea (Directiva 2008/115/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 16 de desembre, relativa a normes i procediments comuns als estats membres per al retorn dels nacionals de països tercers en situació irregular) no en prescriu l'existència obligatòria." Durant el temps que duri el tanca-

ment -ja sigui provisional o definitiu- a Catalunya no es privarà la llibertat a cap persona per la seva situació administrativa. Sense dubte, es tracta d'una gran notícia pels drets humans, tot i que és irreal. El Ministeri d'Interior està deportant persones sense que passin pel CIE aprofitant la detenció de 72 hores sense assistència lletrada i sense la possibilitat que un jutjat revisi la seva ordre d'expulsió, que pot ser de fa 4 o 5 anys. Volem que el CIE no es torni a obrir però també que cessin aquestes deportacions que es realitzen sense cap mena de garantia. El divendres 30 d'octubre, dia d'inici de les obres, es va fer a la plaça de Sant Jaume de Barcelona la primera concentració emmarcada dins una campanya a contrarellotge que s'allargarà fins després de la conformació del nou govern espanyol sorgit de les eleccions del 20 de desembre.

CGT contra la violència masclista

Hem sortit de nou al carrer el 25 de novembre 2015, pel Dia Internacional contra les violències masclistes

Secretariat Permanent de la CGT Catalunya i Dones Llibertàries

Com cada any, el dia 25 de novembre recordem que estem fent un recompte macabre: cada mes, o cada setmana, una dona és assassinada amb la complicitat de l'estat masclista. Cada 25 de novembre recordem que no només es tracta d'assassinats, que no perdem la vida, que ens maten pel fet de ser dones, pel fet de ser potencials possessions, potencials víctimes, potencials éssers a controlar i agredir. Cada 25 de novembre provem de destacar que no es tracta només de parlar de les dones malauradament mortes, es tracta de pensar que això és només la punta de l'iceberg. Podríem comptabilitzar les dones vexades, insultades, humiliades, maltractades, agredides de manera quotidiana? Podem, doncs, de mesurar fins a quin punt ens veiem abocades a viure, en les nostres relacions, espais i temps, en una constant agressió individual i col·lectiva?

Cada 25 de novembre hem de recordar i recordar-nos que les violències masclistes no són una qüestió casual i anecdòtica, són una qüestió sistèmica i política perquè estem parlant de molt més que abusos, estem parlant de l'intent sistemàtic de sotmetre les dones a relacions verticals i de poder, sotmetre'ns a l'autoritat patriarcal, a la vida patrilinial i obligadament heterosexual i matrimonial. El degoteig constant de dones assassinades no hauria de ser una normalitat, però malauradament està naturalitzada aquesta situació com si fos un mal quasi inevitable. I aquesta és una manera superficial de tractar la situació que la buida de tot contingut polític i que ens condemna a les dones a no donar

una bona definició a allò que ens és tant necessari dir pel seu nom. Com cada 25 de novembre, hem de destacar que la mirada patriarcal segueix inundant els discursos públics en tots i cada un dels assassinats. Així, els mitjans de comunicació segueixen parlant de dones que moren a mans de les seves parelles o ex parelles, i d'aquesta manera passen de puntetes per sobre de la realitat. I és que no morim, ens maten. Descafeïnar aquest fet és, encara que sigui per omissió, amagar que el que passa és que el patriarcat domina i assassina. Seguim explicant cada 25 de novembre que les administracions i el circuit i els recursos institucionals encarats a la prevenció i al tractament de la violència masclista són escassos i retallables, perquè segurament no resulten importants. Són insuficients. I el que és pitjor és que no s'informa a les dones dels drets que tenen en tots els punts del circuit d'intervenció,

no està fet des del punt de vista d'una dona maltractada i, a més a més, no està pensat per a ser empàtic i entendre quin és el procés psicològic pel que passa una dona maltractada o violada. No n'hi ha prou amb dir "has de denunciar". Així, els pocs pedaços que es fan es fan mal fets, doncs la violència comença ja des d'abans de néixer, perquè, com dèiem i no deixarem de repetir, això és una qüestió política i sistèmica. Només traçant un suport mutu entre les dones i fent els circuits i protocols des d'un punt de vista feminista ens podrem donar l'empoderament necessari a totes aquelles que ens trobem en situacions

d'agressió i de violència. Precisament som les dones les que hem d'actuar com a necessaris agents de lluita contra la violència de gènere, definint els paràmetres de la prevenció i de les eines i respostes que s'hagin d'utilitzar i de donar. A les nostres mans tenim un ampli ventall. Des de la millora local dels circuits de prevenció i intervenció en casos de violència de gènere, des de la lluita per la remunicipalització dels serveis que ara estan en mans privades, des dels acompanyaments a les dones vexades i maltractades, des dels grups locals i barrials de promoció i sensibilització feminista contra la violència de gènere, des de totes aquestes

eines, tant les formals i les informals, a les eines de l'autodefensa i el foment de noves maneres de relacionar-nos. Una autodefensa més enllà d'allò físic, centrada en les dones com a col·lectiu que es pot empoderar, però també que es pot organitzar per a respondre a les agressions i per a proposar noves maneres de fer i de tractar els casos de violència de gènere. Una autodefensa basada en la reflexió i l'explicació però també en l'acció, aquesta capacitat d'acció que ens han usurpat i que forma part de l'actuació política de qui pateix situacions d'opressió.

El 25 de novembre, triem on posem la mirada, on posem el focus, en les coses que el patriarcat no fa per a nosaltres, en les coses que el patriarcat fa per a que seguim en el nostre lloc políticament correcte, o ens enfoquem a nosaltres mateixes i a tot el que podem fer, les eines que podem utilitzar. Tenim a les mans totes les eines possibles, tenim a l'abast la capacitat d'organitzar-nos més enllà dels paràmetres que ens marquen, i tenim la capacitat d'autogestionar tot allò que ens han pres. Així doncs, aquest 25 de novembre no podem fer una altra cosa que deixar ben clara quina és la nostra resposta a la violència masclista: organitzar-nos, empoderar-nos, autogestionar-nos, explicar i sobretot actuar. Perquè no ens maten, ens assassinem: contra el patriarcat acció directa feminista! Un any més vam animar a participar dels diferents actes i accions que CGT i els moviments feministes organitzaven a les diferents localitats.

Dinamita de cervell

Notes sobre la cultura en temps de transformació

Santiago Eraso

Des del moment en què la cultura es converteix només en marca i propaganda, el sistema cultural en el seu conjunt es troba absorbit per una dinàmica econòmica que a poc a poc altera la seva missió il·lustrada i educadora fins a convertir-la, sobretot, en màquina de producció.

Més enllà del tòpic idealista que circumscriu el concepte de cultura exclusivament amb les clàssiques belles arts, la cultura també és tot allò que ens constitueix com a ciutadans, la llengua que parlem, la manera en la qual ens vestim, com establim les nostres relacions de gènere, els usos i costums ordinaris i extraordinaris de la vida quotidiana, les celebracions populars, els mites, narracions, expressions, formes, etc. Parafraçant al director de cinema Jean Luc Godard, quan diu que cada plànol és una qüestió ètica i, per tant, implica una responsabilitat política, també ho és què i de quina manera mengem, com i on comprem el que vestim, les pel·lícules i llibres que veiem i llegim, a què dediquem el nostre temps lliure. En fi, tot aquests gestos "culturals" formen part d'una cadena de compromisos, o l'absència d'ells, que afecta al nostre entorn proper, però també al món comú que habitem. Per això prefereixo parlar de cultura ecològica, ja que afecta a la sostenibilitat del nostre hàbitat, i de cultura educadora perquè té a veure amb la formació permanent de totes les persones, en qualsevol lloc del planeta i al llarg de tota la seva vida.

Quan, preocupada per l'efecte del pas del temps i la proximitat de la mort, l'escriptora Simone de Beauvoir, va publicar en 1970 el seu llibre *La vellesa*, ja havia complert seixanta-dos anys –els mateixos que tenia Ciceró quan l'any 44 a.d.c va escriure *De senectute*–. Havien passat 21 des de l'aparició de la seva obra més polèmica però de més èxit, *El Segon Sexe*, obra fonamental per comprendre la concepció igualitària dels éssers humans, segons la qual la diferència de sexes no altera la seva radical paritat.

Per a aquesta lluitadora de la igualtat la vellesa és un procés individual que sempre es viu en un context i en una sociabilitat determinada i, afegeix, està també determinada pel procés de modernització complexa capitalista. No és el mateix ser un home ancià que una dona anciana,

no és el mateix tenir recursos econòmics o no tenir-los, tenir o no tenir accés art i a la cultura. Aquest axioma pot també aplicar-se a qualsevol altra franja d'edat. L'accés als sabers o la implicació social que puguem demanar als subjectes subalterns i sectors marginalitzats de la societat està determinada per la seva condició social –allò que sense vergonya es denominava com a "condició de classe"–. Així doncs, no és el mateix per a la filla d'una emigrant llatinoamericana, soltera i amb treball precari, que per al fill d'un magnat de la banca.

Per tant, si partim d'aquest determinisme social i econòmic que ens situa al centre dels processos d'acumulació capitalista, en principi, no és possible conformar-se amb reclamar "una política de la vellesa", "altres polítiques culturals o mediambientals" perquè tot el sistema és el que està en joc i la reivindicació no pot sinó ser radical: canviar la vida, per tant també canviar de vida.

Al llarg d'aquests segles, la clàssica i idealista concepció il·lustrada, que considera que la cultura i art han de formar part dels drets socials de totes les persones, ha estat seriosament afectada per greus desajustaments estructurals de classe, gènere i raça. I després de la irrupció violenta del capitalisme financer postindustrial, el concepte de cultura ha estat travessat de ple per la pulsio de consum o, millor dit, el consumisme, exacerbació del consum conseqüent (di-

ferència exposada per l'antropòleg i sociòleg Néstor García Canclini en el seu llibre *Consumidors i ciutadans*). A més, aquest capitalisme tardà –tal com els primers teòrics de l'Escola de Frankfurt (Horkheimer, Adorn o Marcuse) van començar a assenyalar– organitza el mercat utilitzant la col·laboració còmplice dels estats com un més dels seus mecanismes d'acumulació.

Per tant, podríem afirmar que, d'aquell idealista paradigma humanista, mai aconseguit, hem passat a un altre els amos i senyors del qual són, d'una banda, el mercat que ha transformat tota la nostra vida en capital i, per un altre, l'estat col·laborador que a més els concep com una eina de governamentalització i, en massa ocasions, també propaganda partidista o instrument per a l'exacerbada construcció identitària.

L'exemple més revelador d'aquesta confluència d'interessos ho representen les polítiques espectaculars de les ciutats-marca. Des de Bilbao, Madrid o Màlaga fins a Dubai o Xangai, competeixen per atreure masses de turistes i capital financer, la qual cosa els situa en una aferrissada lluita interurbana amb estratègies de competició, en lloc d'incentivar la lògica contrària de la col·laboració. Des del moment en què la cultura es converteix només en marca i propaganda, el sistema cultural en el seu conjunt es troba absorbit per una dinàmica econòmica que a poc a poc altera la seva

missió il·lustrada i educadora fins a convertir-ho, sobretot, en màquina de producció. Precisament el gran assoliment del capitalisme cultural és haver transformat de dalt a baix el paradigma de la inutilitat de la qual parla Nuncio Ordine en el seu últim llibre *La utilitat de l'inútil*. Manifest. La música, la literatura,

La cultura és un camp de batalla on es dirimeixen interessos molt contraposats. Hauríem de començar a pensar el sistema cultural com una possibilitat de desenvolupar el bé comú.

l'art, les biblioteques, els arxius, els museus, l'arqueologia, etc. són totes coses que es consideren útils perquè produeixen benefici. S'han convertit estrictament en mercaderia i es mesuren pel seu valor de canvi.

És a dir, encara estem molt lluny d'aconseguir el mite humanista de la cultura i l'educació com a drets socials per tots i totes en qualsevol lloc del món. Per tant, la seva consecució segueix formant part de les lluites que es dirimeixen en el camp de batalla de les relacions de poder internacionals. No hi ha dubte, la cultura també és un camp de batalla, on es dirimeixen interessos molt contraposats.

Per això, crec que per a la nova política cultural és absolutament necessari retornar a les institucions culturals el seu primigeni sentit comunal i posar al centre el valor d'ús de tots els seus recursos públics. Enfront dels processos de "mercantilització" –la cultura solament com a consum– i la còmplice "governamentalització" –la cultura com a instrument partidista de govern i aparell identitari– es tractaria d'obrir llits a altres polítiques que possibilitessin recuperar el seu sentit social i participatiu.

Podem optar per una cultura de valors socials, ecològica i vinculada, sobretot, a la seva potència educativa i transformadora; una cultura que ens constitueix, d'una banda, però que també ens convida a instituir noves formes, expressions i per tant transformar el món on vivim. La poeta i activista, d'origen del Carib –nascuda a Jamaica i criada a Harlem, Nova York– June Jordan, morta l'any 2002, es preguntava sobre qui és poeta amb aquestes belles paraules: "perquè qui és poeta sinó aquell que s'obstina a rebutjar la propaganda que adoctrina sobre el bell i veritablement rar, per conèixer sense mediació què és el bell i el rar: qui sinó aquell que atén amb tots els sentits, especialment el de l'escolta, rigorosament orientats a detectar la falsedat i insuficiència de les frases fetes on s'acomoden les idees preconcebudes amb què construïm el món; qui sinó aquell que ha après a estimar immers en la violència i encara així és capaç de dir el seu amor; qui, si no, pot ser anomenat poeta". També, anys abans, George Bataille, per a aquesta "fabricació" dels valors col·lectius, que denominem, de forma genèrica, justament "cultura", va proposar l'aplicació concreta d'una "política cultural" que només pot dur-se a terme si es "denuncia", diu, el mateix equívoc de la cultura

com una unitat abstracta i idealista. La cultura, va dir, ha de ser inapropiable quan no pot ser, en realitat, objecte de cap usurpació i instrumentalització particular, bé sigui de l'Estat paternalista, de la indústria i el mercat o de la identitat patrimonial.

Escapar d'aquestes dominacions, Bataille li dona el nom de subversió, en el seu sentit literal, a saber: una inversió dels valors. Ni patriòtica (pàtria), ni paternalista (pare), ni propietària (patró) i que lamentablement a més, en massa ocasions, es fonamenta en models de gestió cultural tutelars, autoritaris i burocràtics; aparells de poder i "funcionament" que impedeixen la correcta mediació institucional democràtica entre els administradors dels recursos públics i la societat civil creativa; incapaços d'aplicar de forma radical el principi de subsidiarietat que garanteixi l'autonomia dels creadors. No hi ha res pitjor per a la llibertat i el desenvolupament de la creació que l'Estat cultural burocratitzat, controlador o al servei d'interessos particulars i partidistes o al servei dels interessos econòmics de les grans indústries.

En àmbits més propers, en el nostre propi context, encara que l'anàlisi sobre les polítiques culturals que pretenem estigui també travessat per aquestes mateixes condicions materials que determinen la seva

dependència del capital i de la seva instrumentalització governamental, és evident que es poden plantejar moltes i variades estratègies renovadores. Unes més o menys complaents amb l'estat de les coses i altres més revolucionàries que tractin d'aplicar canvis des de l'arrel. En aquest procés de transformació, la relació de forces polítiques, institucionals i socials determinarà els nivells d'innovació. Per això és imprescindible comptar amb la participació activa de tota la potència crítica que s'ha generat en els temps post 15M. Gran part dels diagnòstics i alguna de les mesures que es poden aplicar han estat discutides i proposades també en els diferents grups de treball que s'han constituït en l'últim procés municipalista.

Per tant, es tractaria d'activar un nou equilibri econòmic i social en el nostre ecosistema cultural:

- Entre un model governamentalista, basat en l'autoritarisme tecnoburocràtic i el foment de la interacció autònoma dels agents amb una administració pública capaç de posar-se al servei i en benefici dels agents creadors, mediacions socials, cooperatives de treball, xarxes de producció independent. L'administració podria cedir l'ús d'espais de titularitat pública per a la creació de centres socio-culturals autogestionats. Un sistema cultural que afecti molt més als ecosistemes i

xarxes micro, més des de i per a les xarxes ciutadanes, creadors, agents i petites i mitjanes empreses intermeditàries i menys des de la maquinés funcional de l'Estat o els lobbies de la gran indústria de l'oci i l'entreteniment.

- Entre centre i perifèria, molta menys centralització i més localització. Es tracta de treballar molt millor en centres de proximitat perquè, per exemple, l'excel·lència generada en els equipaments emblemàtics de les ciutats, no sigui exclusiva i es desplaça també als centres culturals dels barris. Per tant, una cultura que impulsi el desenvolupament de projectes de participació comunitària i veïnal, dirigida a la creació d'una 'cultura de la participació' arrelada en el local, des de l'apoderament social del teixit comunitari i sectors socials exclosos.

- Entre els grans i petits equipaments pensem molt més a sostenir i fomentar les xarxes, projectes, espais on prevalguin la cooperació, el bé comú i l'interès general, sense menyscar el manteniment del conjunt del patrimoni.

- Entre una cultura per a les "grans estrelles" de la indústria amb alts catxés i la immensa majoria de treballadors de l'art i la cultura que han vist precaritzada la seva vida professional fins a extrems, moltes vegades, insospitats. És a dir, repensar la cadena de valor dels béns culturals per prioritzar els drets laborals ordinaris dels treballadors culturals. No és possible que el sistema cultural públic mantingui la seva estructura econòmica, com si els últims deu anys no hagués passat res, alhora que redueix a nivells mai vistos el treball dels creadors i les seves mediacions

- Entre la cultura entesa com un privilegi per determinades elits i una altra que pugui estar també a l'abast de les persones menys afavorides. Una cultura que contribueixi, per tant, a ampliar els drets socials de la majoria social i no el capritx i el luxe de les classes privilegiades.

- Entre les clàssiques polítiques per a les belles arts i altres més transver-

sals que superin el sectarisme i que s'insereix en la construcció social, és a dir, pensada des de la complementarietat i la cooperació interdisciplinària, des de la convergència entre art, cultura, educació, urbanisme, benestar social, lluita per la igualtat i el medi ambient, etc.

- Entre la cultura espectacular i monumental, i aquelles pràctiques on la gent és molt més actor de les seves pròpies experiències (actor no solament voyeur), un model cultural ecològic, compromès amb les futures generacions, amb menys consum i més implicació ciutadana (millor agent productor actiu que mer consumidor passiu). Menys esdeveniments grandiloqüents i més inversió en projectes que treballen a mitjà i llarg termini. Millor cent concerts per a cent, cinc-cents o mil persones en barris, que deu per a deu mil en grans estadis o descampats perifèrics.

- Entre una política cultural que inverteixi molt menys en noves infraestructures monumentals i més en petits i mitjans equipaments i que tingui en compte els nous espais relacionals generats en el marc de l'avanç de les últimes tecnologies de la comunicació (Internet, mitjans telemàtics de comunicació, etc.), afavorint la implicació activa i compromesa de la ciutadania.

- Entre una política cultural que cedeixi el protagonisme al mercat i al consum i una altra que incentivi molt més processos educatius vinculats al coneixement, la formació contínua i l'experiència al llarg de tota la vida; que accentui, sobretot, la participació de les generacions esdevenidores com a classe emergent, infància i joventut, subjectes actius i responsables d'un futur per venir i que integri la creixent diversitat ciutadana, cultural, religiosa, de gènere, lingüística, entenant-la com una oportunitat i no com una amenaça. És a dir, molt més a favor de pràctiques educadores antipatriarcales, antiracistes i anticlassistes. En definitiva, enfront de la política que aposta per una cultura contro-

lada pels aparells de l'Estat, però massa vegades al servei d'interessos particulars i partidistes, o per les ciutats marca al servei exclusiu del consum, el dret a la ciutat, que de forma encertada va definir Henri Lefebvre, implica una concepció molt més democràtica de la cultura en el marc d'una economia social que permeti la participació i implicació ciutadana en la seva gestió i que posi el ben comú al centre dels seus objectius.

Hauríem de començar a pensar el sistema cultural com una possibilitat de desenvolupar el ben comú: corresponsabilitat de l'administració pública entre interès públic (mediació professional, infraestructures, redistribució de recursos) i capacitat ciutadana per autogestionar, en la mesura que sigui possible, els mitjans que són de tots, a partir de moviments que exigeixin una major participació democràtica i no a l'inrevés, despolititzant la potència de la cultura i l'art.

"Canviar la vida", és aquest tal vegada el sentit últim i definitiu de l'obra de Beauvoir? Tal vegada sigui aquest el sentit del feminisme, com a avantguarda de la re/evolució social i cultural? Com ens recorda Silvia Federici, una altra imprescindible pensadora radical contemporània, en el seu llibre *Calibán y la Bruja. Mujeres, cuerpo y acumulación originaria*, tota transformació de les condicions de vida suposa una revolta contra la dimensió racista i sexista del disciplinament que el capital ha imposat durant segles sobre els cossos. En definitiva, aquest canvi de vida que propugna el feminisme, hauria de tenir com a objectiu aconseguir la construcció de formes de reproducció col·lectives i una redistribució de la riquesa social a favor de la cura de totes les persones, incloses les majors, discapacitades i qualsevol vida suspesa de la mateixa humanitat i expulsada de la protecció política i de la llei.

* Article de Santiago Eraso publicat a la revista *Diagonal*.

El Contranunci

Diccionari Militant

Derrotisme revolucionari

Agustín Guillamón

Ahir

El derrotisme és una tàctica política que té per objectiu propagar el desànim en el propi país mitjançant notícies o idees pessimistes sobre el resultat d'una guerra o de qualsevol altra empresa.

Derrotisme revolucionari és l'impulsat per algunes minories, en un país en guerra, contra el propi govern, amb l'objectiu d'afavorir al moviment revolucionari. Es proposa transformar la guerra imperialista en guerra civil, declarant la guerra a la guerra.

S'oposa frontalment a la unió sagrada, és a dir, a la unitat nacional de totes les classes amb el propòsit únic d'obtenir la victòria nacional sobre l'enemic. El derrotisme revolucionari trenca amb aquesta unió sagrada entre classes i lluita contra la seva pròpia burgesia amb l'objectiu d'aconseguir la derrota de la seva pròpia nació. No hi ha més horitzó que l'internacionalisme, la pau i la revolució social.

Encara que ja havia estat utilitzat esporàdicament durant la guerra francoprussiana de 1870, el terme es va popularitzar durant la Primera Guerra Mundial, com a proposta per assolir una sortida revolucionària capaç d'acabar amb la guerra. Va obtenir cert èxit a Rússia, Alemanya, Itàlia, Hongria, Romania ... i en l'estiu de 1917 va amenaçar seriosament a l'exèrcit francès, amb amotinaments de regiments sencers i desercions en massa. Clemenceau, Pétain i l'alt comandament militar van fer petites reformes al mateix temps que recorrien a l'afusellament selectiu, delmant als regiments insurrectes. A la tardor de 1917 els soldats van tornar a l'obediència plens d'odi i rancor contra els seus oficials i els polítics, tot i haver aconseguit que l'estratègia de l'Estat Major abandonés les grans ofensives i les seves conseqüents carnisseries per una guerra de trinxeres merament defensiva. Però la tàctica de derrotisme revolucionari va demostrar a França la seva incapacitat per posar fi a la guerra.

Durant la Guerra civil espanyola va haver alguns intents d'aplicació del derrotisme revolucionari. Els més destacats van ser els promoguts per Bilan i per Els Amics de Durruti.

Bilan aplicava un derrotisme abstracte i idealista, entre altres coses perquè no tenia capacitat per intervenir o influenciar mínimament a la classe obrera espanyola. No cal menysprear o ridiculitzar les tesis

o postures teòriques de la Fracció, però sí que ha de qüestionar-se el caràcter marxista de les mateixes, perquè un marxisme crític sense capacitat operativa d'intervenir en la realitat social i històrica no és marxisme: és filosofia. Aquells que s'obsessionen en la defensa a ultrança de Bilan cauen en l'idealisme, ja fustigat per Marx en la tesi número 11 sobre Feuerbach.

La Fracció Italiana d'Esquerra comunista, que editava Bilan en francès i Prometeo en italià, considerava que la guerra civil espanyola era una guerra imperialista entre la burgesia democràtica i la burgesia feixista.

Les consignes de Bilan sobre sabotatge de la indústria de guerra, confraternització al front amb els feixistes, no prendre partit per cap dels bàndols imperialistes en lluita, etcètera, eren unes consignes abstractes, ideològiques i en la pràctica reaccionàries; el principal defecte era la seva inoperància, la seva falta de capacitat per convertir-les en acció pràctica: eren paper mullat. Però, així sí, eren unes tesis teòriques molt brillants, que lluien molt bé en les pàgines de Bilan. La seva aplicació pràctica, absolutament impossible per al grupusclet d'estrangers de la Fracció, sense cap influència en la classe obrera barcelonina o catalana, era de caràcter reaccionari, perquè implicava la col·laboració amb els feixistes i ajudar-los a trencar el front republicà, obrint les portes a l'exèrcit de Franco.

Bilan només va fer l'únic que podia fer: defensar les seves posicions sobre el paper.

Qui sí que va posar en pràctica un derrotisme revolucionari demo-

lidor i actiu van ser Els Amics de Durruti.

La pròpia fundació de l'Agrupació de Els Amics de Durruti es va originar com a punt final d'un procés de derrotisme revolucionari:

El 20 d'octubre de 1936 es va decretar la militarització de les milícies populars, que havia d'entrar en vigor l'1 de novembre. Els milicians de la Fracció van decidir abandonar el front perquè van considerar que la Guerra civil espanyola s'havia convertit definitivament en una guerra imperialista. Les diferents columnes anarquistes, com succeïa en tants altres àmbits, es van resistir diversos mesos a l'aplicació d'aquest decret.

El rebuig a la militarització de les Milícies Populars va crear un gran malestar en diverses unitats de milicians llibertaris, que es van concretar en el Ple de columnes confederals i anarquistes reunit a València del 5 al 8 de febrer de 1937. Pablo Ruiz va assistir com a delegat dels milicians de la Columna Durruti, al sector de Gelsa, reticents a la militarització, i els germans Pelleric com a representants dels mili-

cians de la Columna de Ferro. En la quarta agrupació de la Columna Durruti, al sector de Gelsa, es va arribar a una desafiant desobediència de les ordres rebudes dels Comitès Regionals de la CNT i la FAI perquè acceptessin la militarització. L'hostilitat entre els milicians de la Columna Durruti que acceptaven la militarització, i els que la rebutjaven, va crear seriosos problemes, que a punt van estar de provocar un enfrontament armat, que es va canalitzar mitjançant la creació d'una comissió de la Columna, presidida per Manzana, que va plantejar el problema al Comitè Regional. Com a resultat d'aquestes converses es va optar per donar a tots els milicians la possibilitat d'escollir, al terme de quinze dies, entre dues alternatives: l'acceptació de la militarització imposada pel govern republicà, o l'abandonament del front.

Pablo Ruiz, delegat de la quarta agrupació de la Columna Durruti a Gelsa, va liderar a uns 800 milicians que van decidir, malgrat totes les pressions, abandonar el front, portant-se les armes, per baixar a Barcelona i fundar una organitza-

ció revolucionària que s'oposés al constant desistiment de principis anarquistes i a la contrarevolució en marxa. Aquests milicians van estar en l'origen de la fundació de l'Agrupació de Els Amics de Durruti. Al maig de 1937 s'havien expedit cinc mil carnets i quatre-cents d'ells estaven lluitant en les barricades, armats.

A l'Agrupació es donava la confluència de dos corrents principals: l'oposició dels milicians anarquistes de la Columna Durruti a la militarització de les Milícies Populars, i l'oposició al governamentalisme, que va trobar la seva millor expressió en els articles de Jaume Badius (però no només de Badius) a Solidaridad Obrera, des de juliol fins a novembre de 1936, en Ideas, des de desembre de 1936 fins abril de 1937, i a La Noche, des de març fins a maig de 1937.

Els dos corrents, el "milicià" de rebuig a la militarització de les Milícies Populars, representat per Pablo Ruiz, i el "periodístic" de crítica al col·laboracionisme governamental de la CNT-FAI, encapçalat per Jaume Badius, es van oposar a la ideologia circumstantialista i col·laboracionista confederal (que servia de coartada per la deixadesa i descuidança dels principis característics i fonamentals de l'anarquisme), encarnada amb diversos matisos, per Federica Montseny, Juan García Oliver, "Diego Abad de Santillán" o Joan Peiró, entre d'altres.

El derrotisme revolucionari de Els Amics de Durruti va ser un fet molt concret i real, i per tant revolucionari; en comparació, l'abstracte i idealista derrotisme de Bilan era només paper mullat o xerrameca, i a més reaccionari. La inòpia de Bilan era tal que en tot moment va desconèixer què eren i què feien Els Amics de Durruti, i és que des de París tot semblava teòricament perfecte i era molt fàcil pontificar en bells articles sobre fets que quedaven molt llunyans i aliens.

Els Amics de Durruti van po-

sar en pràctica un dels episodis de derrotisme revolucionari més excel·lents de la història del moviment obrer i revolucionari: 800 milicians van abandonar el front d'Aragó amb les armes a la mà, per baixar a Barcelona amb l'objectiu de combatre per la revolució, fundant Els Amics de Durruti, que al maig de 1937 van intentar plantejar una orientació revolucionària a la insurrecció obrera contra l'estalinisme i el govern burgès de la Generalitat. Així va ser i així va succeir. Els militants de la Fracció, a París, es limitaven a escriure a Bilan i Prometeo, amb més o menys encert, sobre aquesta llunyana i aliena insurrecció.

Durant la Segona guerra mundial van ser molt pocs els casos de derrotisme revolucionari, ja que l'opció entre democràcia i feixisme va enlluernar a les multituds davant l'alternativa revolucionària entre capitalisme (feixista o demòcrata) i comunisme. Alternativa comunista que a més apareixia deformada grotescament com a despotisme estalinista. Només algunes petites minories, gairebé sense influència social real, van impulsar consignes de transformació de la guerra imperialista en guerra civil revolucionària.

Entre aquestes minories destacava el Grup Espanyol de la Quarta Internacional, editada a Mèxic, va publicar els articles de Munis i Benjamin Péret sobre la guerra imperialista, denunciant les mances dels bombardejos alemanys sobre Londres, els bombardejos americans sobre les ciutats ale-

manyes, o l'estret nacionalisme reaccionari de la Resistència francesa.

Un altre exemple digne d'esment va ser el del jueu austríac Georg Scheuer i el grup RK (Comunistes revolucionaris), que va practicar el derrotisme revolucionari entre els soldats alemanys de l'exèrcit hitlerian, amb octavetes i propaganda que cridaven a la deserció a l'exèrcit alemany d'ocupació, a França. Les seves accions superen la imaginació més desbordada d'una novel·la d'aventures. Com jueus de parla alemanya a la França ocupada necessitaven falsificar papers d'identificació, i posats a fer-ho, van falsificar documents de mutilats de guerra, perquè d'aquesta manera els sortien a millor preu els bitllets de tren. Segrestada una militant del grup per la Gestapo, en un hospital francès, el grup es disfressà d'escamot de la Gestapo, espantà els guàrdies feixistes de Vichy i alliberà sense disparar un sol tret. Al final de la guerra, el 1946, Scheuer participà en la vaga d'ocupació i autogestió de la fàbrica Renault, propietat d'un destacat col·laboracionista, però l'intent revolucionari fracassà estrepitosament davant el pes aclaparador de la restauració capitalista.

Avui

En l'actualitat de la guerra de classes en curs el derrotisme revolucionari té cinc fronts oberts:

1.- El de les tropes nacionals operant en altres països en les anomenades missions de pau. ¿Quins interessos defensen si no són els

del capital financer internacional? ¿Quina pau poden oferir legionaris, policies, mercenaris i similars? 2.- Rere la magnificació de l'amenaça terrorista s'amaga l'elaboració d'una ofensiva política i militar contra totes les llibertats i drets democràtics dels països occidentals. A mig termini retallades socials i llibertats són incompatibles. Les diferents lleis mordassa o antiterroristes són l'inici del camí cap a un autoritarisme polític sense límits, que desembocarà en dictadures més o menys camuflades amb innocents adornaments democràtics i eleccions entre el dolent i el pitjor. 3.- Les prohibicions estatals a les migracions són mances en mas-

sa i una burla als refugiats polítics. 4.- No facilitar medicació als malalts d'hepatitis, reduir llits als hospitals, allargar les llistes d'espera de les operacions perquè es tanquen sales quirúrgiques, etcètera, provoca morts innecessàries de les que només hi ha un responsable: el terrorisme d'Estat. Quan les farmacèutiques deixen d'investigar o de fabricar medicaments eficaços, per motius de rendibilitat econòmica, som davant d'un terrorisme de les multinacionals. La guerra social contra els marginats, jubilats, treballadors, aturats i precaris pren avui la forma d'una guerra de l'Estat contra els sectors més febles i desfavorits dels seus

pobles, que té els seus camps de batalla als barris, ambulatoris, escoles i guetos.

5.- La tàctica derrotista contempla avui la dissolució de tots els exèrcits, de totes les policies, de totes les fronteres, de tots els Estats, del Banc Mundial i el Fons Monetari Internacional, com a única solució de supervivència per a tots aquells que no tenen cap poder de decisió sobre les seves pròpies vides i que pateixen la mofa d'unes eleccions en què es trien uns representants que no poden fer una altra cosa, sigui quina sigui la seva voluntat, que enfortir al sistema i aplicar la seva lògica destructiva i antipopular en defensa de les multinacionals i el capital financer arreu del món.

Documental 'El tiempo de las cerezas. 1977-1979: eclosión libertaria'

Zer Ikusia - Producció audiovisual, Antsoain

És breu el temps de les cireres... però sempre torna

"Le temps des cerises" és una antiga cançó d'amor que es va convertir en un himne de la Comuna de París (1871). El temps de les cirerers és una bona alegoria de l'etern renèixer de la vida i, en paral·lel, de les idees, de l'esperança. Els temps revolucionaris podran ser intensos i breus, i encara que aparentment siguin vençuts, sempre tornarà a donar-se una nova oportunitat a la història. En aquest documental s'aborda una etapa de la història d'aquest país, que no per molt tractada deixa de ser una gran desconeguda: la Transició. I especialment pel que fa a l'òptica llibertària, que és la que aquí es tracta.

Pretenem fer llum precisament sobre un dels actors socials d'aquella

època i menys conegut: el moviment llibertari, preguntant-nos per les condicions del seu esclat en aquells anys i el perquè de la seva posterior caiguda.

Després d'un negre túnel de 39 anys, esquerranosos de tota edat i condició es van organitzant de nou per a sortir a la vida pública. Entre ells, els grups de signe llibertari sorgeixen amb força, amb molta força. Revistes, ateneus i grups diversos apareixen per tot arreu. També la CNT.

L'anarcosindicalisme es reconstrueix amb veterans que van resistir el més dur del franquisme, amb aquells que van tornar de l'exili i amb joves que recullen les idees del Maig francès. La generositat política de totes les persones implicades va aconseguir mobilitzacions massives, com els mítings de San Sebastián de los Reyes o el de Montjuïc (el març i juliol de 1977, respectivament), encara que el seu punt àlgid van ser les Jornades Llibertàries de Barcelona l'estiu de 1977, on es diu que hi van participar fins a 500.000 persones. A Montjuïc acudiren gents vincu-

lades a tots els corrents transformadors de l'època: la contracultura, l'ecologisme, el feminisme, el sindicalisme, etc. Tots aquests grups buscaven vertebrar un moviment global de transformació social al voltant d'unes sigles històriques: la CNT. Però aquesta confluència no es va fer, i ens preguntem per les raons d'això. Al contrari, any i mig després, els delegats i delegades que assisteixen al Vè Congrés de la CNT (Madrid, desembre de 1979) tan sols representaven a poc més de 29.000 afiliats. Què havia passat en el curt període que va de les Jornades Llibertàries del Parc Güell de Barcelona al Vè Congrés de la CNT a Madrid? Que va passar per a què l'eclosió llibertària d'aquells breus i intensos anys s'ensorrés?

En aquest documental hem preguntat a diferents persones provinents de diversos corrents i amb diversos graus de participació directa en la història d'aquells anys, sobre les seves opinions i sentiments pel que fa al que va passar. El present segueix estant obert.

El far

Salvat-Papasseit i el nacionalisme

Ferran Aisa

L'any 1916 Joan Salvat-Papasseit se centrà a escriure els seus primers articles en català que, amb el títol de «La Nacionalitat i el Socialisme», signarà per primera vegada amb el seu nom propi, J. Salvat Papasseit. Els cinc articles d'aquesta sèrie, que apareixen a *Sabadell Federal*, entre juliol i setembre de 1916, als números 147-150-154-155-1579, són els següents: 1) «La Nacionalitat i el Socialisme». 2) «El cas de Catalunya». 3) «Els sense-pàtria». 4) «Un sentiment que es mor». 5) «Pobles-Robinsons».

Els escrits de Salvat estan marcats encara per l'internacionalisme i per la lluita social. Un fragment del primer dels articles, «La Nacionalitat i el Socialisme», diu:

«Lo del Nacionalisme és com la religió, deia jo fa pocs dies a un jove biskaitarra. Si cerquéssim vint homes de sectes oposades —i no fora difícil de trobar-los—, cap d'ells sabria dir-nos la veritat de Déu. I no obstant, són fanàtics d'allò que s'imaginen, i embruteixen els pobles per a conquerir Estat a la creença llur. També els nacionalistes mostren la seva pàtria com espill de grandeses, i cap sabria dir-nos que vol dir la pàtria. Perquè un nacionalista bé pot trobar un Judes dintre del seu fogar, i un amic que l'estimi la terra d'opressors. No obstant, s'estén arreu la flamera de l'odi.

Cas més d'exaltació que de realitat és el Nacionalisme. Que un fort Poder sotmeti a una Nació, ¿vol dir que l'ha guanyada? En els destins d'un poble, no hi ha res que depengui de cabdills victoriosos ni d'Estats, sinó del mateix poble. I místics o fanàtics, tots aquells qui treballen per a la llibertat comencen a ésser lliures, fins a ésser perseguits o presos. És clar que hi ha Nacions —entitats naturals—, quina vida és migrada per culpa de l'Estat, però el Nacionalisme no admet acceptació com a problema. El problema cabdal per a la Humanitat, damunt de tot problema, és el del productor. En una o altra forma, un país tributari és un país esclau; la llibertat del poble no està en què l'amo sigui natural o «estranger», sinó que hagi amo. Si una Nació és formada per homes llibertaris no existeix força al món per a dominar-la; si una Nació és formada per homes que no ansien redempcions, què els vindrà

de pitjor que no duguin a l'ànima? (...)»

Salvat, en aquest treball de cinc articles, analitzà el cas de Catalunya i del País Basc com a petites nacions dins d'Espanya. També parla dels sentiments que formen les pàtries i fa una comparació dels qui fan bandera des del camp socialista o des del camp catòlic, Salvat, en l'escrit «El cas de Catalunya» manifesta:

«De les Nacions petites que avui formen l'Espanya, concretes definides per llur aspiració per «governament propi», n'hi ha dugues: Bascònia i Catalunya. (...) Natural conseqüència d'aquesta aspiració del poble català, són dos partits polítics quin lema sembla ésser una mena de Deutschland über Alles. Una dreta, oligàrquica, integrada tan sols per gent burgesa, per grans capitalistes, que ho agabella tot, les vides dels obrers i les intel·ligències dels que són estudiosos; i una esquerra en fraccions que per distingir-se de la dreta es diu nacionalista-socialista. (...) Deixant de fer història, «el fet nacionalista-socialista», com el «catolicista-socialista», és una aberració. Els qui posen la pàtria damunt la Humanitat, els qui posen a un déu damunt dels homes, mai seran socialistes. Més alt que les banderes i els altars, cobertores de crims i de pillatges, estan els que treballen i no poden menjar. Pel reconeixement d'una Nació vençuda mitjà les armes, quan totes les Nacions són filles de violències, no ens hi podem matar; además que no es tracta del manament del poble per el poble, sinó del manament d'una classe, com sempre. (...)»

I Salvat analitza des del seu punt de vista socialista, què vol dir pàtria?: «Si la pàtria vol dir el lloc on estimem i on ens estimem, jo dic que a Catalunya he patit fam, que jo sóc explotat a Catalunya. I sé que arreu del món tots els treballadors poden parlar així de la terra on l'atzar els ha fet néixer. No deu, doncs preocupar-nos el color del vestit, sinó més abrigat per quan l'hivern arribi (...) En cada català hi ha un anarquista, escrigué Maragall, si bé no ho era en cap sentit. Per ésser socialista, pot ser que jo defensi també qualque vegada la Nacionalitat de Catalunya.»

En el tercer article, «Els sense pàtria», defensa l'individu davant l'Estat i analitza els homes «sense pàtria». Salvat considera que les pàtries són filles d'un crim i cita

l'exemple actual del govern d'Àustria-Hongria que acabava de penjar a Cesare Battisti, un exdiputat socialista de la comarca del Trentí, un tros d'Itàlia dins de l'Imperi de Francesc Josep. Allistat voluntari a la tropa italiana va ésser fet presoner pels austríacs i executat per traïdor, mentre el penjaven cridà: «Visca la Itàlia!»

«En la mort d'aquest home, de nou se senten veus en tots els indrets: ¿És o no compatible el Socialisme amb el nacionalisme? Quin argument tindran els «sense-pàtria»? (...) Direm els sense-pàtria que en Cesare Battiste, que pogué ser un martir per a la llibertat, ha fet un sacrifici ben inútil. I que ha contribuït sense dubte inconscientment, que amb el seu sacrifici abans li faci dany. (...) Els pactes dels Estats i les nacions casi sempre són pactes amb bandits, i no hi ha una nació que passi sense una altra. (...) No podem pas parlar de faisó diferent els sense-pàtria. No estíem aquest home o aquell home; no estima aquest poble o aquell poble, a tots els pobles. No ho és, compatible el Socialisme amb el nacionalisme. En Cesare Battisti acabà malament.»

Joan Salvat Papasseit (escrit encara sense guionet) aixeca el seu fuet per fer fora del temple els nacionalistes que ho són per damunt de la misèria del poble, Salvat afirma que l'exaltació del patriotisme és una agonia d'Europa davant del socialisme que s'ha posat en marxa. Considera criminal el capitalisme, perquè no fa cap gest per evitar que els pobles es matin i es convulsionin, i en canvi posa el crit d'alerta contra els proletaris que reivindiquen qualsevol millora, així ho escriu a «Un sentiment que es mor»: «Aquesta exaltació del patriotisme és com una agonia de l'Europa d'avui davant del Socialisme que s'ha posat en marxa. (...) En Cèsar Battisti, ho repeteixo, era molt més temut actuant de socialista que de nacionalista. Oh, la pàtria! La pàtria heu dit?... La pàtria és sols dels rics, com escrigué l'Hervé abans de la guerra. Mireu si no la compren i la venen. (...)»

Salvat, a «Pobles-Robinsons» fa una dura crítica a l'Estat, i ho fa recorrent als pensadors Nietzsche, Angell, Maeterlinck i Pi i Margall per tal de marcar el seu individualisme davant l'omnipotent Estat: «L'Estat és constituït perquè l'individu pugui fruit de plena llibertat,

dels Drets de l'home, i no perquè uns altres el puguin enviar al matadero, a presidí o al pal si demana justícia. A més que, l'Estat, no té drets sinó deures: el deure de que els drets de l'individu no es vegin menyspreats per cap raó. D'aquí la policia, aquesta institució que lluny de fer servei als ciutadans, és un ramat de feres famolenques per si cal per si cal perseguir-los. Però és que l'Estat no fa el deure. I els pobles, dins d'aquest?, afegirà potser més d'un nacionalista. Els pobles són les masses productores disgregades encara.

El dia que els obrers de tot el món pensin més en llurs penes que en complir el desig del Capital, ja no existiran pobles: hi haurà el Poble. El Poble, entengui's bé, sense fronteres; perquè els amos no en tenen, i això que s'hi engreixen com a porcs en el país que viuen.

Tots els nacionalistes d'aquí Espanya parlen de traspassar el Programa d'En Pi (Margall), que és fins l'admiració dels anarquistes, ells el troben migrat a sa ideologia. Mes esteu convençuts de que si s'establís un règim federal a la nostra península tots els nacionalistes caurien de corcoll Perquè és pa i llibertat lo que exigeix el Poble. Una mis-

sió ben gran, aquesta que s'imposa als nostres federals de descobrir el fons nacionalista i de solucionar-lo. (...) Jo no puc conformar-me que en nom de la unitat d'un Estat qualsevol em fermin els grillons de l'esclavatge —això de la unitat és una altra mentida dels nostres assassins—, però tampoc no passo en què uns nacionalistes, que són a lo millor malvats burgesos, diguin la veritat als caps que s'ofereixen a llimar-me'ls. Jo no en tinc prou ni gens que el lloc on he nascut tingui un cel blavíssim, si sota d'aquest cel em fuetja al rostre l'estigma sempre afrós de viure amb vilipendi. Desconec el concepte de l'etimologia de la paraula «pàtria», però no desconec que en la realitat vol dir límit de tot, fins de la dignitat dels homes lliures. Cada nacionalista pensa fer de son poble un poble-Robinson.»

El Salvat socialista anirà pintant la seva bandera amb pinzellades nacionalistes, però per a ell, la Nació no es pot entendre sense la qüestió social, ni sense la llibertat individual, tal com ho planteja en els seus «Mots-Propis» publicats a *Un enemic del Poble*, i sap «que la llibertat no és cara per escassa, sinó escassa perquè s'ha de guanyar.»

La llum llibertària

Josep Estivill
<https://lallumllibertaria.wordpress.com/>

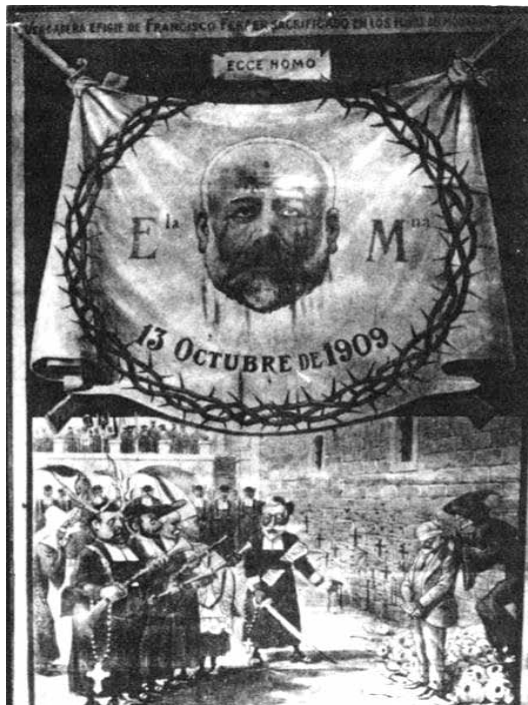
★ Molt fluixa ★★ Passable ★★★ Interessant ★★★★ Bona ★★★★★ Molt bona

El fusilamiento de Ferrer Eugenio G. López, 1911

Abans de la irrupció del cinema sonor, la ràdio ja era una realitat i més abans encara ja existien les gravacions fonogràfiques. Aquestes gravacions solien contenir obres musicals però, en ocasions, també s'hi podien adaptar les representacions de petites peces teatrals. Pocs després de l'assassinat del lliurepensador, activista llibertari i educador Francesc Ferrer i Guàrdia, el 13 d'octubre de 1909, es va portar a l'escenari del Teatre Apolo de Madrid l'obra d'Eugenio G. López "Sentencia y ejecución de Francisco Ferrer y Guàrdia" i, tot seguit, se'n feu un enregistrament sonor de tan sols sis minuts de durada.

En un estil que ara ens semblarà completament encarcerat, assistim a la lectura de la sentència de Ferrer i Guàrdia, la visita de la seva dona i el posterior afusellament. Els diàlegs posen l'èmfasi en la responsabilitat política del govern d'Antonio Maura mentre es mostra a Ferrer i Guàrdia com una persona atea i defensora de la Idea i de l'Escola Lliure, prò-republicana i antimonàrquica. El to és el d'una declamació exagerada dels actors. El ridícul màxim apareix en la cantora històrica que canta unes sevillanes. Aquesta representació teatral s'acosta a la paròdia més que no pas a la recreació històrica seriosa, tot i així, com a document arqueològic i donada la curta durada de la gravació val la pena escoltar-la. La trobareu pel www.youtube.com.

El rei dels porcs Yeon Sang-ho, 2011

Un film d'animació sobre l'assetjament escolar o, per a ser més exactes, sobre la pervivència dels traumes en l'edat adulta. La història està ambientada a l'època actual quan dos amics de l'institut es retroben al cap de quinze anys. Allò que els unia, però, era una esgarrifosa història de mobbing que se'ns explica en varis flashbacks. Un grupet de nois fatxendes fastídia i maltracta verbal, psicològica i físicament els seus companys de classe. La violència dels forts és permanent, a cada racó a cada moment, i no busca altra cosa que la submissió i obediència de les seves víctimes. Al centre educatiu es crea un sistema piramidal de poder: els grans extorsionen els petits, conformant una cadena autoritària de control social. Els cops, les empentes, les amenaces i les vexacions són les grans protagonistes. El pitjor de tot és aquestes escenes de violència se succeeixen davant la impotència i submissió de les resta de l'alumnat i la invisibilitat del professorat, que no fa res per conèixer i/o acabar amb els maltractaments.

La pel·lícula però entra en el context social i apunta com a causes remotes de la violència la desestructuració de les famílies o l'obsessió pel consumisme. La violència és de tal nivell que constantment veiem cares de joves nafrats i actituds irades. Aquesta situació culmina amb l'amenaça d'un dels joves de suïcidar-se en públic. La pel·lícula alterna, d'aquesta manera, els episodis dels dos companys a l'institut amb les seves vides al cap dels quinze anys. Tots dos porten el trauma de la violència clavat en el cervell, sense poder-se'n desfer i els condiciona a pitjor la relació amb la família i els amics. Sembla que el missatge de la pel·lícula és, en conseqüència, que la violència degrada per igual els qui la practiquen i els qui la pateixen. Visualment és una pel·lícula dura però resulta molt interessant per obrir el debat en relació al mobbing als centres educatius.

Il sole sorge ancora Aldo Vergano, 1946

Després de l'armistici del 1943, els soldats italians tornen a casa. Cesare, un d'ells, arriba al seu poble i es troba amb un panorama desolador: molts joves han mort a la guerra i per tot arreu es veu misèria i files de refugiats que van amunt i avall. Les tropes alemanyes són a punt d'ocupar la regió i, mentre tant, alguns homes creen un escamot partisà. D'altra banda, una família de la noblesa, propietària d'una fàbrica de totxos, porta una vida frívola, al marge del conflicte, confiada en els seus privilegis i la pervivència d'unes formes tradicionals basades en l'explotació sobre els treballadors. El film és un relat coral d'un moment polític i social convuls: la caiguda del règim feixista, l'ocupació nazi, els horrors de la guerra, la lluita dels partisans i, sobretot, la sensació que les estructures socials s'estan esquarterant i que el món serà molt diferent.

Amb una estètica molt realista, semblant a un documental, assistim a històries creuades (la família dels comtes; Cesare, la seva enamorada i el germà d'ell, un estraperlista; l'oficial nazi (sofisticat, elegant, cínic i molt pervers) i així un munt de personatges que conformen una visió plena de detalls, però sobretot amb la idea que la lluita és del poble ("L'honor d'Itàlia està en el poble", diuen en un moment donat). La trama no deixa descans i destaquen moltes escenes: la fugida de Cesare del prostíbul, els nens que fan un ninot de neu mentre espion els alemanys, la mort d'un parell de partisans convertida en un delirant espectacle nocturn, el funeral del nen petit, la batalla final al voltant del polvorí i així un munt d'imatges filmades amb molt de talent que fan d'aquesta desconegudíssima producció italiana una veritable obra mestra del periodista, guionista i director Aldo Vergano, a l'alçada dels títols més reputats dels Rossellini, Visconti o De Sica.

L'únic que aplaudia

Jordi F. Fernández Figueras

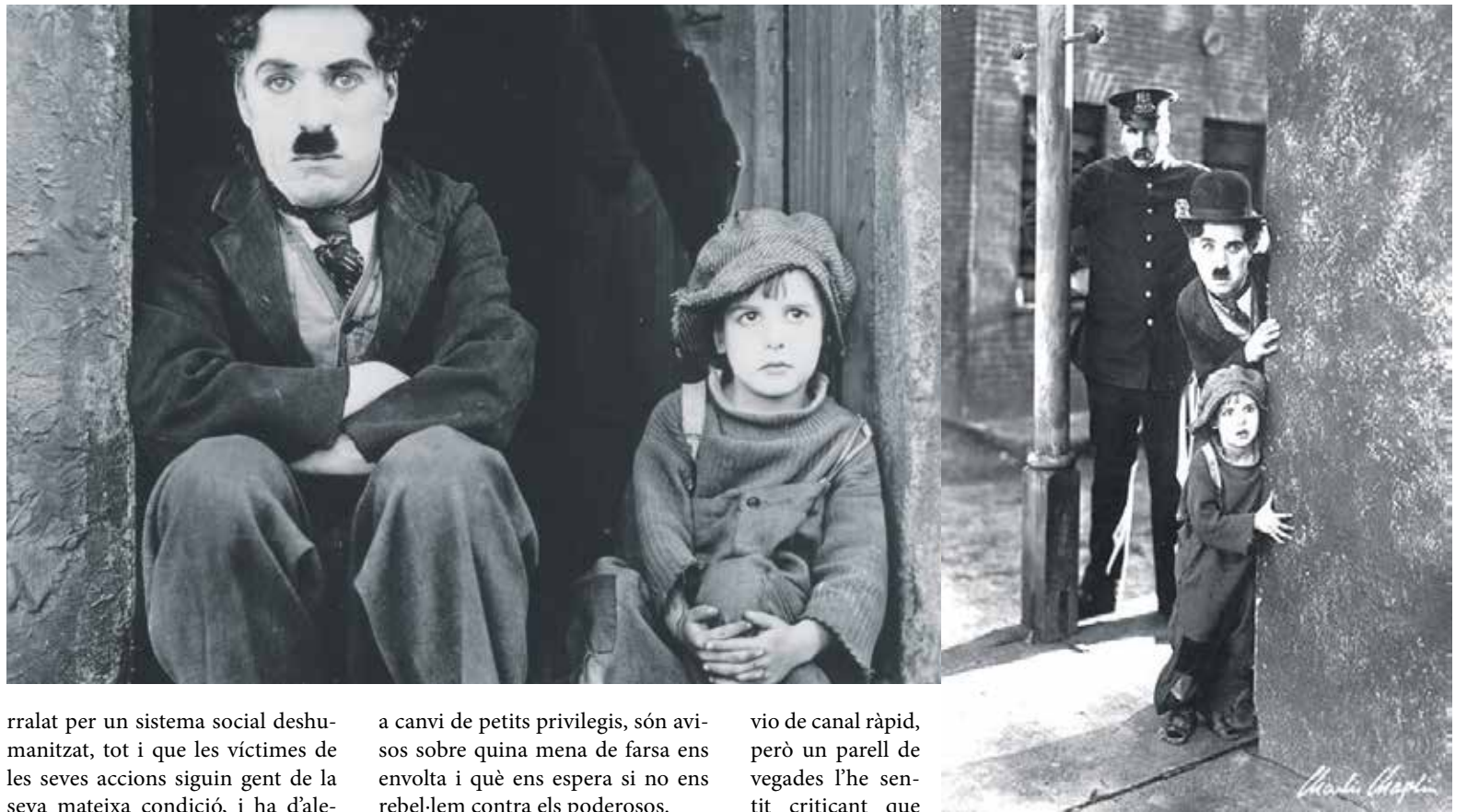
Conexeu la pel·lícula *The Kid* (1921), de Charles Chaplin? Jo de petit havia vist moltes pel·lícules protagonitzades per Charlot, però per algun motiu estrany aquesta no l'he visionat fins fa poc.

A *The Kid*, els personatges principals viuen immersos en la misèria i realitzen accions censurables a causa de la necessitat: assetjada per la marginació, Edna, la mare del vailet, l'abandona acabat de néixer a la porta d'una mansió senyorial, i Charlot, el vagabund que per atzar recull el vailet, fa petites trapelleries que els permeten menjar i tenir un sostre.

Chaplin clou la història amb un final feliç, però no per això és menys esfereïdora la denúncia d'una pobresa que ell mateix havia viscut en la seva persona, així com resulta innegable que la bona fortuna que, per casualitat, acompanya al final els protagonistes no pot fer oblidar el caràcter inhumà del sistema econòmic lliberal, que en nom de la llibertat d'una minoria condemna a la precarietat la majoria de la població.

Hi ha un cert paral·lelisme entre *The Kid* i el *Lazarillo de Tormes*. Els protagonistes són marginats que malviuen gràcies a petites murrieries. Per poder menjar, Charlot trenca els vidres de les cases dels obrers per reposar-los a continuació i *Lazarillo* roba part de la pitànça i la beguda del cec avar i despietat que acompanya. No són ni ments criminals ni paràsits socials, sinó desesperats que lluiten per sobreviure.

Qui veu la pel·lícula no pot deixar de simpatitzar amb Charlot, aco-

rralat per un sistema social deshumanitzat, tot i que les víctimes de les seves accions siguin gent de la seva mateixa condició, i ha d'alegrar-se dels fracassos del policia que el persegueix. De la mateixa manera, qui llegeix la narració no pot deixar d'alegrar-se de la petita venjança del noi maltractat, *Lazarillo*, sobre el cec, tot i que aquest no deixa de ser també víctima del mateix sistema.

A l'escola vaig llegir el *Lazarillo* i aquest va ser segurament un factor important perquè assolís una visió determinada del món. El text denuncia la misèria i la fam que pateix el poble pla, els fals concepte de l'honor i el menyspreu dels gentilhomes pel treball, la manca d'esperit cristià del clercat... i el final del seu protagonista, amb la seva integració ja envilit al ramat dels qui s'empassen l'opressió i la humiliació

a canvi de petits privilegis, són avisos sobre quina mena de farsa ens envolta i què ens espera si no ens rebel·lem contra els poderosos.

Al *Lazarillo* no hi ha un final feliç a l'estil de la indústria del cinema dels EUA, hi ha una visió realista —i per tant pessimista— del destí dels humils en una societat dividida entre privilegiats i oprimits. Si resulta trist que *Lazarillo* li trenqui la closca al seu amo per maltractador, més trist és que, d'adult, *Lázaro* consenti portar banyes a canvi de l'estabilitat que li proporciona la protecció interessada d'un arxiprest lasciu.

Però, clar, no tothom ho ha de veure com jo. Tenim, per exemple, el punt de vista de Xavier Sala i Martín. La veritat és que no acostumo a escoltar-me'l mai —ja me'l conec prou— i quan me'l trobo fent zapping, mans perquè us desitjo!, can-

vio de canal ràpid, però un parell de vegades l'he sentit criticant que es faci llegir el *Lazarillo* als estudiants espanyols. Segons ell, per això els espanyols troben divertit robar i admiren als lladres. També ho ha expressat per escrit força vegades, amb una certa pertinàcia: «En España hay toda una literatura que la gente encuentra divertidísima, la picaresca, en la que los ladrones son los héroes. Le roban a un ciego y todos se lo pasan teta. "Mira, mira qué divertido, le roban a un ciego"».

Sóc una persona només amb una mica de cultura general, però sé de sobres que, amb alguna excepció, tota la literatura picaresca, especialment el *Lazarillo*, és una amarga reflexió sobre la descomposició dels valors col·lectius i la corrupció

de totes les classes socials en el si de l'Estat Imperial, i, alhora, una crida a la necessitat de la regeneració social i una reivindicació de la dignitat humana.

Diria que Sala i Martín, carregat de prejudicis, ni ha entès el sentit profund del *Lazarillo* ni tampoc li ha passat mai pel cap que la interpretació d'una majoria dels lectors pugui ser diferent de la que té formada dins la seva ment, que, pel que sembla, va força mancada de generositat moral.

No dubto que amb aquesta visió del món tan simple i mesquina, Sala i Martín, quan era infant, devia ser l'únic que en un cinema aplaudia quan el policia enxampa al pobre Charlot.

La taula de Porrera

No volen raons, volen sancions

Artur Sardà

He assistit a la convocatòria de l'Ajuntament de Reus per discutir les noves ordenances municipals a través d'un procés participatiu. Tal i com ens temíem, res de nou: un simulacre de participació popular organitzat de manera que no es pugui entrar en profunditat en cap tema. Bàsicament, el que se'ns presenta és un llistat de comportaments amb els seus respectius preus en forma de sancions. La participació popular, ben acotada, ha de consistir en regatejar els preus amunt i avall i ha de servir per donar

legitimitat a les propostes del poder. Però anem a veure amb una mica més de detall quins són aquests comportaments:

D'una banda es toquen temes que en podríem dir menors, com les caques dels gossos, en el que no hi entrarem aquí tot i saber que hi ha propostes imaginatives sense afany recaptador. D'altra, n'hi ha de francament ridícules (com que no es puguin tenir bicicletes als balcons), o que reflecteixen un incomprendible aferrissament contra noves minories perseguides, en aquest cas els infants (ningú fins ara s'havia atrevit a tant). Així que no poden jugar a pilota a les places, ni tampoc circular amb patins o bicicle-

tes, ni tocar la guitarra als carrers (ni infants ni adults). Si alguna d'aquestes activitats en determinades condicions i moments pot resultar molesta, haurien de definir millor aquestes circumstàncies en lloc de prohibir tota l'activitat.

També n'hi ha de francament indignants, com totes les que tenen com objectiu penalitzar la pobresa. Es sanciona la mendicitat, la venda ambulants, rentar-se a les fonts,... activitats totes elles que només les practiquen els qui es veuen obligats per la misèria. Així que seria molt més lògic proporcionar als pobres els recursos en lloc de sancionar-los per buscar-se la vida. Però aleshores ens

respondran que no tenen recursos suficients per destinar-los. Doncs si és així, aleshores tolereu-los! S'ha de ser molt hipòcrita per preocupar-se de les molèsties que la mendicitat pugui ocasionar als ciutadans sense ocupar-se de les molèsties que la misèria pot ocasionar als que pateixen.

Per últim, hi ha temes com l'activitat de les treballadores del sexe a les afores o el consum d'embriagants (això que han decidit anomenar "substàncies que poden generar dependència": potser per distingir-les de substàncies que puguin generar independència?).

Bromes a part, aquests són temes molt estudiats i en relació als quals

hi ha propostes molt interessants. Però no val la pena ni parlar-ne, perquè ens diran que això depèn d'unes lleis d'abast superior (lleis que, en aquest cas, no semblen disposats a desobeir els nostres representants institucionals). Així que si no hi ha res a fer ni a parlar, ells seguiran sancionant i nosaltres oposant-nos a tota mena de sanció. El dia que en puguem parlar seriosament (és a dir, que puguem qüestionar i canviar tot el que calgui), que ens avisin.

I res més. Si continuarem de moment participant d'aquesta pantomima serà per posar-la en evidència, no perquè confiem en els seus resultats.

Libres

Isanta 10 anys després

Diversos autors

Autoeditat, 2015, 260 pàg.

Passats deu anys de l'assassinat del jove berguedà Josep Maria Isanta, durant la Patum de 2005, el Centre d'Estudis Josep Ester Borràs publica un llibre dels fets.

Amb textos de familiars, amics i coneguts, el llibre és un retrat coral dels fets, des de punts de vista més emotius, més reflexius o més descriptius, en els diversos casos. Ordenat en tres blocs, aplega textos escrits els darrers mesos, expressament per a aquest llibre; textos escrits fa deu anys, just en els dies i setmanes següents als fets; i fotografies de fa deu anys.

La condició obrera

Simone Weil

Editorial Trotta, 2014, 360 pàgs.

Compilació d'escrits de la pensadora

Simone Weill sobre el món del treball i, en general, com diu el mateix títol, la condició obrera. El llibre inclou, entre d'altres materials, articles publicats en revistes i diaris de l'època, correspondència personal i, molt especialment, el dietari de treballadora en diverses fàbriques de la primera meitat dels anys trenta del segle passat. És un llibre que fascina. D'una banda, introdueix una descripció molt precisa de la rutina laboral a les fàbriques: la feina repetitiva un dia i un altre, l'esgotament físic que condueixen a un esgotament moral que fan de les persones éssers passius, la precarietat i la por en les treballadores a perdre la feina, la manca de solidaritat entre companyes, els abusos dels patrons i dels supervisors, les jerarquies al lloc de treball, etc. És brillant en la descripció de les dures condicions laborals però sobretot quan aprofundeix en el cansament psicològic que fan de la treballadora una quasi esclava del sistema capitalista.

El llibre és ple d'intel·ligència emocional, sobre com l'explotació laboral genera alienació en les persones. Simone Weil sempre es presenta com una dona lúcida i sensible, capaç d'il·luminar-se amb instants de tendresa, com quan en un passadís es creua amb unes companyes que no coneix i li regalen un somriure inesperat o quan es fa amiga d'una noia molt joveneta a la qual dobla en edat i, a través de la correspondència, parlen de les coses de la vida. També sorprèn quan busca una explicació entenedora a la conversa de dos empresaris que estan espantats per l'avenç en drets laborals de la classe treballadora.

Simone Weil escriu amb una altíssima qualitat literària en uns textos moderníssims que semblen estar escrits per a la realitat d'avui mateix i que a cada passatge emocionen per la seva força literària, el rigor analític, la capacitat d'entendre les posi-

cions alienes, la valentia en els plantejaments i la ganes de viure la vida. Realment, un llibre espectacular que tothom hauria de llegir, encara que sigui alguna pàgina a l'atzar.

Josep Estivill

Días de sueños y de plomo Vivir la insurrección en la Italia de los 70

Alessandro Stella

Ed. Virus, 2015, 184 pàg.

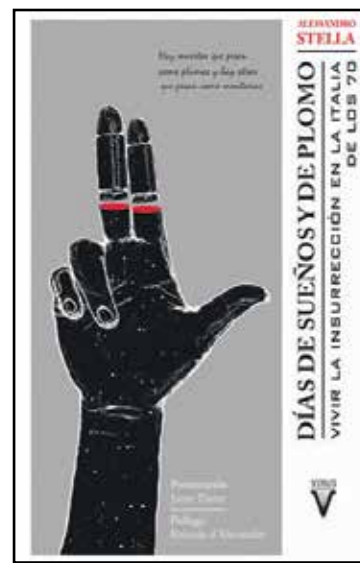
A través de la seva pròpia experiència, Stella ens relata el trajecte insurrecte d'una generació de militants en la Itàlia dels anys setanta que, convençuda de la necessitat d'una transformació radical de la realitat, va participar de la via armada com un aspecte més de la denominada "autonomia operaia".

A la regió del Vèneto, a la calor dels centres socials i les ràdios lliures, va

quallar a partir de 1976 un cicle de lluites que aconseguiria la seva màxima expressió entre 1977 i 1978. Simultàniament, la magistratura construïa «el teorema Calogero» (que va prendre el nom d'un jutge afiliat al PCI), criminalització sistemàtica basada en la «teoria de l'entorn», que va suposar la persecució, empresonament i l'exili massiu de centenars de persones, i les conseqüències de les quals encara perviuen avui.

Aquesta crònica transcendeix el relat autobiogràfic. Les morts d'Alberto, Àngelo i Antonietta durant l'explosió accidental de l'artefacte que manipulaven, i el suïcidi de Lorenzo en una cel·la d'aïllament de la presó de Verona, evocuen la batalla terrible i desigual respecte a l'Estat plomís, la confrontació amb les lleis d'excepció, la presó, l'exili i les pèrdues personals irreparables.

Stella elabora així una robusta reflexió sobre un passat en què es va lluitar per a un canvi radical, darrere d'un present diferent al funest berlusconisme actual i al poder dels hereus del feixisme, que s'erigeix sobre la història dels vencedors. Aquí l'autor ens explica una altra història. Presentació de Jaime Pastor i introducció de Rolando d'Alessandro.

Revistes

NOTÍCIA CONFEDERAL
Publicació de la CGT del País Valencià, <http://www.cgtpv.org>

MALES HERBES
Butlletí de la Secció Sindical de CGT a Parcs i Jardins de Barcelona, <http://malesherbes.blogspot.com>

DIRECTA
Mitjà de comunicació en català d'actualitat, investigació, debat i anàlisi, <https://directa.cat>

LA GATETA
Butlletí de la Secció Sindical de CGT al Pius Hospital de Valls

Surt l'Agenda Llibertària 2016

Centre d'Estudis Josep Ester Borràs i l'Ateneu Columna Terra i Llibertat

Com altres anys, l'agenda és multilingüe, inclou el calendari mensual, el calendari per programar-te les setmanes, el calendari 2016-2017, l'horari, el calendari del pagès, i clar el directori actualitzat de col·lectius anarquistes d'arreu, mantenim les pàgines per apuntar telèfons i les pàgines en blanc per prendre notes.

Enguany l'agenda recull de les millors entrevistes que s'ha publicat al Pèsol Negre (diari que publiquem els col·lectius anarquistes de les comarques del Bages i el Berguedà), sobre temàtiques diverses: feminisme, insurreccionalisme, antidesenvolupament, etc.

El preu final de venda al «públic», és a dir, a les persones individuals —si guin militants o no— és de 10€; així la venem nosaltres, independentment de la quantitat d'agendes demanades. Un euro va directament al Pèsol Negre i la resta de benefici va per finançar l'autogestió dels projectes del Centre d'Estudis Josep Ester Borràs i l'Ateneu Columna Terra i Llibertat.

Però els col·lectius o distribuïdores que al seu torn venen l'agenda a persones individuals, tenen un 30% de descompte, és a dir, ens paguen 7,30€ per agenda, també independentment de la quantitat d'agendes demanades. Entenem que aquest 30% de benefici que guanyen les distribuïdores, es destinarà a un altre projecte autogestionari i col·lectiu. En definitiva, el què busquem és que els beneficis de l'agenda vagin sempre destinats a l'autofinançament dels projectes polítics, ja sigui el nostre o el de les persones que la compren per vendre-la; a la vegada, intentem evitar que, amb l'excusa política, es financin butxaques privades. En breu la podreu comprar als llocs habituals; o podeu fer les comandes a: agenda@berguedallibertari.org. Moltes gràcies, salut i fins aviat!

Jordi Vázquez, membre fundador de KurdisCat

“Al Kurdistan siria les assemblees populars gestionen la societat”

“Una democràcia basada en l’ecologisme, la igualtat de gènere, una economia cooperativa no capitalista i la convivència en igualtat de condicions”

Josep Estivill

Nascut a Barcelona l'any 1971, és diplomad en Ciències Empresarials i clausal del BEI (Bloc d'Estudiants Independentistes) de la UAB entre 1990 i 1994. Editor del trimestral "Synergia-Bulletin about European Nations" (1997 i 2004) i de Help Catalonia (des de 2011). És autor dels llibres "El moviment nacional escocès" (1999), "Kurdistan, el poble del sol" (2015) i "La revolució ignorada" (aquest darrer, col·lectiu, 2015).

- D'on et ve el coneixement sobre el Kurdistan?

D'un interès general per les nacions sense estat i, en aquest camp, el Kurdistan és "la" nació sense estat, la més gran demogràficament del món. D'aquest interès va venir l'aproximació a una realitat oriental estimulante. Després, el coneixement d'una història que cap persona sensible pot veure sense emocionar-se. El següent pas fou, als anys noranta, el contacte amb aquella terra i les persones, el conèixer un poble tan amant de la pau i la dansa, d'una hospitalitat que anorrea i, al mateix temps, condemnat a lluitar sense descans i a morir pel sol fet d'existir.

- Comenta'ns la complexitat de les diferents ètnies, religions i estats que conformen els territoris on viu el poble kurd

Ètnicament els kurds són hegemònics al seu territori i només amb les polítiques d'arabització de l'Iraq i Síria sota els règims d'Hussein i els Assad van passar a ser minoria al seu país. Amb tot, hi ha la minoria assíria, sobretot a l'Iraq i Síria, i una agressiva colonització àrab accentuada el darrer segle. La immensa majoria és musulmana sunnita. Amb tot, els assiris són majoritàriament cristians, dividits en diverses confessions i els kurds de l'Iraq són més aviat xiïtes. Una branca del xiisme, l'alevisme, es practica al Kurdistan turc i té arrels xamaniques. La religió ancestral kurda, de culte al sol, la conserven grups minoritaris de kurds, els yezidis i els ahl-i-hakk.

- D'on venen els odis tan ancestrals i viscerals que han conformat la història tan desgraciada dels kurds?

De l'imperialisme. No l'occidental, però en essència el mateix. Els perses són un poble germà del kurd però sempre els han utilitzat o bé els han exterminat. Quan els àrabs van arribar al Kurdistan feia 1.300 anys que els kurds hi eren, com a poc, i s'ho van apropiat i van imposat la seva religió. Els turcs van arribar 2.000 anys després que els kurds i han provat d'exterminar tot el seu rastre. El propi nom "kurd" ha estat prohibit per "turc de les muntanyes".

- Quins són els principals elements

de la revolució kurda de Síria?

El confederalisme democràtic. És una ideologia nova, tan nova que la primera vegada que s'analitza a fons a nivell mundial és precisament al llibre "Kurdistan, el poble del sol" que màcaba de publicar Tigre de Paper. És una ideologia inspirada en l'anarquista Murray Bookchin. L'estat queda superat, com efectivament ha passat a Síria. Les assemblees populars de base democràtica gestionen la societat. Ho fan en base a quatre grans criteris: l'ecologisme, la igualtat de gènere, una economia cooperativa no capitalista i la convivència en igualtat de condicions entre cada ètnia. Així, s'eliminen les grans imposicions que poden jerarquitzar una societat: de classe, de gènere o de nació. Per exemple, els càrrecs institucionals han de ser compartits per un home i una dona simultàniament.

- Fins a quin punt consideres el model del Kurdistan siria com una experiència llibertària?

Si parlem d'etiquetes, el pensament de Bookchin era el municipalisme llibertari. La seva visió ha impregnat tot l'entramat social i polític del Kurdistan de Síria (o Rojava). El moviment kurd l'ha adoptat com a eix creant cooperatives tèxtils o làctiques on la força de treball és la dona i no es cerca el benefici. Compartint: "Si només hi ha pa, tots en tindrem una part".

Com els Assad van prohibir als kurds tenir cap dret ciutadà, es van autoorganitzar i, per això, ha estat més fàcil impulsar aquesta revolució, perquè no parlem d'una experiència llibertària només teòrica sinó que s'han superat experiències com les de Nestor Makhno o la guerra civil d'aquí. Com ha respost l'intel·lectual David Graeber a les crítiques dels teòrics: "No. Això és una revolució genuïna". En aquest sentit recomanaria les traduccions que ha fet la Cooperativa Integral Catalana de textos ideològics i de testimonis a Rojava. Genuïna, quan les Cases del Poble es reuneixen cada setmana per decidir com gestionar la comunitat; quan la policia repressiva del règim ha estat substituïda per les Asayish, una força de base on tots els agents segueixen cursos de deconstrucció de gènere; quan s'acullen totes les persones refugiades; quan a l'escola no es cerca la memorització sinó que s'impulsa la creativitat de l'alumnat; quan el governador d'un dels tres cantons és un àrab i les minories tenen reservada un 20% dels càrrecs electius i les dones un 40%. I tot plegat enmig d'un embargament salvatge de Turquia i, fins el 2014, del Kurdistan iraquia i al bell mig de la pitjor guerra del segle XXI.

- Com són les relacions entre el Kurdistan i Catalunya?

Menys de les que voldríem, més de les que hi havia. Per això, vam crear el

Comitè Català de Solidaritat amb el Kurdistan, el KurdisCat, per difondre la realitat kurda en llengua catalana. Ens va sobtar la forta collida des del Kurdistan. Els emociona que des de Catalunya hom es fixi en el Kurdistan. Estan acostumats a no ser escoltats. Un company kurd, en el primer acte que venia va començar a fer fotos emocionat. "Quan la meua mare les vegi a Turquia, plorarà. Veure això és per plorar", va dir. Omple molt, humanament, construir ponts amb el Kurdistan. No és només política, és una qüestió de persones.

Malauradament ens falta molt. Hem recollit 4.000€ per reconstruir Kobanê, però tot han estat aportacions de persones individuals i cap d'una institució, excepte una entitat d'Argentina. Són moltes aportacions petites de moltes persones, de qui menys té; en canvi, no han aportat res els qui més tenen, les institucions. No senten que cap ajuntament català encara no s'hagi agermanat amb Kobanê. Cinc d'italians ho han fet. Demanem ajuda directa a l'ajuntament de Kobanê per part d'institucions. "Jo no vull ser un refugiat", diuen. Volem ajudar a refer les cinc escoles de Kobanê i aixecar un barri per les famílies de les persones que han mort lluitant i no tenen res. De moment ens trobem amb un mur de bones paraules. No pots dir que tens les portes obertes a refugiats de cara enfora i tancar les portes als qui es volen quedar allà. És força demagògic.